

გავხადოთ
აქტივის
დაფინანსება
**სწრაფი და
მარტივი**

**შუალედური მმართველობითი ანგარიში
2023**

მმართველობითი ანგარიშგება

ვინ ვართ ჩვენ	2
ზოგადი ინფორმაცია.....	2
საოპერაციო გარემო	4
ქვეყნის ეკონომიკის მიმოხილვა.....	4
დარგის და ბაზრის მიმოხილვა.....	6
ბიზნესმოდელი.....	10
სეგმენტების მიმოხილვა	12
ბიზნესის სეგმენტი.....	12
საავტომობილო სეგმენტი.....	18
საცალო სეგმენტი.....	19
ჩვენი სტრატეგია	21
განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის ოთხი მთავარი პრინციპი.....	21
ბიზნესის პასუხისმგებლობით კეთება	25
ჩვენი თანამშრომლები.....	25
ჩვენი საზოგადოება	28
ჩვენი მომხმარებლები	29
რისკის მართვა.....	30
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობა	30
საკრედიტო რისკის მართვა	33
ფინანსური რისკის მართვა.....	35
არაფინანსური რისკის მართვა	38
კორპორაციული მართვა	41
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები და ძირითადი მოვალეობები	43
მოვალეობების განაწილება.....	44
კომპანიის ხელმძღვანელ პირთა ბიოგრაფიები და მთავარი მოვალეობები	45
პასუხისმგებელი პირების განცხადება	47

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	50
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	51
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	52
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	53
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	54
1. შესავალი	54
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	55
3. კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	62
4. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	64
5. გადახდილი ავანსები	64
6. სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	64
7. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები.....	65
8. ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	70
9. მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები.....	70
10. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	71
11. სუბორდინირებული სესხები	71
12. სეგმენტური ანგარიშგება.....	72
13. პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები.....	75
14. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	75
15. ფინანსური რისკის მართვა.....	75
16. კაპიტალის მართვა.....	82
17. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	83
18. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები	84

კინ კართ ჩვენ

ზოგადი ინფორმაცია

აქტივების დაფინანსების ინოვაციური, მოქნილი და მორგებული შეთავაზებებით ჩვენ ხელს ვუწყობთ ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდას

ჩვენ გვაქვს საქმიანობის 20-წლიანი ისტორია და ვუძღვებით საქართველოში არასათანადოდ ათვისებულ ლიზინგის დარგს ბაზრის 85%-იანი წილით, ვემსახურებით 2,100-მდე მომხმარებელს და ვმართავთ 365 მილიონი ლარის მთლიან სალიზინგო პორტფელს.

კორპორაციულ კლიენტებს, მცირე და საშუალო საწარმოებს, სტარტაპებსა და ფიზიკურ პირებს ვთავაზობთ სალიზინგო პროდუქტების და სხვა დამატებითი საკონსულტაციო მომსახურების ფართო არჩევანს, მათ შორის ფინანსურ ლიზინგს, საოპერაციო ლიზინგს, გაყიდვას და უკულიზინგს. აქტივის დაფინანსების გადაწყვეტიების, ტექნიკური ნოუჰაუს და სპეციალისტთა კომპეტენციის ერთობლიობა საშუალებას გვაძლევს მომხმარებლებს მომსახურების სრული პაკეტი შევთავაზოთ.

ჩვენი საოპერაციო სეგმენტებია:

- ბიზნეს სეგმენტი, რომლის მთლიანი პორტფელი 295 მილიონ ლარს შეადგენდა 2023 წლის ივნისის მდგომარეობით. ბიზნეს სეგმენტი მოიცავს იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე (მიკრო, მცირე და საშუალო და კორპორატიული კლიენტები) გაცემულ ლიზინგებს, სადაც დაფინანსებული აქტივი არ წარმოადგენს ავტომობილს;
- საავტომობილო სეგმენტი, რომლის მთლიანი პორტფელი 43 მილიონ ლარს შეადგენდა 2023 წლის ივნისის მდგომარეობით. საავტომობილო სეგმენტი მოიცავს იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე გაცემულ ლიზინგებს, სადაც დაფინანსებული აქტივი არის ავტომობილი; და
- საცალო სეგმენტი, რომლის მთლიანი პორტფელი 28 მილიონ ლარს შეადგენდა 2023 წლის ივნისის მდგომარეობით. საცალო სეგმენტი მოიცავს არაკომერციულ ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ლიზინგებს.

ჩვენს მომხმარებლებს შეუძლიათ გაზარდონ საწარმოო სიმძლავრე მინიმალური მონაწილეობით, დამატებითი უზრუნველყოფის საგნის გარეშე, რაც მათ საშუალებას მისცემს მთელი პოტენციალი და რესურსები თავიანთი ძირითადი კომპეტენციებისკენ მიმართონ. ჩვენი შეთავაზებები, ძირითადად, მოიცავს ფინანსურ და საოპერაციო ლიზინგს სხვადასხვა ტიპის აქტივისთვის.

ჩვენ ერთგულად ვასრულებთ ჩვენს მისიას, რაც გულისხმობს აქტივის დაფინანსების დაჩქარებას და გამარტივებას ჩვენი მომხმარებლების მოთხოვნებთან მისადაგებულ, კომპლექსური ფინანსური ინსტრუმენტების შეთავაზებით და ამით საქართველოს სალიზინგო ბაზრის უწყვეტი განვითარებისთვის ხელის შეწყობასა და ქვეყნის ეკონომიკის ზრდაში წვლილის შეტანას.

თიბისი ლიზინგის წამყვანი პოზიცია ბაზარზე, გაყიდვების არხების სინერგიის მნიშვნელოვანი უპირატესობის მქონე უნიკალური ბიზნესმოდელი და გამოცდილი გუნდი მას ალტერნატიული დაფინანსების ძალზე საინტერესო ინსტრუმენტად აქცევს.

ბაზრის ლიდერი საქართველოში ბიზნესის თითოეულ სეგმენტში

- ბიზნესისთვის ლიზინგის უმსხვილესი მიმწოდებელი ბაზარზე დაახლოებით 85%-იანი წილით;
- ავტო ლიზინგის უმსხვილესი მიმწოდებელი ბაზარზე დაახლოებით 75%-იანი წილით;
- საცალო მომხმარებლებისთვის ლიზინგის უმსხვილესი მიმწოდებელი ბაზარზე დაახლოებით 64%-იანი წილით;

უნიკალური ბიზნესმოდელი სალიზინგო საგნის მომწოდებლებისა და გაყიდვების არხის სინერგიებით

- თანამშრომლობა საერთაშორისო ალტურვილობის წამყვან მიმწოდებლებთან და ავტოდილერებთან, რაც ხელს უწყობს ეფექტურ და დროულ წვდომას მომხმარებლებზე და ამრიგად უზრუნველყოფს ფართომასშტაბიან გაყიდვებს;
- „მომხმარებლის გზის“ არსებობა და მშობელი კომპანიისგან მომხმარებლების რეკომენდაციების სინერგიები;
- წამყვანი სალიზინგო კომპანია საერთაშორისო კაპიტალის მოზიდვის თვალსაზრისით, რომელსაც აქვს მუდმივი მხარდაჭერა უმსხვილესი საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან და განვითარების ფინანსური დაწესებულებებისგან.

გრძელვადიანი, სწრაფი ტემპით ზრდის შესაძლებლობები

- ხელსაყრელი ბიზნეს/საგადასახადო გარემო, მსუბუქად რეგულირებული ბაზარი;
- საქართველოს კერძო სექტორის დაკრედიტების მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი 80%-ია, მცირე და საშუალო საწარმოების სასესხო პორტფელის მოცულობა 2011 წლის შემდეგ თითქმის ექვსჯერ არის გაზარდილი და საბანკო სესხების 26% მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაიცემა, რაც ქვეყანაში სახარბილო ეკონომიკურ აქტივობაზე მეტყველებს. საქართველოს ლიზინგის სფერო ამჟამად წარმოადგენს ქვეყნის მშპ-ის დაახლოებით 1%-ს, მაშინ როცა, ლიზინგის წილი მსგავსი ქვეყნების მშპ-ში დაახლოებით 5%-ია, რაც მიანიშნებს რომ მოცულობის თვალსაზრისით საქართველოს სალიზინგო ბაზარს ზრდის საკმაოდ დიდი პოტენციალი აქვს;

- ევროპის საინვესტიციო ბანკის „საბანკო დაკრედიტების კვლევის“ თანახმად, საქართველოს ბაზარზე სესხებზე უარის მაჩვენებელი კვლავაც მაღალია. უზრუნველყოფის სათანადო საგნის არარსებობა და მომხმარებლების რისკიანობა იმას ნიშნავს, რომ კომპანიებს არ შეუძლიათ საბანკო მოთხოვნების დაკმაყოფილება – რაც ლიზინგს დაფინანსების უფრო მიმზიდველ საშუალებად აქცევს;

განახლებული FITCH-ის რეიტინგი

2023 წელს სარეიტინგო სააგენტო FITCH-მა თიბისი ლიზინგის გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი, გააუმჯობესა BB-მდე, სტაბილური პერსპექტივით.

საოპერაციო გარემო

ქვეყნის ეკონომიკის მიმოხილვა

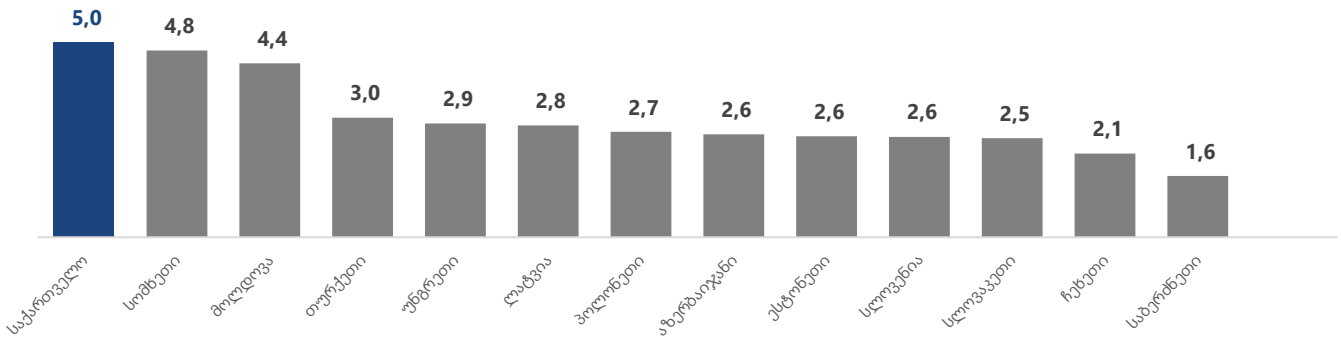
საქართველოს ეკონომიკა რეგიონში ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად განვითარებადია. საქართველოს ეკონომიკა პანდემიის წინა პერიოდში სწრაფად გაიზარდა და ნომინალური მშპ-ს წლიური ზრდის ტემპი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში 8%-ს გაუტოლდა. ამ პროგრესს საფუძველი დაუდო პასუხისმგებლობიანმა მაკრო პოლიტიკამ, ინტენსიურმა გლობალურმა ინტეგრაციამ, ჯანსაღმა სახელმწიფო ინვესტიციებმა, მიმზიდველმა ბიზნესგარემომ, გაუმჯობესებულმა მმართველობამ და მზარდმა სახელმწიფო დანახარჯებმა.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, 2023-2028 წლებში რეალური მშპ-ის საშუალოდ 5% -იანი ზრდა არის მოსალოდნელი.

ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად განვითარებადი ეკონომიკა რეგიონში

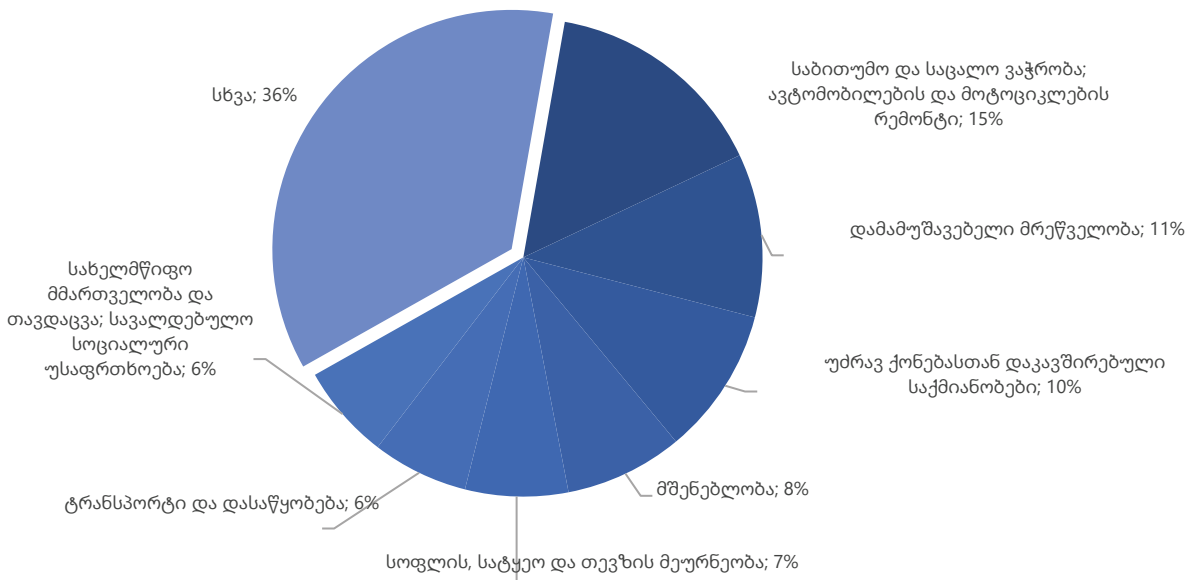
დიაგრამა 1: რეალური მშპ-ის ზრდა ქვეყნების მიხედვით | 2023-2028 წ.წ.

წყარო: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მსოფლიო ეკონომიკის პერსპექტივა, 2023 წლის აპრილი ნომინალური მშპ-ის ფართო და დივერსიფიცირებული სტრუქტურა

დიაგრამა 2: ნომინალური მშპ-ის სტრუქტურა

წყარო: საქსტატი, 2022 წლის დაზუსტებული მონაცემები გამოქვეყნდება 2023 წლის 15 ნოემბერს.

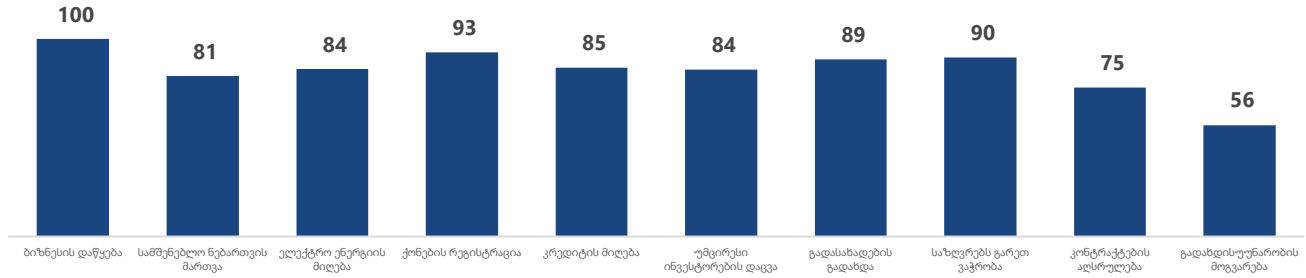

საქართველოს „Doing Business, 2020“-ის მაჩვენებლების მიხედვით ერთ-ერთი საუკეთესო შედეგი აქვს და რეიტინგში მე-7 ადგილი უკავია 83.7 ქულით, რაც რეგიონის საშუალო მაჩვენებელზე მაღალია „ბიზნესის კეთების“ ყველა რეიტინგში. გარდა

ამისა, საქართველოს ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი, Heritage Foundation-ის შეფასების მიხედვით, 71.8 არის, რის მიხედვითაც, მისი ეკონომიკა 177 ქვეყანას შორის 26-ე ადგილს იკავებს 2022 წლის თავისუფლების ინდექსის მხრივ. საქართველო ევროპის რეგიონის 45 ქვეყანას შორის მე-18 ადგილზეა, და მისი საერთო ქულა აღემატება როგორც რეგიონის (69.5), ისე მსოფლიოს საშუალო ქულას (60.0).

დიაგრამა 3: „Doing Business“ რეიტინგი

წყარო: *Doing Business, 2020*

საქართველოს 14 უპირატესი სავაჭრო ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული. 2016 წელს გაფორმებული ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმება, რაც მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის პრეფერენციულ სავაჭრო რეჟიმს, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები მსხვილ სავაჭრო პარტნიორებთან, როგორცაა ევროკავშირი და ჩინეთი, საქართველოს ხელს შეუწყობს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში. შეთანხმება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ჩინეთთან, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის იანვარში, შეთანხმება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ჰონგ-კონგთან, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის თებერვალში, ზრდის საექსპორტო ბაზრებზე გასვლის კიდევ უფრო დაჩქარების და ინვესტირების მოზიდვის შესაძლებლობას მათი ბიზნესისთვის ხელსაყრელი გარემოს, მაღალი დონის მმართველობის და სამ მილიარდ მომხმარებელზე წვდომის შეთავაზებით საბაჟო მოსაკრებლის გარეშე. ევროკავშირთან უვიზო რეჟიმი, რომელიც საქართველოს პასპორტის მფლობელებს 2017 წლის მარტში მიენიჭათ, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის კიდევ ერთი დიდი წარმატებაა.

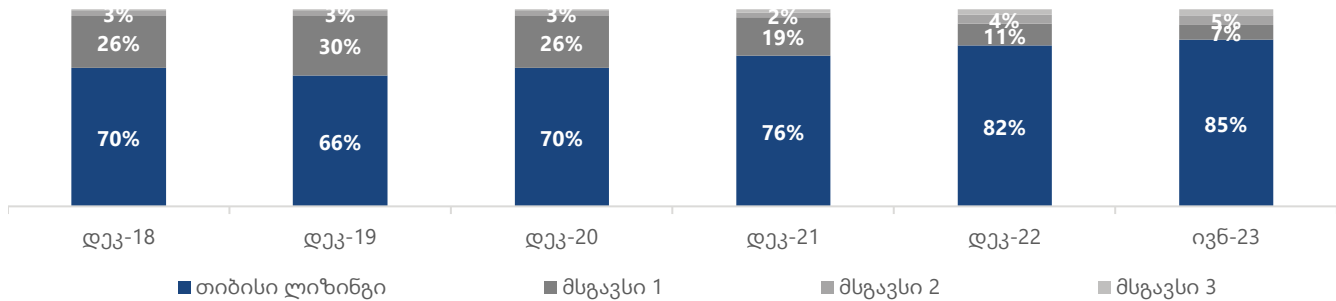
დარგის და ბაზრის მიმოხილვა

საქართველოს ლიზინგის სექტორზე დომინირებს სამი მთავარი კომპანია, რომლებიც მუშაობენ მსხვილ და მცირე და საშუალო ზომის დაწესებულებებზე, ხოლო საცალო ლიზინგის ბაზარი მეტწილად აუთვისებულია.

საბაზრო წილის მხრივ ჩვენ ვინარჩუნებთ ჩვენი, როგორც ბაზრის ლიდერის, პოზიციას და 2023 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით გვაქვს ბაზრის 85%-იანი წილი.

ლიდერი საქართველოში დამკვიდრებული #1 საბაზრო პოზიციით

დიაგრამა 4: ბაზრის წილის დინამიკა

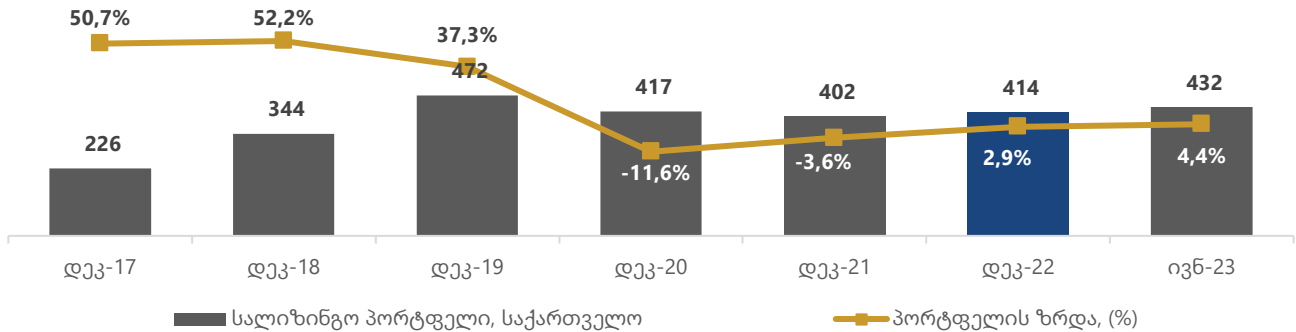

საქართველოში ლიზინგის სფერო განვითარების ადრეულ ეტაპზეა და მისი განვითარების ტენდენცია, როგორც წესი, მიჰყვება ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარების ტენდენციას. საქართველოს ლიზინგის ინდუსტრია ამჟამად წარმოადგენს ქვეყნის მშპ-ის დაახლოებით 1%-ს, დაახლოებით 500 მილიონი ლარის სალიზინგო პორტფელით. იმის გათვალისწინებით, რომ ლიზინგის წილი მსგავსი ქვეყნების მშპ-ში დაახლოებით 5%-ია, საქართველოს ლიზინგის სექტორს ზრდის დიდი პერსპექტივა აქვს. ლიზინგის სფერო საქართველოში სწრაფად ვითარდება და სულ უფრო მძაფრი კონკურენციით ხასიათდება.

ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში საქართველოს სალიზინგო ბაზარმა დაახლოებით 13%-იანი წლიური ზრდის ტემპი აჩვენა. სექტორის ორნიშნა ზრდის უმთავრესი მიზეზი ისაა, რომ სალიზინგო პროდუქტების, როგორც დაფინანსების ალტერნატიული გზების, შესახებ ცნობადობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა მცირე და საშუალო საწარმოებს შორის, რომლებიც სალიზინგო პროდუქტების მთავარი მიზნობრივი სემენტია.

სალიზინგო ბაზრის ზრდა, სავარაუდოდ, გაგრძელდება

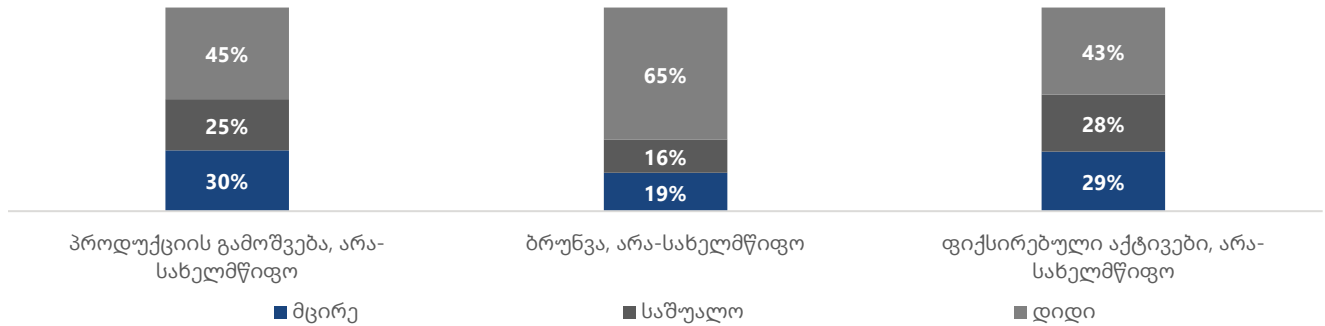
დიაგრამა 5: სალიზინგო ბაზრის დინამიკა

საქართველოს სამეწარმეო ლანდშაფტზე დომინირებენ მცირე და საშუალო საწარმოები და მათზე მთლიანი წარმოების ღირებულების 55% და კერძო სექტორის ბრუნვის 35% მოდის.

დიაგრამა 6: წარმოების, ბრუნვის, ძირითადი საშუალებების გადანაწილება მცირე და საშუალო საწარმოებსა და მსხვილ საწარმოებზე

წყარო: საქსტატი - ბიზნეს სექტორი საქართველოში 2021

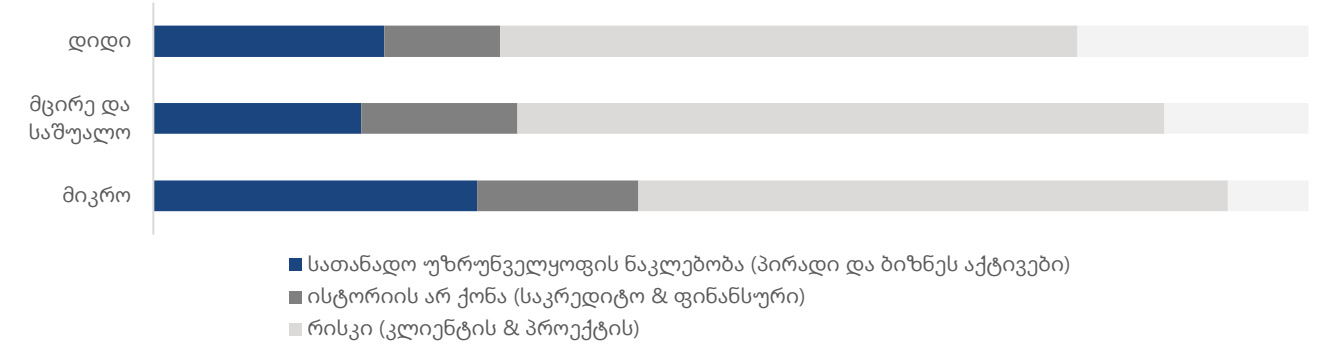
ევროპის საინვესტიციო ბანკის კვლევის თანახმად, ფულად სახსრებზე შეზღუდული წვდომა მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის რჩება საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ერთ-ერთ მთავარ შემაფერხებელ ფაქტორად. განაცხადების უარყოფის მთავარი მიზეზებია სათანადო უზრუნველყოფის საგნის და საკრედიტო ისტორიის არარსებობა, პროექტის რისკიანობა და სუსტი ბიზნესგეგმა.

აღსანიშნავია, რომ პროექტების რისკიანობა მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტში ბანკების მიერ სესხებზე განაცხადების უარის მთავარი მიზეზია. სათანადო უზრუნველყოფის საგნის არარსებობა ასევე მეტყველებს მცირე და საშუალო საწარმოების უუნარობაზე, დააკმაყოფილონ ბანკის მოთხოვნები უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით. ქართული ბიზნესის ჭარბვალიანობიდან გამომდინარე ბანკები, ჩვეულებრივ, დამატებით უზრუნველყოფას (უძრავ-მოდრავი ქონება) მოითხოვენ, ხოლო კომპანიებს არ აქვთ დამატებითი უზრუნველყოფის ულვეი მარაგი, რომ დაფინანსების მოთხოვნები დააკმაყოფილონ.

აქედან გამომდინარე, ლიზინგი ხდება მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის და კორპორაციული კლიენტებისთვის დაფინანსების გონივრული ალტერნატიული გზა, ვინაიდან უმეტეს შემთხვევაში დამატებითი უზრუნველყოფის საგნის მოთხოვნა არ ხდება. ლიზინგით გადაცემული აქტივი თავად ასრულებს მთავარი უზრუნველყოფის ფუნქციას, რადგან იგი სალიზინგო კომპანიის სახელზეა.

დიაგრამა 7: სასესხო განაცხადის უარყოფის მიზეზები

წყარო: დაფინანსება საქართველოში: მცირე და საშუალო საწარმოები და კერძო სექტორი 2019 წელს

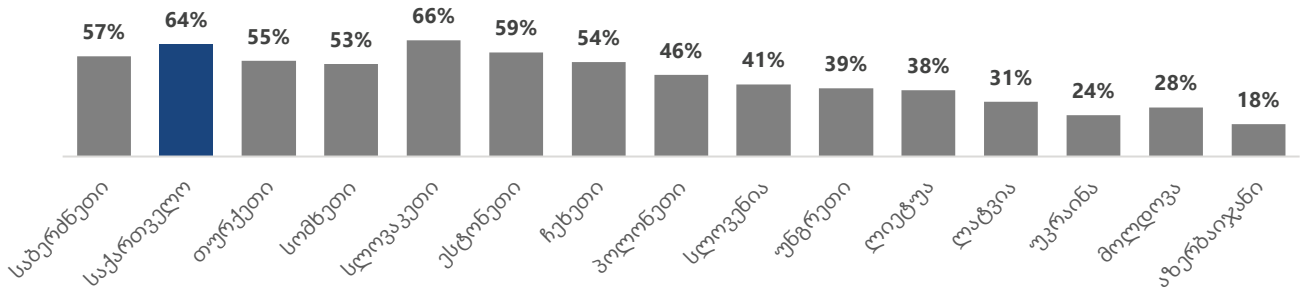

ბიზნესებისთვის დაფინანსების ყველაზე ფართოდ ხელმისაწვდომი წყარო არის საბანკო სესხები. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში ლიზინგმა სულ უფრო დიდი მნიშვნელობა შეიძინა. როგორც მოსალოდნელია, ლიზინგზე, როგორც დაფინანსების ალტერნატიულ გზაზე, მოთხოვნა კიდევ უფრო გაიზრდება, ბანკებთან შედარებით მეტი მოქნილობის და მაღალი რისკის ამტანობის გამო. ლიზინგის მომხმარებლებს არ უხდებათ სესხის უზრუნველყოფის და სესხის მომსახურების მაქსიმალური კოეფიციენტების და გამკაცრებული ანდერაიტინგის მოთხოვნების დაკმაყოფილება. ლიზინგის მომხმარებლებს შეუძლიათ გაზარდონ საწარმოო სიმძლავრე და კონცენტრირდნენ თავიანთ მთავარ კომპეტენციებზე მინიმალური მონაწილეობით და, როგორც ზემოთ აღინიშნა, დამატებითი უზრუნველყოფის გარეშე, რაც ფაქტობრივად პირდაპირ უკავშირდება ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდას და განვითარებას.

ჯერჯერობით ლიზინგი, როგორც პროდუქტი, განვითარების ადრეულ ეტაპზეა და თავისი სრული პოტენციალისთვის არ მიუღწევია. სალიზინგო ბაზრის მთავარი პორტფელი შედგება სტანდარტული ფინანსური ლიზინგისგან. ჩვენი პორტფელის დაახლოებით 99% აქტივზე დაფუძნებული დაფინანსებაა, ხოლო დარჩენილი 1% – საოპერაციო ლიზინგი/სრულ სერვისიანი ლიზინგი. დარგის განვითარების ძირითადად დადებითი ტენდენციების და მანქანა-დანადგარების ლიზინგის ბაზაზე მეტი შესაძლებლობების გათვალისწინებით, საოპერაციო ლიზინგის ბაზარი, სავარაუდოდ ეტაპობრივად გაძლიერდება და მეტ სტიმულს მისცემს ბანკების საკუთრებაში არსებულ სალიზინგო კომპანიებს, რომ ამ მიმართულებით განვითარდნენ.

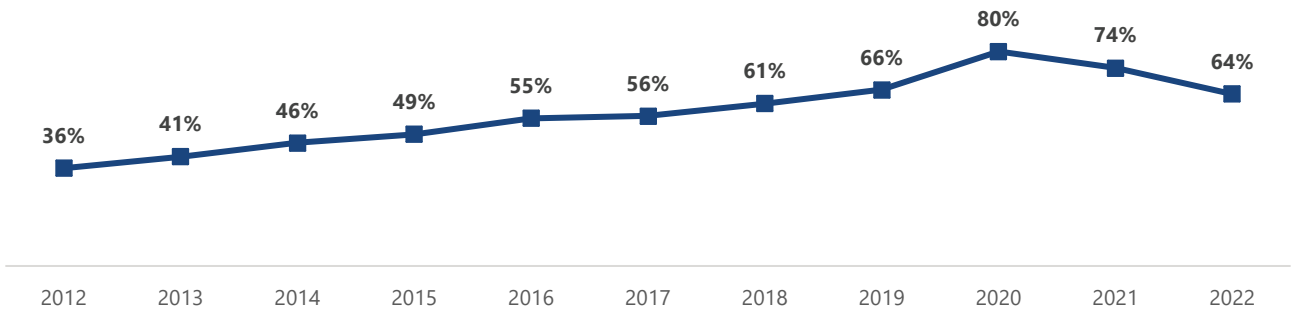
დიაგრამა 8: კერძო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი, 2022 წელი (საქართველოს და სხვა ქვეყნების შედარება)

წყარო: მსოფლიო ბანკი

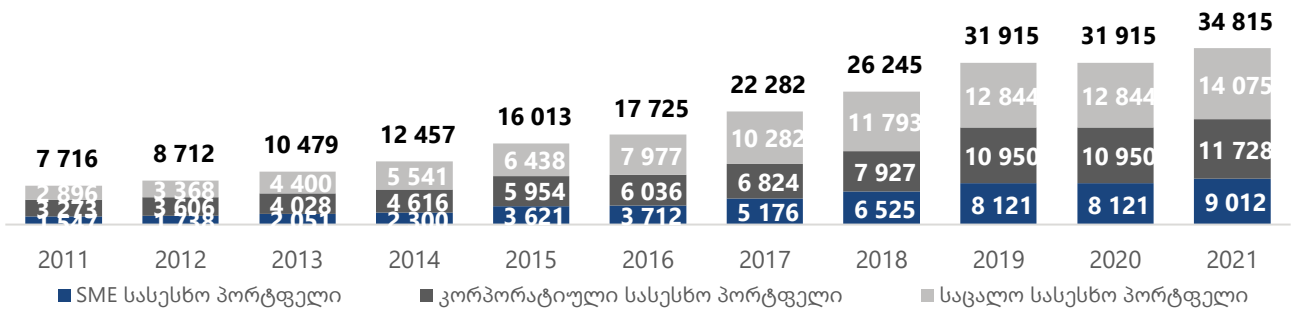
დიაგრამა 9: კერძო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი (საქართველო 2012-2022 წ.წ.)

წყარო: მსოფლიო ბანკი

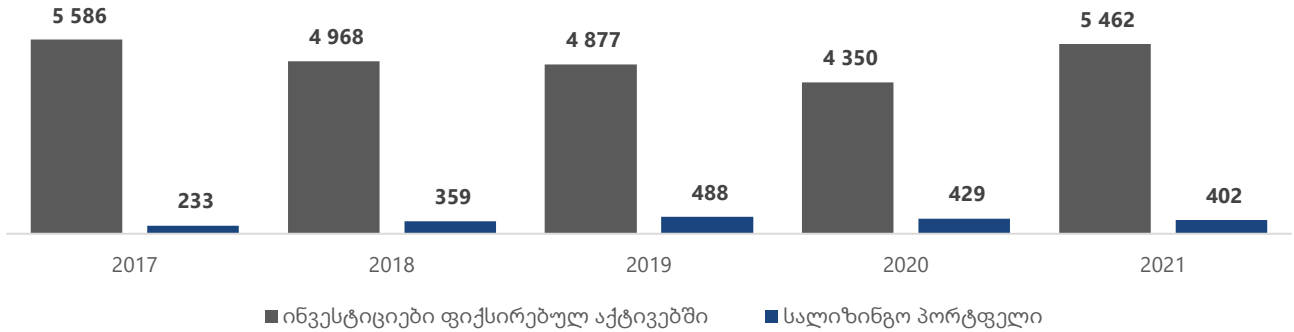
დიაგრამა 10: სასესხო პორტფელის შემადგენლობა სეგმენტების მიხედვით (ბანკთაშორისი სესხების გამოკლებით)

წყარო: სებ(დაკორექტირებულია სავალუტო კურსის ეფექტის მიხედვით, სავალუტო კურსი 2019 წლის ბოლოსთვის)

დიაგრამა 11: ძირითად საშუალებებში ინვესტიციების შედარება სალიზინგო პორტფელის დინამიკასთან

წყარო: საქსტატი

მარეგულირებელი გარემო

საქართველოში ლიზინგის სფერო, სხვა ფინანსურ დაწესებულებებთან შედარებით, როგორცაა ბანკები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, არ არის მკაცრად დარეგულირებული. ლიზინგის სფეროს განმკარგველი ერთიანი სისტემა ცალკე არ არსებობს – ლიზინგის სექტორი რეგულირდება ზოგადი კანონმდებლობით, ნებისმიერი სხვა სამეწარმეო ერთეულის მსგავსად, და სალიზინგო კომპანიებისთვის არ არსებობს ლიცენზიის, ნებართვის, აკრედიტაციის, ავტორიზაციის, კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები ან რამე სხვა მოთხოვნები. ნებისმიერი არარეგულირებული საქმიანობის მსგავსად, ლიზინგი ანალოგიურად ექვემდებარება ბიზნესის, საგადასახადო და სამოქალაქო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ზოგად ნორმებს.

ერთადერთი რეგულაცია, რომელიც ვრცელდება სალიზინგო კომპანიებზე ისაა, რომ 200,000 ლარამდე ღირებულების ყველა სალიზინგო ოპერაცია უნდა განხორციელდეს ეროვნულ ვალუტაში და ამავე კანონით მაქსიმალური წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთია დაწესებული ლიზინგის გამცემისთვის, რაც არ უნდა აღემატებოდეს 50%-ს.

რეგულაციის არარსებობის პირობებში, დარგის ძლიერი ასოციაციის არსებობას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს, რომელიც წამყვან როლს ითამაშებს ლიზინგის სფეროს თვითრეგულირებაში. დარგის ძლიერი ასოციაცია იზრუნებს იმაზე, რომ ლიზინგის სფერო ურთიერთშეთანხმებულად ურთიერთობდეს მთავრობასთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან. გარდა ამისა, ლიზინგის სფერო მან გარკვეული ცოდნით და თანამედროვე სტანდარტებით უნდა უზრუნველყოს.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში სახელმწიფოს ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამებმა მნიშვნელოვანი მოთხოვნა შექმნა საწარმოო აღჭურვილობის ლიზინგზე. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და პრემიერ-მინისტრის კაბინეტი ხელს უწყობს საქართველოში ლიზინგის სფეროს განვითარებას.

გაერთიანებული სამეფოს „კარგი მმართველობის ფონდის“ მხარდაჭერით და ინვესტორთა საბჭოს ხელშეწყობით, ჩვენ განვახორციელეთ პროექტი საქართველოში სალიზინგო ბაზრის განვითარების უზრუნველსაყოფად. პროექტის ფარგლებში შეფასდა სალიზინგო ბაზრის იურიდიული, საგადასახადო, მარეგულირებელი და ბიზნესის გარემო და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკაზე დაყრდნობით შემუშავდა მთელი რიგი რეკომენდაციები. დოკუმენტი მთავრობას გადაეცა გადასახედად.

ბიზნესმოდელი

ჩვენი მიზანია, ინოვაციის და კომპეტენციის გამოყენებით ბაზარზე წამყვანი სალიზინგო პროდუქტების და მომსახურების შექმნა, ქართული ბიზნესისთვის დაფინანსების მოქნილი გადაწყვეტების შეთავაზება და ამით მთელ ეკონომიკაში დამატებითი ღირებულების შექმნა

ჩვენ ვქმნით ღირებულებას საქართველოში მომხმარებელთა მრავალფეროვანი ბაზისთვის, სხვადასხვა დანიშნულების აქტივებისთვის გრძელვადიანი ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგის შეთავაზებითა და მომსახურების გაწევით.

ჩვენი მოდელი მარტივია – ჩვენ ვყიდულობთ აქტივს, ლიზინგით გადავცემთ ჩვენს მომხმარებლებს და ვიღებთ შემოსავალს ყოველ წელს, სანამ აქტივი ჩვენს საკუთრებაშია (საშუალოდ, სამიდან ხუთ წლამდე), ხოლო შემდეგ ვყიდით მეორად ბაზარზე ან ვარეალიზინგებთ. ამ მომსახურების გაწევისას ჩვენ ვკისრულობთ დანახარჯებს, ძირითადად, თანამშრომლის ანაზღაურების, ტექნიკური მომსახურების, უძრავი ქონების, ტრანსპორტირების და ცვთის ხარჯების სახით.

ჩვენი როგორც საერთაშორისო, ისე ადგილობრივი აქტივის მომწოდებლების ფართო ქსელი საშუალებას გვაძლევს, მოვახდინოთ სხვადასხვა ტიპის აქტივების ლიზინგი, დაწყებული მომცრო, ხელის ელექტრომომწოდებლობით, დამთავრებული საწარმოო დანადგარებით. აღჭურვილობას ვიძენთ ხარისხიანი და სანდო პროდუქტების კარგი რეპუტაციის მქონე ცნობილი მწარმოებლებისგან და მათთან ახლო ურთიერთობას ვინარჩუნებთ, რათა უზრუნველვყოთ საიმედო მიწოდება და შესყიდვის შემდგომი კარგი მომსახურება და მხარდაჭერა. სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან მუდმივ კავშირს ვინარჩუნებთ, რომ ადრევე გავუზიაროთ მათ ჩვენი საჭიროებები, რათა სალიზინგო საგანი დროულად მივიღოთ.

ჩვენი გადაწყვეტები ძირითადად მოიცავს ლიზინგისა და აქტივების დაფინანსებას ტექნიკისა და აღჭურვილობისთვის, ავტომობილებისთვის, სამშენებლო, სასოფლო-სამეურნეო, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და კავშირგაბმულობის აღჭურვილობისთვის, სამედიცინო ტექნოლოგიისთვის, უძრავი ქონებისთვის, დიდმასშტაბიანი მოძრავი აქტივებისთვის (თვითმფრინავები, იახტები და სხვა).

კომპანიის საკრედიტო დეპარტამენტი წარმოადგენს ლიზინგის გაყიდვების ძირითად მამოძრავებელ წყაროს. ჩვენი საკრედიტო განყოფილება იყოფა სამ ძირითად მიმართულებად: ანალიტიკური, გაყიდვების და პროდუქტის განვითარების გუნდებად. გაყიდვების მიმართულების ფარგლებში, ჩვენ გვაქვს სექტორული მიდგომა სექტორის ორი ხელმძღვანელით – მშენებლობა და ჯანდაცვა, წარმოება და მომსახურება. საკრედიტო განყოფილების გარდა, ჩვენ გვაქვს ცალკე განყოფილება საავტომობილო სეგმენტისთვის.

გაყიდვების მიმართულება პირდაპირ კომუნიკაციას ახდენს მომხმარებლებთან, აცნობებს მათ ზოგად პირობებს და აგროვებს დოკუმენტებს. დოკუმენტაციის პაკეტი შემდეგ გადაეცემა ანალიტიკოსებს, რომ დაამუშაონ პროექტი და წარუდგინონ ის კომიტეტს. ანალიტიკოსები ჩართულები არიან მხოლოდ გემურ ფინანსურ მონიტორინგსა და რესტრუქტურისაციის პროცესში. წლების განმავლობაში სხვადასხვა აქტივით დაკავშირებით დაგროვილ ნოუჰაუზე, გამოცდილებაზე და ცოდნაზე დაყრდნობით, აქტივებთან დაკავშირებულ კომპეტენციას და ლიზინგის გადაწყვეტებს უსადაგებთ ჩვენი მომხმარებლების ბიზნესსაქმიანობას. ამას ხელს უწყობს ჩვენი აქტივების მართვის განყოფილება. განყოფილება დაკომპლექტებულია თანამშრომლების გუნდით, რომელთა კომპეტენციები მოიცავს სხვადასხვა ტიპის აქტივების მახასიათებლების საფუძვლიან ცოდნას.

დიაგრამა 12: ლიზინგის პროცესი

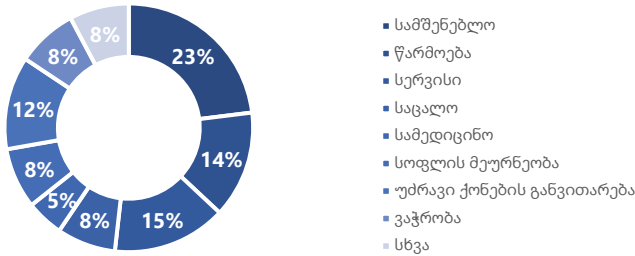
გეოგრაფიული დაფარვა

ჩვენ მთლიანად ვფარავთ საქართველოს ტერიტორიას და პროდუქტებსა და მომსახურებას მომხმარებლებს ვაწვდით გაყიდვების სხვადასხვა ტიპის არხების მეშვეობით, რომელთა შორისაა ოფიციალური დილერები, ვენდორები, გაყიდვების პირდაპირი არხები და მშობელი ბანკი. ჩვენს გაყიდვების ფართო არეალს უზრუნველყოფს ჩვენი მჭიდრო თანამშრომლობა სალიზინგო ალტურვილობის წამყვან საერთაშორისო მოწოდებლებთან და ავტოდილერებთან. გარდა ამისა, გაყიდვებიდან შემოსავლის მიღებას კიდევ უფრო უწყობს ხელს „მომხმარებლის გზის“ არსებობა და ჩვენი მშობელი კომპანიისგან მომხმარებლების მოზიდვის სინერგია. საქართველოს უდიდეს ქალაქებში წარმოდგენილები ვართ სამი ფილიალით, თუმცა სერვისცენტრი თბილისში, კომპანიის სათავო ოფისში მდებარეობს.

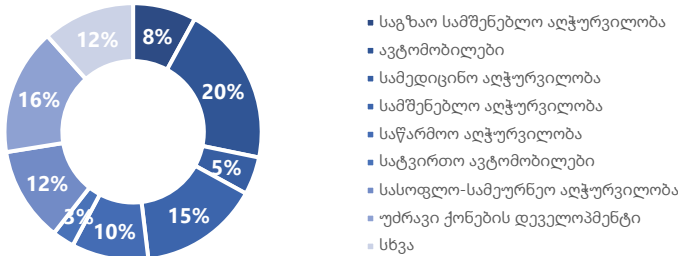
მომხმარებელთა ბაზა

ჩვენ გვყავს სხვადასხვა ზომის და მასშტაბის მომხმარებლები, დაწყებული მცირე, საშუალო და კორპორაციული ბიზნესით, დამთავრებული საცალო პირებით, რომელთაც ვეხმარებით თავიანთი ბიზნესსაქმიანობის დაფინანსებასა და გაფართოებაში. ჩვენი მომხმარებელთა ბაზა ასევე დივერსიფიცირებულია დარგების მხრივ, რომელთაგან არცერთი არ წარმოადგენს 20%-ზე მეტს. ჩვენს მომხმარებელთა დივერსიფიცირებული ბაზა მოიცავს ეკონომიკის ყველა სექტორს, მათ შორის მშენებლობას, დეველოპმენტს, მომსახურებას, საგზაო მშენებლობას, მედიცინას, სოფლის მეურნეობას, ვაჭრობას, ჰორეკას, მსუბუქ მრეწველობას, განახლებად ენერჯიას, საავტომობილოს, ტექნოლოგიას, მედია და ტელეკომუნიკაციას და პოლიგრაფიას.

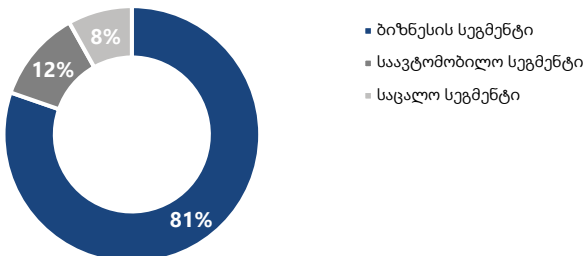
დიაგრამა 13: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა დარგების მიხედვით

დიაგრამა 14: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა აქტივების ტიპების მიხედვით

დიაგრამა 15: მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა საოპერაციო სეგმენტების მიხედვით

სეგმენტების მიმოხილვა

ბიზნესის სეგმენტი

ჩვენ ვართ ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ბიზნესის სეგმენტისთვის საქართველოში და 2023 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით გვიკავია ბაზრის 85%-იანი წილი, ბიზნესის სეგმენტის 564 მომხმარებლით და 295 მილიონი ლარის მთლიანი სალიზინგო პორტფელით.

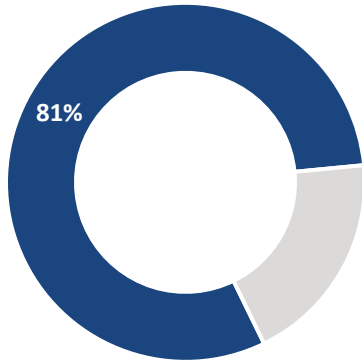
ბიზნესის სეგმენტი შეადგენს მთლიანი სალიზინგო პორტფელის 81%-ს და არის კარგად დივერსიფიცირებული, რადგან მოიცავს ბევრ სხვადასხვა დარგს.

ბიზნესის სეგმენტს მხარს ვუჭერთ მოწესრიგებული, ეფექტიანი და სასარგებლო სალიზინგო შეთავაზებებით. სალიზინგო საგნის წამყვან მიმწოდებლებთან სპეციალური გარიგებებით და გამორჩეული თანამშრომლობით, ჩვენ ვახერხებთ ფართო სპექტრის საწარმოო აქტივების დაფინანსებას მსხვილი

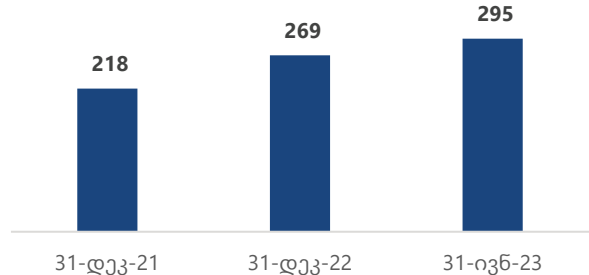
საწარმოებისთვის და ვეხმარებით მათ საქმიანობის გაფართოებაში. გვჯამაყება, რომ გვაქვს აქტივების მიმწოდებლების ფართო ქსელი, რაც საშუალებას გვაძლევს მხარი დავუჭიროთ ჩვენს მომხმარებლებს თავიანთ საქმიანობაში. წლების განმავლობაში წარმატებული პარტნიორობა დავამყარეთ უამრავ კორპორაციულ კლიენტთან და მათი წარმატების ნაწილი გავხდით.

2023 წლის პირველი ნახევრის განმავლობაში შევძელით ბიზნეს სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელის მოცულობის შენარჩუნება, რომელიც ბოლო სამი წლის განმავლობაში საშუალოდ 25%-იანი წლიური ტემპით იზრდებოდა და 2023 წლის პირველი ნახევრისთვის 295 მილიონი ლარი შეადგინა.

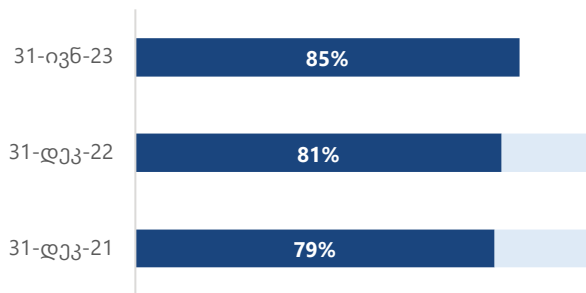
დიაგრამა 16: ბიზნესის სეგმენტის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

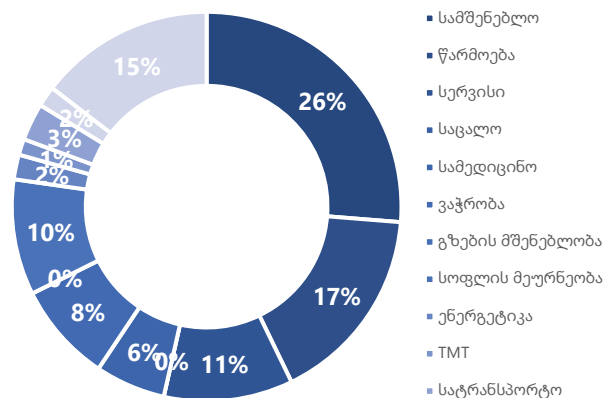
დიაგრამა 18: ბიზნესის სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი

დიაგრამა 17: ბიზნესის სეგმენტის საბაზრო წილის დინამიკა

დიაგრამა 19: ბიზნესის სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელის ჩაშლა დარგების მიხედვით

შეთავაზებები

ფინანსური ლიზინგი

ფინანსური ლიზინგი ჩვენი მომხმარებლებისთვის ინვესტიციის ეფექტური მეთოდია, რომელიც იძლევა ნებისმიერი ახალი ან მეორადი აქტივის (როგორცაა ჩვენი მომხმარებლის მიერ შერჩეული დანადგარი ან აღჭურვილობა) გამოყენების უფლებას წინასწარ განსაზღვრული ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადის სანაცვლოდ, რა დროსაც აქტივზე საკუთრების უფლება სალიზინგო კომპანიას რჩება. ლიზინგის დაფინანსების გარდა, ჩვენ ასევე ვთავაზობთ დამატებითი ღირებულების სერვისებს, როგორცაა დანადგარებზე საკონსულტაციო მომსახურება და აქტივების გაყიდვის შემდგომი ტექნიკური მომსახურება.

ფინანსური ლიზინგი ყველაზე პოპულარული პროდუქტია, რომელზეც კომპანიის პორტფელის ყველაზე დიდი წილი – 99% მოდის.

თანამშრომლობა „აწარმოე საქართველოში“-სთან

პროგრამის მიზანია ახალი საწარმოების შექმნითა და გაფართოებით, არსებული საწარმოების ხელახლა აღჭურვით საქართველოს მთავრობის მიერ ეკონომიკის პრიორიტეტულ სფეროებში ბიზნესების განვითარების მხარდაჭერა და შიდა წარმოების დივერსიფიკაცია. ამ პროექტის ფარგლებში 50,000-10,000,000 ლარის მოცულობის ლიზინგებისთვის, ლიზინგის მთლიან ვადაზე საპროცენტო განაკვეთის სუბსიდირება რეფინანსირების განაკვეთის მინუს 3%-ით ხდება. 2023 წლის პირველი ნახევრის განმავლობაში სუბსიდირების პროგრამით 1 მილიონ ლარამდე მოცულობის, 6 პროექტი დავაფინანსეთ, ჯამში

თანამშრომლობა სოფლის განვითარების სააგენტოსთან

პროგრამის მიზანია ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების, დამუშავების, შენახვის და გაყიდვის გაუმჯობესება იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის იაფი, ხანგრძლივი ვადით ხელმისაწვდომი და შეღავათიანი ფულადი სახსრების მიწოდების საშუალებით, რაც ემსახურება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამატებული ღირებულების შემქმნელი ინფრასტრუქტურის განვითარებას.

პროექტის ფარგლებში თანადაფინანსებით ისარგებლებენ საწარმოები, რომლებიც ქმნიან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციას (თანამედროვე ფერმები, სასათბურე მეურნეობები და სხვა) ან ეწევიან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ნებისმიერი სახით გადამუშავებას (შენახვა, დაფასოება, ხელმეორედ გამოყენება) ან აწარმოებენ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის შესაფუთ მასალებს.

ამ პროექტის ფარგლებში, 20,000-1,500,000 ლარის მოცულობის ლიზინგის საპროცენტო განაკვეთის სუბსიდის ოდენობაა ლიზინგის მთლიან ვადაზე 12%-ს შეადგენს.

2023 წლის პირველი ნახევრის განმავლობაში სუბსიდირების პროგრამით 19 პროექტი დავაფინანსეთ, ჯამში 7 მილიონამდე ლარის ოდენობით.

სამშენებლო, სამედიცინო და სასოფლო-სამეურნეო აღჭურვილობის სწრაფი ლიზინგი

სტანდარტულ ფინანსურ ლიზინგთან შედარებით ფინანსური ლიზინგის შეთავაზების მოქნილი მიდგომა, განაცხადის და დამტკიცების გამარტივებული პროცესით. დამტკიცების პროცესს, როგორც წესი, 1-3 დღე სჭირდება.

კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი

2021 წელს საქართველოს ბაზარზე ჩვენ პირველებმა დავენერგეთ კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი. კომერციული უძრავი ქონების ლიზინგი ჩვენს მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, იქირაონ კომერციული ქონება ლიზინგის ვადის განმავლობაში ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადის სანაცვლოდ და ლიზინგის ვადის ბოლოს გარანტირებულად მიიღონ ქონებაზე საკუთრების უფლება.

ქართული ბიზნესგარემოს მხარდაჭერის 19-წლიანი ისტორია - „თიბისი ლიზინგი“ დაარსების დღიდან უზრუნველყოფს ფინანსურ სახსრებზე წვდომას, რაც ეხმარება ბიზნესებს ზრდასა და განვითარებაში

კომპანიის ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანი, როგორც ქართული წარმოების, ასევე ზოგადად - ბიზნესის მხარდაჭერაა. სწორედ ამ იდეის გარშემო ერთიანდება გუნდი, რომელსაც წარმატების 20 წლიანი ისტორია უმაგრებს ზურგს. 2023 წლის პირველ ნახევარში უკვე დაფინანსდა რამდენიმე საინტერესო პროექტი, ნაწილი კი, აქ. ახლა მუშავდება ახალ ბიზნესებს, განსაკუთრებით მათ, რომლებსაც არ აქვთ საკრედიტო ისტორია, უჭირთ საბანკო სესხის მიღება. საბედნიეროდ, ჩვენ მხარს ვუჭერთ სტარტაპებს, რომ დააბანდონ მნიშვნელოვან აღჭურვილობასა და აქტივებში სამომავლოდ და მათთვის ხელმისაწვდომად ვაქცევთ ტექნიკურ მხარდაჭერას, ამავედროულად ვახდენთ მათი ფულადი ნაკადებისა და საბრუნავი კაპიტალის ოპტიმიზაციას. წლის განმავლობაში ჩვენ აქტიურ მხარდაჭერას აღმოვუჩინდით ქართულ სტარტაპებს, რომელთაგან ზოგიერთმა უცხოურ ბაზრებზე ექსპორტი დაიწყო.

გრინ ფეიფერი

წარმოების მიმართულებით ერთ-ერთი უმსხვილესი პროექტი, ქალაქის საწარმო „გრინ ფეიფერი“, რომელსაც მოცულობით რეგიონში ანალოგი არ გააჩნია. მისი საქმიანობის სფერო უმეტესად გოფირებული მუყაოს ყუთების წარმოებას მოიცავს, თუმცა, ასევე ბრენდავს მათ, ამუშავებს მეორადი ქალაქის ნარჩენებს და რაც ყველაზე საინტერესოა, თავად აწარმოებს ქალაქს. საჭირო ნედლეული ჰოლანდიიდან, თურქეთიდან, ისრაელიდან და სხვა ქვეყნებიდან შემოაქვს, ამუშავებს მას აპრობირებული ტექნიკითა და მანქანა-დანადგარებით, რის შემდეგაც წარმოებულ გოფირებულ მუყაოს ყუთებს მსხვილ თუ მცირე იურიდიულ პირებს აწვდის. ქარხნის გადაიარაღებით გაიზარდა საწარმოს წარმადობა, შემცირდა სამუშაო დრო და გამარტივდა ბიზნესსაქმიანობა. აღსანიშნავია, რომ საჭირო აქტივები „აწარმოე საქართველოს“ სუბსიდირებული ლიზინგით დაფინანსდა.

SIXT

1920 წელს, ბავარიაში ავტო-გაქირავების პირველი შეთავაზება გაჩნდა, იდეის უკან 3 ავტომობილი და მათი ინოვაციური მფლობელი - მარტინ სიქსტი იდგა, რომელმაც მომხმარებლის ყურადღება მოკლე დროში მიიქცია, თუმცა რიგმა ისტორიულმა გარემოებებმა მისი განვითარება შეაფერხა. დღეს SIXT მოქნილობის, კომფორტისა და სანდოობის ერთ-ერთი სიმბოლოა და თითქმის ყველა დიდ აეროპორტში შეხვდებით. ცალკე აღნიშვნის ღირსია სრულად ციფრული მომსახურება, რაც სერვისის მიღებას მინიმალური ძალისხმევით ხდის შესაძლებელს. 2,000 ლოკაციაზე, 100-ზე მეტ ქვეყანაში კომპანია მსუბუქი და სატვირთო ავტომობილის გაქირავების სერვისს სთავაზობს მომხმარებელს, საქართველოში საკუთარი ფლიტის გასაზრდელად კომპანიამ საოპერაციო ლიზინგით ისარგებლა.

სამედიცინო მოლი

შპს „აიემდი“ 2017 წელს დაფუძნებული კომპანიაა, რომლის კონცეფციაც „სამედიცინო მოლია“. მან უნდა გააერთიანოს მოწინავე ტექნოლოგიები, ულტრათანამედროვე ტექნიკა და რაც მთავარია - მრავალპროფილური სპეციალისტები. ბიზნეს მოდელი გულისხმობს ქვეყანაში არსებულ საუკეთესო რეპუტაციის მქონე კლინიკების/ექიმების შემოყვანას ობიექტში. ცენტრის მშენებლობა ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე აქტიურად მიმდინარეობს. პოსტ-პანდემიური ტენდენციიდან გამომდინარე, აღნიშნული ტიპის დაწესებულებებზე მოთხოვნა მზარდია და სულ უფრო იზრდება მათი რიცხვი მსოფლიოს მასშტაბით, რადგან მოლის კონცეფცია აძლევს საშუალებას ჯანდაცვის სექტორს უფრო მოქნილი და ხელმისაწვდომი სერვისები მიაწოდოს მომხმარებელს.

9 მთა

თიბისი ლიზინგის მხარდაჭერით ბათუმში, პირველი კრაფტ ლუდის სივრცე, "9 მთა" გაიხსნა, სადაც ლუდის მოყვარულებს ათობით არომატის ლუდისა და გემრიელი კერძების დაგემოვნება შეეძლება.

ქართული კრაფტ ლუდი "9 მთა"-ს უნიკალურობა, მის ხელით შექმნაში მდგომარეობს. "9 მთა" სპეციალურად ქართველი მომხმარებლისთვის ნორვეგიაში შეიქმნა. ამ ლუდების რეცეპტის შემუშავებაში მონაწილეობა მიიღო პირველმა ნორვეგიელმა კრაფტ ლუდის მხარშველმა ჯიკიუნ კუტილმა. ბრენდის მიზანია, ქართული ლუდის სამყაროს დახვეწა, გამრავალფეროვნება და საქართველოში კრაფტ ლუდის კულტურის ჩამოყალიბება. ამავედროულად, ადგილზე შესაძლებელია მსოფლიოს წამყვანი ლუდსახარშების: Mikkeller, BrewDog, Omnipollo ნაწარმის დაგემოვნება. წარმოდგენილი კერძების ფილოსოფია კი, ქართულ და მსოფლიო სამხარეულოებში მოგზაურობას ეფუძნება.

კომპანიის გრძელვადიანი განვითარების სტრატეგიის თანახმად, ჩვენ ენთუზიაზმით ვაფინანსებთ ფართო სპექტრის ეკომეგობრულ და მდგრად პროექტებს

ლიზინგი თავისთავად „მწვანე“ რადგან იგი საშუალებას აძლევს ბიზნესებს, ინვესტირება უფრო ახალ, უფრო ეფექტიან ალტურვილობაში განახორციელონ, რომელიც ნაკლებ რესურსს მოიხმარს. მანქანა-დანადგარების მყისიერად შესყიდვისთვის კაპიტალის გამოყოფის ნაცვლად, განსაკუთრებით თუ არსებული ალტურვილობა შედარებით მოძველებული, ნაკლებად ეფექტიანია, უმჯობესია მიაკითხოთ სალიზინგო კომპანიას და მას დააფინანსებინოთ გარიგება. საქართველოში ჯერ კიდევ არ არის საკმარისად ათვისებული ლიზინგის ერთ-ერთი ყველაზე პერსპექტიული მიმართულება – სწრაფად მზარდი ინვესტიციები მდგრად ალტურვილობაში (როგორცაა ენერგოეფექტურობა, განახლებადი ენერგია და ეკოლოგიურად უფრო სუფთა წარმოება).

მდგრადი განვითარებისკენ სწრაფვის ფარგლებში, მდგრადი აქტივების დაფინანსებით ჩვენ ვეხმარებით მომხმარებლებს გახდნენ უფრო „მწვანე“. ბევრი ჩვენი პროექტი მიმართულია გარემოს დაცვისა და სუფთა ენერჯისკენ – როგორცაა მზის პანელები, ქარის ენერგია და მცირე ზომის ჰიდროელექტროსადგურები. ჩვენ ხელი შევუწყვეთ დაახლოებით 30 მილიონი ლარის ენერგოეფექტური სასოფლო-სამეურნეო და საწარმოო აქტივების დაფინანსებას, საიდანაც 6 მილიონი ლარამდე მზის პანელების ინსტალაციაზე მოდიოდა. გარდა ამისა, ჰიდრიდულ ავტომობილებში დავაბანდეთ 14 მილიონ ლარამდე.

კომპანიის გრძელვადიანი სტრატეგიის თანახმად, ჩვენ დიდი ენთუზიაზმით ვაფინანსებთ ფართო სპექტრის ეკომეგობრულ და მდგრად პროექტებს. საერთაშორისო ფინანსურ დაწესებულებებთან აქტიური თანამშრომლობით (მაგ. ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD), PROPARGO, განვითარების ბანკი (FMO), ფონდი მწვანე ზრდისთვის (GGF), ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE) და სხვ.) ჩვენ აქტიურად დავიწყეთ ახალი პროდუქტების შექმნა, რაც დაგვხმარება ენერგოეფექტური აქტივების დაფინანსების მოცულობის გაზრდაში და ასევე განახლებადი ენერჯის წარმოების დაფინანსებაში, როგორცაა მზის პანელები და მცირე ზომის ჰიდროელექტროსადგურები.

ჩვენი გრძელვადიანი პარტნიორობის მხარდაჭერის წყალობით, ჩვენ შევძელით ადგილობრივი მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების კიდევ უფრო გაძლიერება და მხარდაჭერა, ამავდროულად ყურადღების გამახვილება მწვანე და პასუხისმგებლობიან დაფინანსებაზე, რათა დავხმარებოდით ჩვენს მომხმარებლებს თავიანთი „მწვანე“ საქმიანობის გაფართოებაში. ჩვენი, როგორც საქართველოს წამყვანი სალიზინგო კომპანიის, როლია ხელი შევუწყოთ ამ პროცესს და შევქმნათ პროდუქტების უფრო ფართო არჩევანი, რაც ადგილობრივ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს საშუალებას მისცემს ისარგებლონ დაფინანსების ალტერნატიული საშუალებებით, რათა გააფართოონ თავიანთი ბიზნესსაქმიანობა.

ჩვენ აქტიურად ვეძიებთ მზის ენერჯის ეკოსისტემის მხარდაჭერის გზებს იმ დეფიციტის შესავსებად, რომელიც ამ ეტაპზე ხელს უშლის მოთხოვნის შექმნას. ერთ-ერთი გამოწვევა, რომელიც აბრკოლებს მზის ენერჯის სისტემების დამკვიდრებას საქართველოში, არის სადემონსტრაციო პროექტების არარსებობა, რაც გაზრდის და მოახდენდა მოთხოვნის სტიმულირებას. თუმცა მზის ენერჯის მიმართ ინტერესი მატულობს ბოლო დროს საქართველოში საყოფაცხოვრებო და კომერციული მომხმარებლებისთვის ელექტროენერჯის ტარიფების მკვეთრი ზრდის გამო.

განახლებადი ენერჯის მოხმარება რომ წაგვხალისებინა და ჩვენი მომხმარებლების ინტერესი მდგრადი ენერჯის მოხმარებისკენ რომ მიგვემართა, ვითანამშრომლეთ სოფლის განვითარების სააგენტოსთან და „აწარმოე საქართველოში“-სთან და მათ შევთავაზეთ სუბსიდირების პროგრამები, რამაც თავის მხრივ, მნიშვნელოვნად შეამცირა ჩვენი მომხმარებლების ყოველთვიური ლიზინგის შენატანები, რომ აღარაფერი ვთქვათ ელექტროენერჯის ხარჯების ოპტიმიზაციაზე.

მზის ენერჯის ციფრული სავაჭრო პლატფორმა („DSM“)

მზის ფოტოვოლტური სისტემების დაფინანსება კომერციული ბიზნესებისა და კერძო ფიზიკური პირებისთვის წარმოადგენს მდგრად სტრატეგიას, რომლის მიზანაც არის კლიმატურ ცვლილებასთან ბრძოლის მხარდაჭერა და სათბურის აირების ემისიის შემცირება.

იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოში მზის რადიაციის დონე ევროპის საშუალო მაჩვენებელზე უფრო მაღალია და ქვეყანას ბევრი მზიანი დღე აქვს, Green For Growth Fund-თან თანამშრომლობით საქართველოში პირველებმა შევქმენით „მზის ენერჯის ციფრული სავაჭრო პლატფორმა“. პროექტის მიზანია მომხმარებლების (კომერციული ბიზნესები და კერძო ფიზიკური პირები) და შესაბამისი პარტნიორების – ტექნოლოგიის მომწოდებლების მხარდაჭერა, ასევე საქართველოს ბაზარზე მზის ფოტოვოლტური ტექნოლოგიის უფრო ფართო მოხმარების სტიმულირება.

პლატფორმა დაინტერესებულ მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, წარმოადგინონ თავიანთი პერსპექტიული მზის ფოტოვოლტური პროექტის მთავარი მახასიათებლები და მიიღონ კოტირებები მზის ფოტოვოლტური სისტემების პარტნიორი მომწოდებლებისგან. სავაჭრო პლატფორმას ექნება მზის ფოტოვოლტური სისტემებისთვის ლიზინგის და გავლენის კალკულატორი, ჩვენი მომწოდებლებისგან მიღებული კოტირებების საფუძველზე. იგი ინტეგრირებული იქნება ჩვენს ვებგვერდთან და პოტენციურ მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს, გამოითვალონ ლიზინგის განაკვეთები ტექნოლოგიის სხვადასხვა მომწოდებლისგან, მათ შორის გავლენის მთავარი მაჩვენებლები, როგორცაა ენერგია და ნახშირორჟანგის (CO2) ემისიის შემცირება, დანაზოგი ფულადი ფორმით და სავარაუდო უკუგების პერიოდი.

ფოტოვოლტური ონლაინ სავაჭრო პლატფორმა მნიშვნელოვანი უპირატესობა იქნება, რადგან იგი გაზრდის ინფორმირებულობას ტექნოლოგიის შესახებ, მოიზიდავს პოტენციურ მომხმარებლებს, წაახალისებს უფრო მჭიდრო კომუნიკაციას მონაწილე მხარეების ერთ სივრცეში მოქცევით, მომწოდებლებს უზიდავს უკეთესი შემოსავლებების

გაკეთებისკენ (კონკურენტუნარიანობის გაზრდით) და განამტკიცებს ურთიერთობას მომწოდებლებთან. პლატფორმა ამჟამად სატესტო ეტაპზეა და უახლოეს მომავალში გახდება ხელმისაწვდომი როგორც მომხმარებლებისთვის, ისე მომწოდებლებისთვის.

GGF პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ EU4Energy ინიციატივის ფარგლებში. EU4Energy ინიციატივა მოიცავს ევროკავშირის ყოველგვარ მხარდაჭერას, რაც მიზნად ისახავს ენერჯის მიწოდების, უსაფრთხოების და კავშირის გაუმჯობესებას, ასევე ენერგოეფექტურობის წახალისებას და განახლებადი ენერჯის გამოყენებას აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში: სომხეთში, აზერბაიჯანში, ბელარუსში, საქართველოში, მოლდოვასა და უკრაინაში. ეს მიიღწევა ისეთი პროექტებისა და პროგრამების დაფინანსებით, რომლებიც ემსახურება ენერგეტიკული ბაზრების გარდაქმნას და ელექტროენერჯიაზე ქვეყნის დამოკიდებულებისა და მოხმარების შემცირებას. გრძელვადიან პერსპექტივაში, ელექტროენერჯის მიწოდება კიდევ უფრო საიმედო, გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი გახდება, რის შედეგადაც ენერგეტიკული სიღარიბე და ელექტროენერჯის გადასახადი შემცირდება როგორც მოქალაქეებისთვის, ისე კერძო სექტორისთვის. დამატებითი ინფორმაციისთვის ეწვიეთ ვებგვერდს: www.EU4Energy.eu

ენერგოეფექტური პროექტების მხარდაჭერა

ჩვენ ვაგრძელებთ ადგილობრივი ბიზნესის, განსაკუთრებით მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მხარდაჭერას. ამ მიზნით ჩვენ მოვიზიდეთ სამი მილიონი ევრო ჩვენი საიმედო პარტნიორისგან – ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკისგან (EBRD). პროგრამის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებში ინვესტიციების დაფინანსება, რათა მხარი დაუჭიროს ტექნოლოგიებში მდგრადი ინვესტიციებს, პროდუქციის ხარისხის, შრომის ჰიგიენის და უსაფრთხოების, გარემოს დაცვის საუკეთესო სტანდარტების დაკმაყოფილებას, ხელი შეუწყოს მწვანე ტექნოლოგიების გამოყენებას და ამით გაზარდოს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების კონკურენტუნარიანობა როგორც ადგილობრივ, ისე რეგიონულ დონეზე. ამ პროგრამაში მონაწილეობით ჩვენ ვიღებთ პასუხისმგებლობას ლიზინგის ბიზნესის გაფართოებაზე მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის, რომლებიც აკმაყოფილებენ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის მისაღების კრიტერიუმებს. EU4Business-EBRD-ის საკრედიტო ხაზი დაფინანსების ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ინსტრუმენტია აღმოსავლეთის პარტნიორობის ქვეყნებში, ასევე საქართველოში, მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს შორის.

მოზიდული სახსრები მივმართეთ „მწვანე“ ტექნოლოგიებში ინვესტიციების დაფინანსებისკენ. ამან, თავის მხრივ, საშუალება მოგვცა, მხარი დაგვეჭირა ადგილობრივი საწარმოებისთვის თავიანთი „მწვანე“ საქმიანობის გაფართოებაში და კონკურენტუნარიანობის გაზრდაში.

პროგრამიდან მიღებული სარგებელი ისაა, რომ EU4Business ინიციატივის ფარგლებში, დაფინანსების გარდა ბიზნესები მიიღებენ წამახალისებელ გრანტს და უფასო ტექნიკურ დახმარებას მაღალი დონის საერთაშორისო კონსულტანტებისგან, რასაც ევროკავშირი დააფინანსებს. კონსულტანტები მონაწილეობას მიიღებენ მის დანერგვასა და მონიტორინგში და ჩვენს მომხმარებლებს აღმოუჩენენ ტექნიკურ დახმარებას, რათა მათ შეძლონ ტექნიკური მისაღების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება. ამ შეთანხმების ფარგლებში, მომხმარებლებს შესაძლებლობა ეძლევათ მოგვმართონ ინვესტიციის წამახალისებელი ანაზღაურების მიღების მოთხოვნით და უფლებამოსილი იქნებიან უკან დაიბრუნონ საინვესტიციო ღირებულების 10%-მდე თანხა.

გარდა ამისა, ჩვენმა გრძელვადიანმა პარტნიორმა „ფონდი მწვანე ზრდისთვის“ 150,000 ევრო გამოყო სპონსორობისთვის „მწვანე ინიციატივის“ ფარგლებში, რომლის მიზანაც არის ენერგოეფექტური და განახლებადი ენერჯის ინვესტიციების დაფინანსება და მზის ფოტოვოლტური სისტემების პოპულარიზაცია საქართველოში. სპონსორობა მოიცავს მზის პანელების პროექტირებისა და ინსტალაციის ხარჯების ანაზღაურებას. დღეის მდგომარეობით, მზის პანელის 6 პროექტი დაფინანსდა. დაფინანსების მთლიანმა მოცულობამ შეადგინა დაახლოებით 14 მილიონი ლარი. პროგრამის მიხედვით, წარმატებული კერიფიკაციის შემდეგ, მომხმარებლებს აუნაზღაურდებათ დიზაინის და ინსტალაციის ხარჯები 10,000 ევრომდე ოდენობით, რომლის სუბსიდირება მოხდება ევროკავშირის დაფინანსებით EU4Energy ინიციატივის ფარგლებში.

ადგილობრივი კაპიტალის ბაზარზე, ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის პირელი ლარის საჯარო მწვანე ბონდების განთავსება

2023 წლის პირველ ნახევარში, ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის ისტორიაში, ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის, ლარში დენომინირებული მწვანე საჯარო ობლიგაციები წარმატებით განთავსება მოხდა.

ობლიგაციების ემისიის შედეგად მობილიზებული 15 მილიონი ლარის ფინანსურ რესურსი სრულად მიმართული იქნება მწვანე სალიზინგო პორტფელის ზრდის დაფინანსებისკენ. კერძოდ, ენერგო ეფექტური აქტივების - ელექტრო ავტომობილების, საწარმოო დანადგარებისა და მზის პანელების დაფინანსებასკენ.

ემისიის ფარგლებში, საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია Scope Group-მა შეაფასა მწვანე ბონდის ჩარჩო და გასცა დამოუკიდებელი მეორე მხარის მოსაზრება, რის თანახმად, თიბისი ლიზინგის მწვანე ობლიგაციების ჩარჩო სრულ შესაბამისობაშია საერთაშორისო კაპიტალის ბაზრების ასოციაციის (ICMA) მიერ შემუშავებულ მწვანე ობლიგაციების პრინციპებთან (GBP).

აღნიშნული ემისიის წარმატებით განთავსებით, თიბისი ლიზინგი კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის პროგრამის გამარჯვებული გახდა, თიბისი ლიზინგის მიერ განხორციელებული ტრანზაქცია შეესაბამება პროგრამის ფართო

სტრატეგიულ მიზნებს, რაც გულისხმობს საქართველოში კაპიტალის ადგილობრივი ბაზრის განვითარების ხელშეწყობას, ასევე გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხების და ღირებულებების მხარდაჭერას.

პროგრამის ფარგლებში, ობლიგაციების გამოშვებასთან დაკავშირებული ხარჯების თანადაფინანსებას უზრუნველსაყოფს ევროკავშირი. ამ მხარდაჭერის მექანიზმს უზრუნველყოფს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD).

ქალი მეწარმეების მხარდაჭერა

თიბისი ლიზინგი ქალი მეწარმეების გაძლიერების საკითხზე არა მხოლოდ ბიზნეს განვითარებისა და საკონსულტაციო დონეზე, არამედ ცნობადობის ამაღლების მიმართულებითაც ზრუნავს. სწორედ ამიტომ, 2023 წლის მარტის თვეში განხორციელებული მინი-კამპანიის ფარგლებში, ჩვენი ციფრული არხები ამ ქალებზე მოყოლას დავუთმეთ. მომხმარებელს გავაცანით ნათია დანელია „ბონკაფე“ სამეზობლო კონცეფციის კაფეს დამფუძნებელი და ბრენდ-შეფი, ნინო გოგალაძე, ადამიანი, რომელმაც ბავშვობის ოცნება აისრულა და ყოველდღიურად „ფელამუშიტოს“ უგემრიელესი დესერტით ასობით მომხმარებელს უმასპინძლდება, ელენე ZILLICO • ზილიკო-ს თბილი და მყუდრო გარემოს მასპინძელი და სხვა ქალები, რომლებიც შესაძლოა შთაგონების წყარო იყვნენ მათთვის, ვისაც სურს დაიწყოს თავისი ბიზნესი, თუმცა რესურსი არ ჰყოფნით.

საავტომობილო სეგმენტი

ჩვენ ვართ საქართველოში იურიდიული პირებისთვის ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ავტომანქანების დასაფინანსებლად. ბაზრის 75%-იანი წილით, საავტომობილო სეგმენტში ვმართავთ 956 ავტომობილს, რომლის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი 2023 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით 43 მილიონი ლარია. საავტომობილო სეგმენტს მთლიანი სალიზინგო პორტფელის 12% უკავია.

საავტომობილო სეგმენტის ფარგლებში ჩვენ ვაფინანსებთ ახალ და მეორად იმპორტირებულ და მეორად ადგილობრივ მანქანებს.

საოპერაციო ლიზინგი

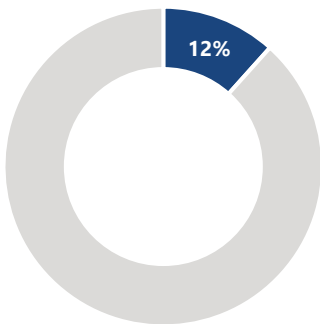
ჩვენ საავტომობილო ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ვართ ბაზარზე, ავტომობილების პარკის ლიზინგის ჩათვლით, რაც მოიცავს ავტომობილის მთლიანი სასარგებლო მომსახურების ვადის მართვას ჩვენი მომხმარებლებისთვის, დაწყებული ყიდვით და ტექნიკური მომსახურებით, დამთავრებული ავტომობილის რემარკეტინგით. ავტომობილების საოპერაციო ლიზინგი არის დაფინანსების ფორმა, რომელიც მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს რეგულარულად, დაუბრკოლებლად ისარგებლონ

ახალთახალი ავტომობილით, ხარჯების სტანდარტიზაციით და ოპტიმიზაციით, რაც მიიღწევა ლიზინგის ყოველთვიურ ფიქსირებულ გადასახადში ავტომობილის ტექნიკური მომსახურების ყველა ხარჯის გათვალისწინებით.

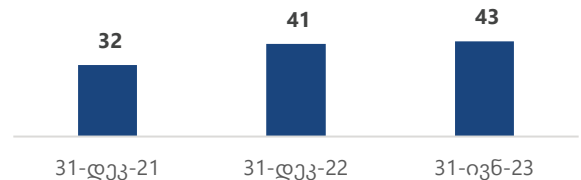
ჩვენ ვწევთ სრულ მომსახურებას, რაც მოიცავს დაზღვევას, ტექნიკურ მომსახურებას და სარემონტო სამუშაოებს, ხოლო ლიზინგის ვადის ბოლოს შესაძლებელია ავტომობილის განაწლება. ავტომობილების პარკის მართვის ათწლიანი გამოცდილება საშუალებას გვაძლევს კომერციული ავტომობილის მომსახურების განმავლობაში აღმოვუჩინოთ მომხმარებლებს ტექნიკური მხარდაჭერა და მართვის უწყვეტი მომსახურება.

ჩვენ გვაქვს როგორც პირდაპირი, ისე არაპირდაპირი გაყიდვები დილერების, ბანკების და ბროკერების მეშვეობით, რომლებიც მომხმარებლებს მოიზიდავენ თიბისი ლიზინგისთვის. 2021 წელს ჩვენ ასევე დავწერეთ საოპერაციო ლიზინგი მძიმე მრეწველობის ალჟურვილობისა და სადისტრიბუციო ავტომობილებისთვის, რაც იმავე მომსახურებას გულისხმობს, როგორც ავტომობილის საოპერაციო ლიზინგი.

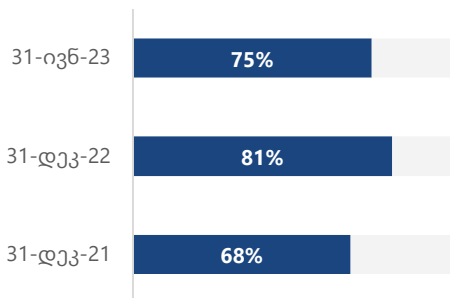
დიაგრამა 20: საავტომობილო სეგმენტის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

დიაგრამა 22: საავტომობილო სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი

დიაგრამა 21: საავტომობილო სეგმენტის პორტფელის საბაზრო წილის დინამიკა

საცალო სეგმენტი

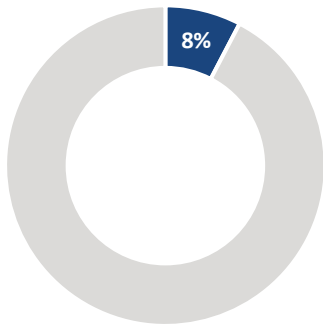
ჩვენ ვართ ლიზინგის მომსახურების წამყვანი მიმწოდებელი ფიზიკური პირებისთვის ავტომანქანების დასაფინანსებლად და 2022 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით გვიკავია ბაზრის 64%-იანი წილი, 28 მილიონი ლარის მთლიანი სალიზინგო პორტფელით.

საცალო სეგმენტი შეადგენს მთლიანი სალიზინგო პორტფელის 8%-ს და არის კომპანიის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური და სწრაფად მზარდი მიმართულება.

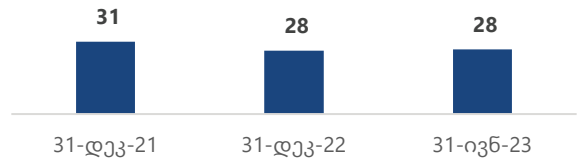
საცალო სეგმენტის ფარგლებში ჩვენ ვაფინანსებთ ახალ, მეორად იმპორტირებულ და მეორად ადგილობრივ მანქანებს ფიზიკური პირებისთვის.

ჩვენ ვთანამშრომლობთ ყველა ოფიციალურ ავტოცენტრთან და ავტოდილერთან საქართველოში. თუმცა ჩვენს მომხმარებლებს ასევე შესაძლებლობა აქვთ ისარგებლონ ოფიციალური იმპორტიორი კომპანიების მომსახურებით და გამოიწერონ მათ მიერ შერჩეული მეორადი ავტომობილი აშშ-დან, ევროპიდან ან იაპონიიდან ან მსგავსი მოდელი ადგილობრივ ბაზარზე იპოვონ.

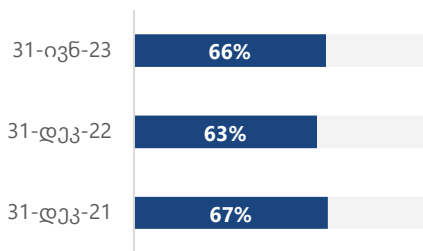
დიაგრამა 23: საცალო სეგმენტის წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში

დიაგრამა 25: საცალო სეგმენტის მთლიანი სალიზინგო პორტფელი

დიაგრამა 24: საცალო სეგმენტის პორტფელის საბაზრო წილის დინამიკა

გასულ წელს აღვნიშნეთ, რომ მეორადი ავტომობილების მიმართულებით ლიზინგი მზარდი პროდუქტია. მოთხოვნა განპირობებულია, როგორც განსაკუთრებით მოქნილი პირობებით იმპორტის შემთხვევაში, ასევე ავტოსესხთან მიმართებით კონკურენტული პირობებით.

ავტომობილთა სარგებლობისას, მომხარებელი ლიზინგის გადასახადის გადახდას იწყებს მას შემდეგ, რაც დაფინანსებული აქტივი საქართველოს ტერიტორიაზე შემოვა, შესაბამისად, გათავისუფლებულია გადასახადისგან შეკვეთა-ტრანსპორტირების პერიოდში.

სტრატეგიულად მნიშვნელოვან მიზნად განვსაზღვრეთ აქტიურობა და მყარი პოზიციის დაკავება ახალი ავტომობილების მიმართულებითაც, რისთვისაც პირველ რიგში, მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობები დავამყარეთ ავტოცენტრებთან. ჩვენ, როგორც სექტორის აქტიური მხარდამჭერი, ვერთვებით მათ მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში, როგორც მატერიალური, ასევე ინტელექტუალური რესურსით, ვამუშავებთ ახალ პროდუქტებს და მიმზიდველ სააქციო პირობებს. გიყვებით რამდენიმე მათგანზე.

TOYOTA EASY

ტოიოტას ოფიციალურ წარმომადგენლობასთან თანამშრომლობით, 2021 წელს ჩვენ შევქმენით ახალი პროდუქტი, TOYOTA EASY, რომლის ფარგლებშიც მომხმარებლები იღებენ ექსკლუზიურ შეთავაზებებს ოფიციალური დილერებისგან, ხოლო განაცხადის დამტკიცების პროცედურა სწრაფი და მარტივია, ყოველგვარი წინასწარი შენატანის გარეშე. შეთავაზების მიმზიდველობა მდგომარეობს იმაში, რომ მომხმარებლებს შეუძლიათ ავტომობილის შენარჩუნება წინასწარ განსაზღვრული ნარჩენი ღირებულების გადახდით ან ავტომობილის განახლება, რისთვისაც ძველი უნდა დააბრუნონ სერვისცენტრში.

ვინაიდან ეს პროდუქტი ბაზარმა კარგად მიიღო, ჩვენ ვაპირებთ მის დახვეწას და გაფართოებას სხვა ოფიციალური ავტოდილერების ჩართვით და ახალი პროდუქტის EASY Leasing-ის დანერგვით, რომელიც კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს ახალი მანქანების გაყიდვას.

ახალი პროდუქტი - LEXUS EASY

ლექსუსის ოფიციალურ წარმომადგენლობასთან თანამშრომლობით, 2023 წელს ჩვენ შევქმენით ახალი პროდუქტი, LEXUS EASY და LEXUS EASY FLEX, რომლის ფარგლებშიც მომხმარებლები იღებენ ექსკლუზიურ შეთავაზებებს ოფიციალური დილერებისგან, ხოლო განაცხადის დამტკიცების პროცედურა სწრაფი და მარტივია, ყოველგვარი წინასწარი შენატანის გარეშე. შეთავაზების მიმზიდველობა მდგომარეობს იმაში, რომ მომხმარებლებს შეუძლიათ ავტომობილის შენარჩუნება წინასწარ განსაზღვრული ნარჩენი ღირებულების გადახდით ან ავტომობილის განახლება, რისთვისაც ძველი უნდა დააბრუნონ სერვისცენტრში.

პროდუქტი შეიქმნა 2021 წელს ჩამოყალიბებული TOYOTA EASY-ის ანალოგად, რომელმაც დიდი გამოხმაურება დაიმსახურა და ავტომობილის ფლობის მარტივ გზად განისაზღვრა.

მსხვილ ადგილობრივ ავტობაზრებზე შესვლა

2022 წელს ჩვენ შევედით ორ მსხვილ ავტობაზარზე საქართველოში და გავავრცელეთ საინფორმაციო ბროშურები, ბანერები და ლაითბოქსები, საიდანაც მომხმარებლები შეძლებენ ზოგადი ინფორმაციის მიღებას ლიზინგის დაფინანსებისა და ლიზინგის ფასების შესახებ.

ქვეყანაში ავტომობილთა მზარდი ტენდენციის გამო, საავტომობილო სექტორის ერთ-ერთი სტრატეგიული პრიორიტეტია ავტომობილთა მიმართულებით შესაძლებლობების გამოყენება. ამის გათვალისწინებით, ჩვენ პარტნიორობა დავამყარეთ უმსხვილეს და გამოცდილ ავტომობილთა მფლობელებთან – კავკასიის ავტომობილთა და, ჩვენი მომხმარებლებისთვის საქმე რომ გაგვეადვილებინა, შემოვიღეთ ახალი, მოქნილი პროდუქტი, რომლითაც ვაფინანსებთ შემოტანილი ავტომობილების 80%-ს.

ლექსუს თბილისმა, თიბისი ჯგუფის მხარდაჭერით, ახალი თაობის ლექსუს RX წარადგინა

ლექსუს თბილისის ორგანიზებით და თიბისი ჯგუფის მხარდაჭერით, შატო მუხრანში, 25-წლიანი ისტორიის მქონე, ლექსუს RX-ის მესამე თაობის მოდელის პრეზენტაცია გაიმართა.

ბრენდის ერთგულ მომხმარებლებს, კომპანიის ბიზნეს პარტნიორებსა და საავტომობილო სფეროს ექსპერტებს, უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი და შესრულებული, ვიზუალურად და ფუნქციურად სრულიად განახლებული ავტომობილის ახლოდან დათვალიერების, მისი შინაარსისა და დახვეწილი გარეგნული ელემენტების გაცნობის საშუალება მიეცათ.

ლექსუს თბილისის დაარსების დღიდან, თიბისი კომპანიის ფინანსური პარტნიორი და მხარდამჭერია.

იაპონური ბრენდის ახალი განაცხადი — MAZDA CX60 საქართველოში

კიდევ უფრო დახვეწილი და გამორჩეული — მაზდა ცენტრი თეგეტამ საქართველოში ახალი ავტომობილი წარადგინა. ველნეს კურორტ ბიოლიში Mazda-ს პრემიუმ მოდელის CX60-ის შესაძლებლობები პირველად მედიის წარმომადგენლებმა შეაფასეს. სტუმრებს საშუალება ჰქონდათ, ადგილზე ენახათ ახალი ავტომობილი, გასცნობოდნენ მის შესაძლებლობებსა და დიზაინის სიახლეებს. აღნიშნული ღონისძიების ერთ-ერთი მხარდამჭერი კი, თიბისი ლიზინგი იყო.

ჩვენი სტრატეგია

განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის ოთხი მთავარი პრინციპი

ლიზინგის შესახებ ცნობადობის ამაღლება და მომხმარებელთა რაოდენობის გაზრდა

მომხმარებელთა რაოდენობის გაზრდა და ლიზინგის, როგორც დაფინანსების ალტერნატიული გზის შესახებ ცნობადობის ამაღლება მთავარ სტრატეგიულ პრიორიტეტად რჩება. როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ლიზინგის არსი გაუგებარი ან ბუნდოვანი იყო მოსახლეობის უმრავლესობისთვის. ჩვენი სამიზნე აუდიტორიის დიდი ნაწილი ლიზინგებს აიგივებდა ავტოსესხებთან და ლიზინგს არ მიიჩნევდა ფართო დიაპაზონის აქტივების დაფინანსების ინსტრუმენტად.

მცირე და საშუალო საწარმოებს ხშირად არ მიუწვდებოდა ხელი დაფინანსებაზე, რომელიც სჭირდებოდათ თავიანთი ოპერაციების გაფართოებისთვის საჭირო ახალი აღჭურვილობის ან ავტომობილების შესაძენად. უმნიშვნელოვანესია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის ზრდის შესაძლებლობების მიცემა რათა მათ შეასრულონ ჩვენი ქვეყნის ზრდის მამოძრავებელი ძალის როლი. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, გაერთიანებული სამეფოს „კარგი მმართველობის ფონდთან“ თანამშრომლობით შევიქმნავეთ საქართველოს სალიზინგო ბაზრის განვითარების სტრატეგიული გეგმა, რომელიც საქართველოს მთავრობას გადაეცა.

მთავარი ღირებულება ხშირად მდგომარეობს არა ფლობაში, არამედ გამოყენებაში, რაც სიახლეებთან ადაპტირებისთვის მეტი მოქნილობის საშუალებას იძლევა და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღებას შესაძლებელს ხდის.

ჩვენ როგორც ლიზინგის, ისე ჩვენი ბრენდის შესახებ ცნობადობას ვამაღლებთ ტრადიციული და ციფრული არხებით და ვცდილობთ ჩვენი ბრენდის კაპიტალის გაზრდას.

მნიშვნელოვანია, რომ 2023 წლის მთავარი გამოწვევა საკომუნიკაციო არხების კიდევ უფრო დივერსიფიცირება იყო. გამოდინარე იქიდან, რომ ჩვენი მიზანი მომხმარებლისთვის ცხოვრების გამარტივებაა, გადაწყვიტეთ მათთვის მარტივი ავტო-ლენდინგის შექმნა. AUTO.TBCLEASING.GE-ერთგვარი საინფორმაციო გვერდია, ლიდის დატოვების მოხერხებული პლატფორმა, რომელზე გადამისამართებაც სპეციალური ბანერებიდან ხდება. ციფრული-ბანერების განსათავსებლად ახალი არხები, კერძოდ DEV360-ის მეშვეობით გუგლის პარტნიორები და ქართული, წაკითხვადი მედია ვებ-გვერდები გამოვიყენეთ.

ასევე, სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფთან ეფექტური კომუნიკაციისთვის, მონაწილეობა მივიღეთ მნიშვნელოვან ფიზიკურ-შენვადრებასა და ღონისძიებებში, მათ შორის, „კომერციული უძრავი ქონების“ პროდუქტის აქტივაციისთვის ვიყავით „უძრავი ქონების საერთაშორისო კვირეულის“ და უძრავი ქონების კონფერენცია GREMO 2023-ის მხარდამჭერები. მოკლედ გიყვებით საინტერესო ფაქტებს აღნიშნული ღონისძიებების შესახებ.

თიბისი ლიზინგის მხარდაჭერით ბათუმში „გრემო 2023“ გაიმართა

თიბისი ლიზინგის მხარდაჭერით საქართველოში უძრავი ქონების მასშტაბური ყოველწლიური კონფერენცია „გრემო“ 2023 გაიმართა. უკვე მესამე წელია უძრავი ქონების საკონსულტაციო კომპანია „პროსპექტი“ სექტორის განვითარებაზე ზრუნვას და სამშენებლო-დეველოპერული კომპანიების წარმომადგენლებისთვის საინტერესო შეხვედრებს აორგანიზებს.

წელს „გრემოს“ ფარგლებში როგორც პრეზენტაციები, ასევე პანელური დისკუსიები და B2B შეხვედრები გაიმართა. ძირითადი თემები, რომლის გარშემოც აჭარაში მოღვაწე სამშენებლო-დეველოპერული კომპანიების 70-მდე წარმომადგენელი გაერთიანდა: ბათუმის გენ. გეგმის ხედვა, ცოდნა ნიშნური ბაზრების კუთხით, სამშენებლო უსაფრთხოება, თანამედროვე ტექნოლოგიები და დაფინანსების შესაძლებლობები იყო.

თიბისის მხარდაჭერით, გამოფენების ცენტრ „ექსპოჯორჯიაში“ უძრავი ქონების საერთაშორისო კვირეული ჩატარდა

გამოფენების ცენტრის – „ექსპოჯორჯიას“ და საქართველოს უძრავი ქონების ეროვნული ასოციაციის ორგანიზებითა და თიბისის მხარდაჭერით, უძრავი ქონების კვირეული ჩატარდა. კვირეულმა 4 ძირითადი ღონისძიება გააერთიანა: უძრავი ქონების გამოფენა, სამშენებლო გამოფენა – Caucasus Build, საერთაშორისო კონფერენცია – Nar და უძრავი ქონების ფორუმი. კონფერენციის ფარგლებში, თიბისი ლიზინგის თანამშრომლებმა აუდიტორიას დაინახეს ხელმისაწვდომობის თემა გააცნეს, ასევე მიაწოდეს ინფორმაცია კომერციული უძრავი ქონების პროდუქტის შესახებ.

მომხმარებელთა კმაყოფილების გაუმჯობესება

ჩვენი მიზანია მომხმარებლებისთვის საუკეთესო გამოცდილების შეთავაზება. გვინდა, რომ ჩვენს თანამშრომელთან პირველივე კონტაქტის შემდეგ, ჩვენთან ურთიერთობის ყოველ ჯერზე, მომხმარებლის გამოცდილება შეძლებისდაგვარად დადებითი და უმტკივნეულო იყოს. ეს მოითხოვს ჩვენს მომხმარებელთან სხვადასხვა არხის მეშვეობით აქტიურ ჩართულობას, რათა მივიღოთ მათი უკუკავშირი ჩვენი მომსახურების ხარისხზე და ფასულ შეთავაზებაზე და ასევე შევიტყოთ, თუ რას ანიჭებენ ისინი უპირატესობას.

2022 წლის განმავლობაში დიდი ყურადღება დავუთმეთ და კიდევ უფრო დავხვეწეთ ჩვენი მომხმარებელთან ურთიერთობის მართვის (CRM) სისტემა, რომელიც 2020 წელს დაინერგა. დღეისათვის CRM ინტეგრირებულია ჩვენს ქოლცენტრთან. CRM საშუალებას გვაძლევს, ეფექტურად ვმართოთ მომხმარებლის მიერ განვლილი მთლიანი გზა და განვამტკიცოთ ურთიერთთანამშრომლობა გაყიდვების, მარკეტინგის და მომხმარებლების მომსახურების განყოფილებებს შორის.

კერძოდ, ჩვენი CRM-ის სისტემა საშუალებას გვაძლევს თვალი მივადევნოთ და თავი მოვუყაროთ მომხმარებლების მონაცემებს სხვადასხვა არხის ან საკონტაქტო პირების მეშვეობით და გადავამისამართოთ ისინი პასუხისმგებელი მენეჯერებთან. ყოველივე ეს, გაყიდვების გუნდს საშუალებას აძლევს ერთ ადგილზე მოახდინოს პოტენციური მომხმარებლების მონაცემების შეყვანა, თვალის მიდევნება და გაანალიზება.

გაყიდვების და მარკეტინგის გუნდები პოტენციურ მომხმარებლებს იძენენ ქოლცენტრიდან ან სოციალური მედიიდან და სისტემას ინფორმაციით აახლებენ მომხმარებელთან მთელი თანამშრომლობის განმავლობაში. სისტემა ანგარიშების გენერირებითა და ინდიკატორების პანელებით მათ ეხმარება შედეგებისა და პროდუქტიულობის მართვაში. წლის განმავლობაში ასევე დავნერგეთ ავტომატური შეტყობინების პროცედურა, რომლის მიხედვითაც ყველა მომხმარებელი იღებს შეტყობინების სახით ინფორმაციას თავიანთი ლიზინგის მენეჯერის შესახებ (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია).

ამასთანავე, CRM საშუალებას იძლევა, მომხმარებელთა ყოველდღიური პრობლემების რეგისტრაცია მოხდეს ქეისების სახით და თითოეულ ქეისთან დაკავშირებული ყოველგვარი ურთიერთობა აღირიცხოს. ინფორმაციის შეგროვების შემდგომ, მომსახურების ხარებისა და ტექნიკური მხარდაჭერის სპეციალისტებთან ინტერაქციების საფუძველზე ხდება მომხმარებლის ისტორიული ჩანაწერების განახლება.

ჩვენ ასევე დავნერგეთ გამართული სისტემა მომხმარებელთა მიერ გამოთქმული უკმაყოფილების შემთხვევების სამართავად, მათზე რეაგირების მოსახდენად და მათი ანგარიშებისთვის, რაც მუდმივი მონიტორინგის და, შესაბამისად, უფრო სწრაფად გადაჭრის უზრუნველყოფის საშუალებას გვაძლევს. როდესაც მომხმარებელი საჩივარს წარადგენს, იგი გადაეცემა შესაბამის განყოფილებას ან პირს და თითოეული საჩივრის მიერ განვლილი გზის მონიტორინგი და დეტალური ასახვა ხდება. CRM-მა არა მხოლოდ გაზარდა ჩვენი მომხმარებლების კმაყოფილება, არამედ ასევე განაპირობა ეფექტიანობის გაუმჯობესება.

ჩვენ დანერგილი გვაქვს სავალდებულო პროცედურები თითოეული მომხმარებლის უკუკავშირისთვის, ასევე მომხმარებელთან ურთიერთობის სახელმძღვანელო მითითებები და კითხვა-პასუხის დოკუმენტები. გარდა ამისა, შიდა და გარე მომხმარებლებისთვის საქმის გასამარტივებლად, დავნერგეთ ავტომატური მესიჯების მაგენერირებული სისტემა. ლიზინგის ყოველთვიური ავტომატური შესხენების მესიჯები, რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილებები, ტრანზაქციები და სხვა ავტომატურ რეჟიმში ეგზავნება მომხმარებელს.

ჩვენ გვაქვს ცენტრალიზებული ქოლცენტრი, რომელიც არსებულ და ახალ მომხმარებელთა საკითხებს ამისამართებს შესაბამისი მიმართულებით.

2022 წელს, მომხმარებლებისთვის საქმის გასამარტივებლად, ჩვენ დავამატეთ გამარტივებული ცხელი ხაზის ნომერი, რის შედეგადაც მომხმარებლები იოლად აკრეფენ *2277-ს და მიიღებენ საჭირო ინფორმაციას.

2022 წლის განმავლობაში, სტაბილური ურთიერთობების დასამყარებლად და მომხმარებლების მეტი ჩართულობისთვის ჩვენ ტრენინგი ჩავუტარეთ ჩვენი ქოლცენტრის ოპერატორებს, რომ უფრო ეფექტურად მართონ პირველი რიგის კონსულტაციები. რაც მოიცავს პრობლემებისა და მომხმარებელთა პრეტენზიების შეფასებასა და სათანადო გადაწყვეტილებების მიწოდებას.

გარდა ამისა, ქოლ-ცენტრის თანამშრომლებს გაუზუსტებინათ წვდომა ჩვენს ლიზინგის მართვის სისტემაზე, რომლის მეშვეობითაც ისინი იოლად შეძლებენ ინფორმაციის მოძიებას მომხმარებლის მიმდინარე დავალიანების, ჯარიმების, გადახდის თარიღისა და ოდენობის შესახებ.

წლის განმავლობაში, ლიზინგის ცხელ ხაზზე განვაახლეთ ავტომოპასუხე (IVR). გარდა ამისა, მომხმარებელთა გამოცდილების გასაუმჯობესებლად და უპასუხო ხარების პროცენტის მინიმუმამდე დასაყვანად, ჩვენ შემოვიღეთ გადარეკვის სერვისი. ამასთანავე, ლოდინის დროის შესამცირებლად სამუშაო და არასამუშაო საათებში, გავააქტიურეთ ნომრის დატოვების დილაკი ჩვენს ცხელ ხაზზე, რითაც მომხმარებელს არჩევანი მიეცემა – ან დაელოდონ ოპერატორს, ვიდრე ის არ გათავისუფლდება ხარის საპასუხოდ, ან დააჭირონ კონკრეტულ დილაკს, დაგვიტოვონ ნომერი და მოგვიანებით გადავურეკოთ. ასევე, ლოდინის დროის შესამცირებლად, ჩვენი ქოლცენტრის ოპერატორები გადავიყვანეთ ავტოპასუხის რეჟიმში, რაც იმას ნიშნავს, რომ თუ დღემდე მათ უნდა დაეჭირათ შემომავალი ხარების საპასუხოდ, ახლა პროგრამა ავტომატურად პასუხობს ხარს რამდენიმე წამში. ჩვენ ასევე დავამატეთ მომსახურების მიღების შემდგომი შეფასების სისტემა, რაც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს გაგვიზიარონ უკუკავშირი როგორც ქოლცენტრის მომსახურების, ასევე თავისი ლიზინგის მენეჯერის მომსახურების შესახებ.

2023 წელს, შუალედური გამოკითხვის შედეგად ჩვენმა NPS-მა (მომხმარებლის ლოიალურობის ინდექსი) შეადგინა 71%. ეს ინდექსი აფასებს, რამდენად სურთ მომხმარებლებს ჩვენი პროდუქტებისთვის და მომსახურებისთვის რეკომენდაციის გაწევა სხვებთან.

გამოკითხვა ჩატარდა კორპორაციულ კლიენტებთან და მცირე და საშუალო საწარმოებთან.

უახლოეს მომავალში ვგეგმავთ მომხმარებელთა გამოცდილების უფრო ფართო კვლევის ანალიზების ჩატარებას, რომელთა მიხედვით NPS მაჩვენებლები გამოითვლება სხვადასხვა სეგმენტისთვის. გარდა ამისა, გამოკითხვა ჩატარდება დაუყოვნებლივ, მომხმარებლის მიერ მომსახურების მიღებისთანავე, რაც საშუალებას მოგვცემს უკეთ გავაანალიზოთ ჩვენი მომსახურების ხარისხი. ამ პროექტში დაგვეხმარება CRM-ის დანერგვის მეორე ფაზა.

მუდმივად აღვნიშნავთ, რამდენად მნიშვნელოვანია სამომხმარებლო გამოცდილების გამარტივება და მიღებული უკუკავშირის მიხედვით მუდმივი გაუმჯობესება. ჩვენი გუნდი უკუკავშირის ნებისმიერ პლატფორმაზე აგროვებს, ეცნობა და ყოველკვირეულ შეკრებაზე უზიარებს იმ დაკავშირებულ მხარეებს, რომელთა კომპეტენციასაც აღნიშნული საკითხის

დახვეწა თუ მოგვარება წარმოადგენს არანაკლებ ფასეულია უკვე არსებული მომხმარებლების მიერ საკუთარ მენეჯერებსა თუ ოპერატორებთან გაზიარებული შეხედულებები, რომელთა მიხედვითაც საოპერაციო ნაწილშიც კი შეგვიტანია ცვლილებები. „ვაფასებთ იმ ჩართულობას, რომელიც მუდმივი კვლევის პროცესში გვაქვს, ამიტომ უკუკავშირის მიღების შემდგომ გონივრულ ვადაში ვუბრუნდებით ადამიანებს და ვატყობინებთ, შევძელით თუ არა მათი მოსაზრების მიხედვით ცვლილების შეტანა“.

სწორედ ამიტომ, 2023 წლის დასაწყისში საინტერესო კამპანია დაგვეგმეთ. ჩვენი მომხმარებლის მიერ ბოლო 1 წლის მანძილზე დაფიქსირებულ, ჩვენი გუნდის მიერ მოგვარებულ თუ მიმდინარე საკითხებს თავი მოვუყარეთ და ვიდეო, ფოტო, ბლოგის კონტენტად გავშალეთ.

მომხმარებელს ვთხოვეთ და რამდენიმე მოკლე, ადვილად ყურებადი რგოლი გადავიღეთ, სადაც თავად აფიქსირებენ წინადადებას, რომლითაც მოგვმართეს, ჩვენ კი, მათი უკუკავშირის მიხედვით გაუმჯობესებულ გამოცდილებაზე მოვყევით.

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება

ჩვენი მომხმარებლების გამოცდილების გაუმჯობესება ასევე გულისხმობს ჩვენი როგორც შიდა, ისე გარე პროცესების გაციფრულებას, რაც არა მარტო გაუმარტივებს საქმეს ჩვენს მომხმარებლებს, მაგრამ ამასთანავე თანამშრომლებს საშუალებას მისცემს უფრო ეფექტურად იმუშაონ და უფრო საფუძვლიანად გაეცნონ შიდა პროცესებს.

როგორც უკვე აღინიშნა, 2020 წელს ჩვენ დავნერგეთ CRM, რამაც გაყიდვების ეტაპები სისტემაში მოიყვანა. CRM გვეხმარება გაყიდვების ეფექტურობის გაუმჯობესებაში, ვინაიდან ტექნოლოგიები საშუალებას გვაძლევს თითოეული პროექტი ვმართოთ გაყიდვამდე, დინამიკურად წარვმართოთ გაყიდვების პროცესი, თვალი მივადევნოთ გაყიდვამდე პროცესს, გამოვითვალოთ და გავაანალიზოთ ხარალის მიზეზები და ვმართოთ პორტფელი გაყიდვების ეტაპების მხრივ, ამავდროულად გავაანალიზოთ ფულადი და რაოდენობრივი კონცენტრაციები. ჩვენ დანერგული გვაქვს ყოველდღიური დინამიკური ანალიზის სისტემა კომერციული მიმართულებისთვის, რაც გვეხმარება ლაივ რეჟიმში ანალიზში და ასრულებს მონიტორინგის ინსტრუმენტის ფუნქციას.

ჩვენს ლიზინგის მართვის სისტემაში (LMS) შევქმენით ელექტრონული აღრიცხვის სისტემა, რომლის მეშვეობითაც ყველა დოკუმენტის დაარქივება ხდება სისტემაში, რაც ამცირებს ადამიანური შეცდომის დაშვების რისკს.

2021 წელს მოვახდინეთ ჩვენი სისტემის ინტეგრირება „კრედიტიფო საქართველოსთან“, რომელიც სპეციალიზირდება საკრედიტო ინფორმაციაში და ინფორმაციის მიწოდებაში, რაც უმნიშვნელოვანესია ყველა ფინანსური დაწესებულების გადაწყვეტილების მიღების პროცესებისთვის. 2022 წლის განმავლობაში ჩვენ მოვახდინეთ სისტემის განახლებული ვერსიის ინტეგრირება, რომელიც სისწრაფისა და ინფორმაციის აღქმის თვალსაზრისით ტექნიკურად და ოპერაციულად უფრო დახვეწილია.

2022 წელს ჩვენი მომხმარებლებისთვის პროცედურების კიდევ უფრო გასამარტივებლად, ჩვენ მოვახდინეთ სალიზინგო გადახდების ინტეგრირება თიბისი ბანკის ონლაინ და მობილური ბანკებში. ინტერნეტ ბანკინგის გადახდის სისტემაში ლიზინგის მომსახურების არჩევისას მომხმარებელს უკვე შეუძლია ინფორმაციის გადამოწმება და, შესაბამისად, თანხის გადარიცხვა ორი კრიტერიუმის მიხედვით: გადახდა პირადი ნომრით / საიდენტიფიკაციო კოდით ან გადახდა ლიზინგის ხელშეკრულების სპეციალური ნომრით. მომხმარებლებს უკვე შეუძლიათ ლიზინგის ავტომატური გადახდის დაყენება თავიანთ ონლაინ/მობილურ საბანკო ანგარიშებზე და ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადების ყოველგვარი ჩარევის გარეშე გადახდა.

თავის მხრივ, თიბისი ლიზინგი მიზნად ისახავდა ლიზინგის ციფრულ პროდუქტად ქცევას, რაც პირდაპირპროპორციულად გაზრდიდა მომხმარებელთა კმაყოფილებას. ასეთი ცვლილების მოკლე დროში განხორციელება შეუძლებელია, თუმცა 2020 წელს ჩვენ დავიწყეთ ამ პროცესების დანერგვის დაგეგმვა და 2021 წელს მივაღწიეთ გარკვეულ დასახულ მიზნებს, როგორცაა მომხმარებელთა პორტალის შექმნა და პოტენციური მომხმარებლების მოზიდვის მართვა CRM-ის ინსტრუმენტის მეშვეობით. მომხმარებლის პორტალი ჯერ კიდევ შექმნის პროცესშია და 2023 წლის ბოლოსთვის სრულად ამუშავდება. ეს გააუმჯობესებს კომუნიკაციას მომხმარებლებთან საოპერაციო საკითხების თაობაზე და ასევე შესთავაზებს მათ დამატებით მომსახურებას. გარდა ამისა, ჩვენ დავზოგავთ ლიზინგის მენეჯერების რესურსს კომუნიკაციისა და ოპერაციების თვალსაზრისით და შესაძლებელი გახდება მიზნობრივი რეკლამებისა და შეთავაზებების გაკეთება ჩვენს ეკოსისტემაში.

ბიზნესის განვითარების ნაწილი მოიცავს გაყიდვების ახალ მოდელს. ეს იქნება ონლაინ განაცხადების მიმღები პლატფორმა, რომელიც საშუალებას მოგვცემს ავტომატურად განიხილოთ შემოსული განაცხადები და ლიზინგი დაამტკიცოთ წინასწარ დადგენილი პირობებით.

სალიზინგო აქტივების ადგილობრივი და საერთაშორისო მომწოდებლების ყველაზე ფართო ქსელის შექმნა

კომპანიის მთავარ სტრატეგიულ მიმართულებად რჩება აქტიური თანამშრომლობა სალიზინგო აქტივების ადგილობრივ და საერთაშორისო მომწოდებლებთან და ქვეყანაში მომწოდებლების ფართო ქსელის უფრო მეტად გაფართოება, რაც საბოლოო ჯამში ლიზინგს კიდევ უფრო მიმზიდველ პროდუქტად აქცევს.

ლიზინგის, როგორც პროდუქტის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია სალიზინგო აქტივის ხარისხი, საიმედოობა, მრავალფეროვნება, მყისიერი ხელმისაწვდომობა და ფასი. როგორც ქვეყნის სალიზინგო ბაზრის მთავარი მოთამაშე, ჩვენ ღირებულებას ვქმნით ადგილობრივ და უცხოურ მომწოდებლებთან ურთიერთობის მრავალწლიანი გამოცდილებით, რაც

საშუალებას გვაძლევს ვფლობდეთ სხვადასხვა ტიპის აქტივის შესახებ ცოდნას მომხმარებლის მომართვამდე. ჩვენს მომწოდებლებთან გრძელვადიანი და სტაბილური თანამშრომლობა სალიზინგო აქტივის კონკურენტუნარიან ფასად შეთავაზების საშუალებას გვაძლევს.

ზემოთ ჩამოთვლილი მთავარი ასპექტები საშუალებას გვაძლევს მომხმარებელს მოვემსახუროთ „ერთი ფანჯრის კონცეფციის“ პრინციპით, შევთავაზოთ მისთვის სასურველი სხვადასხვა ტიპის აქტივი ან აქტივები ერთ სივრცესა და დროში, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე, დავეხმაროთ მას სხვადასხვა მომწოდებლისგან აქტივის შესყიდვაში და, რაც მთავარია, სხვადასხვა ტიპის სალიზინგო აქტივებზე მივაწოდოთ სრული ინფორმაცია და გავუზიაროთ ცოდნა.

2021 წელს, ჩვენს სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან თანამშრომლობა რომ წაგვეხალისებინა და დავხმარებოდით მათ სალიზინგო პროდუქტების მეშვეობით გაყიდვების ზრდაში, წამოვიწყეთ ახალი კამპანია სახელწოდებით „ოქროს ვენდორი“. ახალი ინიციატივა ერთი მხრივ ჩვენს მომწოდებლებს კონკურენტულ უპირატესობას მიანიჭებს სხვებთან შედარებით და ამავდროულად წახალისებს მათ, რომ ჩვენი მომსახურება შესთავაზონ თავიანთ მომხმარებლებს, ხოლო მეორე მხრივ, ეს ხელს შეუწყობს სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან ჩვენი თანამშრომლობის კიდევ უფრო დახვეწას.

ჩვენ გაწერილი გვაქვს პროცედურა, რომლის მიხედვითაც „ოქროს ვენდორის“ წოდება მიენიჭება საიმედო, კეთილსინდისიერ, გრძელვადიან პარტნიორ მომწოდებლებს. შესაბამისი დოკუმენტით განისაზღვრა ზუსტი პარამეტრები, რაც მოიცავს როგორც დადებითი ფინანსური შედეგის, ისე ჩვენი განყოფილების უფროსების და მენეჯერების მხრიდან დამაკმაყოფილებელი შეფასების აუცილებლობას.

„ოქროს ვენდორის“ წოდება შეიძლება მიენიჭოს კომპანიას ნებისმიერი სექტორიდან, რომელმაც ჩვენთან მჭიდროდ ითანამშრომლა ბოლო ორი წლის განმავლობაში და გააფორმა მინიმუმ სამი ხელშეკრულება ან მოგვაწოდა ერთი მილიონი ლარის მთლიანი ღირებულების აქტივები. „ოქროს ვენდორის“ წოდების მფლობელი მომწოდებლები ჩვენგან იღებენ სპეციალურ სალიზინგო შეთავაზებებს (არაკითარი წინასწარი გადახდის მოთხოვნა, დაბალი საპროცენტო განაკვეთები, სწრაფი დამტკიცება და ინდივიდუალური მომსახურება) და სარგებლობენ მომხმარებლების რეკომენდაციებით, ასევე პიარის და გაყიდვების აქტიური კამპანიებით.

სოფლის განვითარების სააგენტოს თანადაფინანსების პროგრამასთან თანამშრომლობით, მომხმარებლებს შევთავაზეთ სალიზინგო გადაწყვეტები პირველადი თანამონაწილეობის მოთხოვნების გარეშე. სოფლის განვითარების სააგენტომ მოახდინა აქტივისთვის მოთხოვნილი თანხის 30-35%-ის სუბსიდირება, ხოლო დანარჩენი 65-70% ჩვენ დავაფინანსეთ. საზოგადოების მხრიდან მაღალი დაინტერესების გამო, ჩვენ აქტიურად გავავრცელეთ ინფორმაცია მონაწილე ვენდორების შესახებ, რითაც გავუმარტივეთ მომხმარებლებს სასურველი აქტივის არჩევა.

ბიზნესის პასუხისმგებლობით კეთება

ჩვენი თანამშრომლები

თანამშრომელთა ჩართულობა და მოტივაცია

ჩვენი მიზანია კომპანიაში მოვიზიდოთ და გამოვზარდოთ ყველაზე ნიჭიერი ადამიანები, ვიზრუნოთ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობასა და მოტივირებაზე, რათა დაკნერგოთ ჩვენი კორპორაციული ღირებულებები და მივალწიოთ ჩვენს სტრატეგიულ მიზნებს.

ახალი თანამშრომლების შერჩევის ინტენსიური პროცესის მეშვეობით, რომელიც მორგებულია თითოეული თანამდებობის და როლის კონკრეტულ საჭიროებებზე, ჩვენ ვახერხებთ როგორც დიდი სამუშაო გამოცდილების მქონე თანამშრომლების, ისე ინოვაციური და ახალი იდეებით აღჭურვილი ნიჭიერი ახალგაზრდების მოზიდვას.

ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების პაკეტებს, რაც შედგება ფიქსირებული ხელფასისგან, საქმიანობის შედეგებზე მიბმული პრემიებისგან და სოციალური პაკეტისგან, კერძოდ სამედიცინო დაზღვევისგან, ანაზღაურებული წლიური შვებულებისგან და ბიულეტენისგან, ასევე დედისა და მამისთვის ექვსთვიანი სრულად ანაზღაურებული დეკრეტული შვებულებისგან. დამატებითი სარგებელი მოიცავს ფულად საჩუქრებს ბავშვის შექმნის შემთხვევაში, დამატებით დასვენების დღეებს სამ ან მეტშვილიანი თანამშრომლებისთვის.

გარდა ამისა, თანამშრომლებს ვუფინანსებთ სხვადასხვა გარე კურსებზე დასწრებას და საერთაშორისო სერტიფიკატების მიღებას, როგორცაა CFA, FRM, ACCA და სხვა. ამასთან, ჩვენს თანამშრომლებს ვუტარებთ სავალდებულო შიდა ტრენინგებს მათი საჭიროებების მიხედვით.

2023 წლის პირველი ნახევრის განმავლობაში, კომპანიის შიგნით ცოდნის გაზიარების მიზნით შიდა ბიზნეს ტრენინგები ჩატარდა, რომლის დროსაც სხვადასხვა განყოფილებებმა ერთმანეთს გამოცდილება გაუზიარეს. ყოველივე ამან, ცოდნის გავრცელებასთან ერთად, ხელი შეუწყო კომუნიკაციას და პროცესების გამარტივებას განყოფილებებს შორის. გარდა ამისა, საშუალო რგოლის ხელმძღვანელმა გაიარა Leadership-ის საერთაშორისო პროგრამა. პროფესიული ტრენინგების გარდა, „თიბისი აკადემიასთან“ თანამშრომლობის შედეგად, ჩვენს თანამშრომლებს საშუალება მიეცათ დასწრებოდნენ მათთვის საინტერესო სატრენინგო კურსებს, როგორცაა ბრენდინგი, მარკეტინგი, იურისპრუდენცია, საინფორმაციო ტექნოლოგიები, რისკები, ციფრული პროდუქტების ტესტირება და სხვა.

2023 წლის პირველ ნახევარში უკლებლივ ყველა თანამშრომელმა გაიარა ხუთი სავალდებულო ტრენინგი: გარემოს დაცვა, საინფორმაციო ტექნოლოგიური უსაფრთხოება, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა, კანონშესაბამისობა და საოპერაციო რისკები.

თანამშრომელთა ჩართულობის და მოტივაციის მიზნით, ჩვენი ხელმძღვანელობა რეგულარულად ატარებს მათთან შეხვედრებს, რათა გაუზიაროს უახლესი ინფორმაცია კომპანიის მიერ სტრატეგიის შესრულების და ბოლოდროინდელი მიღწევების შესახებ. შეხვედრები ინტერაქციული ხასიათისაა. თანამშრომლებს შესაძლებლობა ეძლევათ მონაწილეობა მიიღონ დიალოგში და გამოთქვან აზრი. ჩვენ ასევე გვაქვს ფეისბუქის შიდა ჯგუფი, რომელშიც რეგულარულად ვაზიარებთ ჩვენს მიღწევებს, ასევე თითოეული თანამშრომლის წარმატების ისტორიებს.

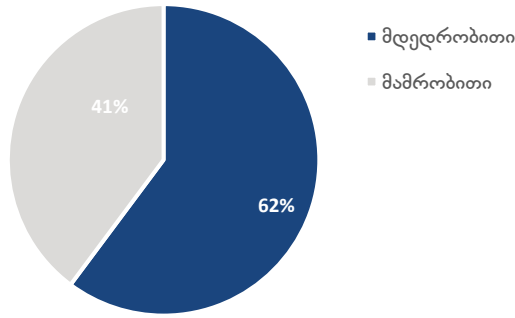
ახალგაზრდა ნიჭიერი ადამიანების მოზიდვისა და ახალგაზრდა თაობისთვის შესაძლებლობის შექმნის მიზნით, დაწყებულია სტაჟირების პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც, 2023 წლის პირველ ნახევარში, სხვადასხვა განყოფილებაში კომპანიის მასშტაბით ჯამში 11 სტაჟირი ავიყვანეთ, საიდანაც 4 სტაჟიორს კომპანიაში დასაქმება შევთავაზეთ.

თანასწორობა და დივერსიფიკაცია

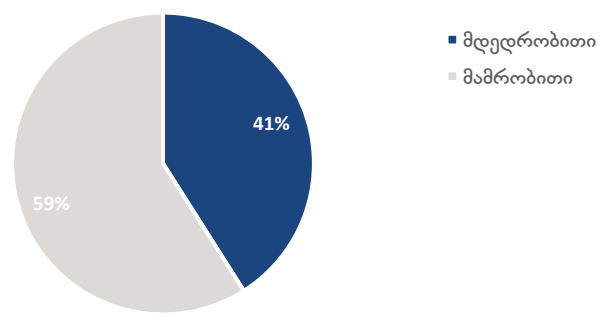
ჩვენს ყველა თანამშრომელს ვეპყრობით თანასწორად და სამართლიანად, პატივს ვცემთ მათ და ერთნაირად ვაფასებთ, განურჩევლად სქესისა, ასაკისა, ეთნიკური კუთვნილებისა, რასისა, რელიგიური და პოლიტიკური მრწამსისა, სექსუალური ორიენტაციის ან შეზღუდული შესაძლებლობისა.

ჩვენ ჩამოვყალიბეთ გენდერულად დაბალანსებული სამუშაო ძალა სამუშაო გარემოთი, სადაც თანამშრომლების 62% ქალია, ხოლო ქალების წილი წამყვან პოზიციებზე 41%-ს შეადგენს. ამასთან, ჩვენი სამუშაო ძალა მრავალფეროვანია. იგი შედგება როგორც დიდი სამუშაო გამოცდილების მქონე თანამშრომლებისგან, ისე ინოვაციური და ახალი იდეებით აღჭურვილი ნიჭიერი ახალგაზრდებისგან, რომელთა თანამშრომლობა საუკეთესო შედეგს გვაძლევს.

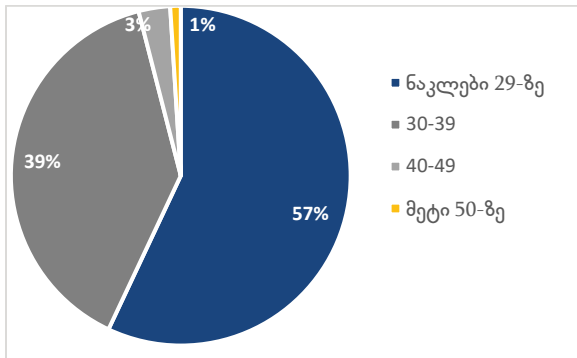
დიაგრამა 26: თანამშრომელთა გენდერული გადანაწილება

დიაგრამა 27: საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობის გენდერული გადანაწილება

დიაგრამა 28: თანამშრომელთა ასაკობრივი გადანაწილება

ეთიკური სტანდარტები და პასუხისმგებლობიანი ქცევა

ჩვენ ვიცავთ მაღალი დონის ეთიკურ სტანდარტებს, ღირებულებებს და პატივს ვცემთ ადამიანურ უფლებებს. თანამშრომლებს მოვუწოდებთ, რომ ერთმანეთსა და სხვა დაინტერესებული მხარეებს მოეპყრონ ღირსეულად და პასუხისმგებლობის გრძნობით.

ჩვენ არა მხოლოდ სრულ შესაბამისობაში ვართ ნორმატიულ მოთხოვნებთან და საერთაშორისო პოლიტიკასთან, არამედ ასევე ვაგრძელებთ ჩვენი კორპორაციული მართვის განმტკიცებას ბიზნესეთიკის საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით. ჩვენ დანერგილი გვაქვს მთელი რიგი შიდა პოლიტიკა და პროცედურები და მათ განხორციელებას ყურადღებით ვაკონტროლებთ. ეს პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს შემდეგს:

- ეთიკის კოდექსი;
- ქცევის კოდექსი;
- მრავალფეროვნების, თანასწორობის და ინკლუზიურობის პოლიტიკა
- ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკა;
- ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის პოლიტიკა

2021 წელს შემოვიღეთ და დავნერგეთ ინციდენტებზე რეაგირების პოლიტიკა, რომლის მიზანი არის ეფექტური კორპორაციული მართვის უზრუნველყოფა, ეთიკური გარემოს შენარჩუნება, საეჭვო დარღვევების დროული გამოვლენა და

პრევენცია, რისკის ეფექტური მართვა კომპანიის ფარგლებში, ასევე ჩვენი თანამშრომლების კეთილდღეობა და მათთვის უკეთესი სამუშაო პირობების შექმნა. გარდა ამისა, პოლიტიკა განსაზღვრავს სპეციალურ პროცედურებს, რათა დაეხმაროს თანამშრომლებს ნებისმიერი საეჭვო დარღვევისა და პრობლემების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნებაში.

ეს პოლიტიკა განაპირობებს მიუღებელი ქცევის შესახებ ცნობადობის ამაღლებას და „აზრის ღიად გამოთქმის“ კულტურის დამკვიდრებას, რომელშიც თანამშრომლები გრძნობენ, რომ მათი აზრი მნიშვნელოვანია და დაცულები არიან საეჭვო გადაცდომების შეტყობინების შემთხვევაში.

სტაბილურობის შექმნა ორგანიზაციაში

ჩვენ მოვერგეთ პოსტპანდემიურ გარემოს და ჩვენი სამუშაო პირობები გადავიყვანეთ დისტანციურ და ჰიბრიდულ სტილზე. დღეისათვის ბეჭოფისის თანამშრომლების უმრავლესობა დისტანციურად მუშაობს. აღსანიშნავია, რომ ამ ინიციატივამ შედეგად გამოიღო არა მხოლოდ თანამშრომელთა კმაყოფილების დონის ზრდა, არამედ ასევე ეფექტურობის გაუმჯობესება მთელ კომპანიაში. ახალ რეალობაში ჩვენს თანამშრომლებთან ახლო კონტაქტის შესანარჩუნებლად ჩვენი ზედა რგოლის ხელმძღვანელები რეგულარულად ატარებენ ონლაინ შეხვედრებს მათთან, რათა აცნობონ კომპანიის მიღწევები და სამომავლო გეგმები და რეაგირება მოახდინონ მათ წინაშე არსებულ პრობლემებზე.

ჩვენი თანამშრომლების ბედნიერების და კმაყოფილების შეფასებისა და კომპანიაში მის დინამიკაზე დაკვირვების მიზნით, ჩვენ ყოველკვარტლურად ვატარებთ Employee Pulse გამოკითხვას, რომელმაც 2023 წლის პირველ ნახევარში 84% შეადგინა ამ გამოკითხვის შედეგები ჩვენი თანამშრომლების ემოციური მდგომარეობის კარგი მაჩვენებელია და გვეხმარება შესაბამისი აქტივობების დაგეგმვაში.

ჩვენი საზოგადოება

მოგხსენებთ, რომ ლიზინგი, ეკომეგობრული და ალტერნატიული ენერჯის გამომუშავების წყაროების დაფინანსების საუკეთესო გზად ითვლება, ხშირად მას „მწვანე“ პროდუქტადაც მოიხსენიებენ. შესაბამისად, თიბისი ლიზინგი ამ მიმართულებით არაერთ CSR აქტივობას ახორციელებს და ქვეყანაში „მწვანე ინიციატივების“ აქტიური მხარდამჭერია.

ქალაქის გადამუშავების ტრადიცია

ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ გარემოზე ჩვენი ზემოქმედების მინიმუმამდე დაყვანას. ქალაქის წარმოებით გამოწვეული ზიანის შესამცირებლად ჩვენ ვახალისებთ ქალაქის მოხმარების აღმოფხვრას კომპანიაში. ქალაქის ნარჩენების გადასაყრელად ოფისში განთავსებული გვაქვს სპეციალური მწვანე ყუთები, რომლებშიც ვაგროვებთ მაკულატურას გადამუშავებისთვის. შეგროვილი ქალაქით იბეჭდება ახალი წიგნები, რომლებიც პერიოდულად გამოიყენება მაღალმთიან რეგიონებში არსებული ბიბლიოთეკების გასაახლებლად.

ნარჩენების სეპარაცია - დამეგობრება „ტენესთან“

თიბისი ლიზინგმა და „ჯინვენტორის“ მიერ შექმნილმა პირველმა „მწვანე“ USB კაბელების კომპანია „ტენემ“ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

პარტნიორობის ფარგლებში თიბისი ლიზინგის ოფისებში პლასტმასას, ქალაქისა და ელემენტების გადამამუშავებელი ურნები და ჭიქების კოლექტორი განთავსდა. აღნიშნული ინიციატივა უფრო მასშტაბური „მწვანე“ პროექტების დასაწყისი იქნება და კორპორაციული პასუხისმგებლობის ფარგლებში, დადებით გავლენას იქონიებს გარემოს დაცვაზე.

თიბისი ლიზინგი სრულად იზიარებს „ტენეს“ პოლიტიკას და სურს საკუთარი წვლილი შეიტანოს აღნიშნული მიმართულებით საზოგადოებისთვის ცნობიერების ამაღლების საქმეში.

შეგახსენებთ, რომ „ტენე“ არის პირველი ქართული და ამავდროულად მსოფლიოში პირველი ეკომეგობრული USB კაბელი, რომლის მიზანიც კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლაა. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად „ტენე“ მოსახლეობისგან სხვადასხვა სახის წახალისების გზით, იზარებს საყოფაცხოვრებო მყარ ნარჩენს, რომელსაც მოგვიანებით გადაამუშავებს და ნულოვანი ემისიის პოლიტიკის ფარგლებში იყენებს კაბელის დასამზადებლად.

„ჩვენთვის, როგორც მწვანე ინიციატივების მხარდამჭერი კომპანიისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია წავახალისოთ „ტენეს“ გარემოსდაცვითი ინიციატივა, რაც შიდა კომუნიკაციითა და მემორანდუმის გაფორმებით დავიწყეთ. დასაქმებულებს მუდმივად აქვთ სურვილი საკუთარი წვლილი შეიტანონ კორპორაციული პასუხისმგებლობის კამპანიაში, საზოგადოებისთვის სასიკეთო საქმიანობაში, რა მიმართულებითაც გარემოსდაცვითი პოლიტიკა განსაკუთრებულ მოქნილობას იძლევა, განვითარების მრავალმხრივი არეალი აქვს და სამომავლოდაც გავაგრძელებთ აღნიშნული მიმართულებით განვითარებას,“ - თეო ლეჟავა, თიბისი ლიზინგის ბრენდისა და ადამიანური რესურსების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი.

პროექტი „პრო ბონო“ - თიბისის ლიზინგი საზოგადოების საკეთილდღეოდ

დასაქმებულებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია იყვნენ პასუხისმგებლიანი მოქალაქეები, თუმცა გადატვირთული დღის რეჟიმის გამო უჭირთ განსაზღვრონ რა ტიპის საქმიანობით შეძლებენ ამას, ან რა ნაბიჯები უნდა გადადგან აღნიშნული მიმართულებით, შესაბამისად, ჩვენ გადავწყვიტეთ, რომ მათ „პრო ბონო“ აქტივობას შევუწყობთ ხელს.

"პრო ბონო" იგივე "pro bono publico, "საზოგადოების საკეთილდღეოდ" ნიშნავს და გულისხმობს სამოქალაქო ორგანიზაციებისა თუ მოქალაქეებისათვის პროფესიული მომსახურების გაწევას უსასყიდლოდ ან სიმბოლურ ფასად.

აღნიშნული მიმართულებით, თიბისი ლიზინგის თანამშრომლები აქტიურად ჩაერთვნენ ორ პროექტში და ლაგოდენის რაიონის, სოფელ „შრომას“ ბიბლიოთეკისთვის წიგნები შეაგროვეს.

ჩვენი მომხმარებლები

ბიზნესის მხარდაჭერა

ჩვენ ვაგრძელებთ ქართული ბიზნესების მხარდაჭერის ტრადიციას ჩვენი მასტიმულირებელი აქტივობებით კომუნიკაციის ყველა არხის მეშვეობით. მასტიმულირებელი აქტივობები მოიცავს ბლოგებს კომპანიების შესახებ ასევე თემებს, რომლებიც ჩვენს აუდიტორიას განსაკუთრებით აინტერესებს.

„თიბისი ლიზინგში“ ღრმად ვართ დარწმუნებულები, რომ ჩვენი მომხმარებლების მხარდაჭერის გარდა, რაც გულისხმობს მათთვის სასურველი აღჭურვილობის დაფინანსებას, არანაკლებ მნიშვნელოვანი ასპექტია მათი დახმარება კომუნიკაციის მხრივ და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მომსახურების გაწევა. სწორედ ამიტომ, როგორც კი ლიზინგი გაიცემა, ვიწყებთ ინფორმაციის გავრცელებას პრესრელიზის სახით 40-მდე რეიტინგული ბიზნეს მედიაპარტნიორებისთვის. 2022 წლის განმავლობაში ჩვენ მხარი დაუჭირეთ 15-მდე მომხმარებელს სოციალურ მედიაში გაშუქებით, რამაც მოიცვა ერთ მილიონზე მეტი მომხმარებელი სხვადასხვა არხის მეშვეობით.

მომხმარებლებს ასევე მხარს ვუჭერთ პიარის და მარკეტინგის მომსახურებით და აქტივობებით, რათა დავეხმაროთ ბაზარზე პოზიციონირებაში. მცირე ბიზნესებს და სტარტაპებს ვეხმარებით სხვადასხვა ღონისძიებასა და პლატფორმაში ჩართვაში და ცნობადობის გაზრდაში სივრცის გამოყოფის ღირებულების და სხვა თანმდევი ხარჯების დაფინანსებით.

2022 წლის განმავლობაში დარგის განვითარების ხელშეწყობის, ადგილობრივი მეწარმეების წახალისებისა და ქართულ ბაზარზე ტექნოლოგიური სიახლეების დანერგვის მხარდაჭერის მიზნით, გაიმართა სოფლის მეურნეობის დარგში ყველაზე მასშტაბური ღონისძიება – სოფლის მეურნეობის, კვების მრეწველობის, გადამამუშავებელი და შემფუთველი ტექნოლოგიების საერთაშორისო გამოფენა. ღონისძიება ადგილობრივ და უცხოელ მონაწილეებს უნიკალურ შანსს აძლევს, გააცნონ თავიანთი პროდუქტები და სერვისები სამიზნე აუდიტორიას, გაზარდონ ცნობადობა და საცალო გაყიდვები და შეხვდნენ ინვესტორებსა და პოტენციურ პარტნიორებს. გამოფენის ფარგლებში ორგანიზდება თემატური კონფერენციები და ვორქშოფები დონორების, სახელმწიფო და კერძო სექტორების მონაწილეობით. „თიბისი ლიზინგის“ მხარდაჭერით, ჩვენს ექვს მომხმარებელს მიეცა შანსი, წარმოედგინა საკუთარი პროდუქტები 7,000-მდე ვიზიტორისთვის სამ დღეზე ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში.

სუბსიდირების პროგრამებში მონაწილეობა

2020 წლის მწვავე გამოწვევების პირობებში, კიდევ უფრო ნათელი გახდა, რომ ადგილობრივი ბიზნესების შექმნა და არსებობა ქვეყნის კეთილდღეობისთვის უმთავრესი პრიორიტეტია. ამასთან დაკავშირებით, ორგანიზაციები, რომლებიც ახორციელებენ ბიზნესსექტორის მხარდამჭერ პროექტებსა და პროგრამებს, კიდევ უფრო გააქტიურდნენ.

ბიზნესის სტიმულირების მიზნით, ჩვენ ჩართულები ვართ სუბსიდირების ყველა პროექტში, რომელსაც ახორციელებენ აწარმოე საქართველო და სოფლის განვითარების სააგენტო. ამ პროექტების ფარგლებში დავაფინანსეთ 25 პროექტი, რომელთა სუბსიდირება მოხდა ამ ორგანიზაციების მიერ (ამ პროგრამების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის ნახეთ „ბიზნესის სემინტის“ მიმოხილვის თავი, გვერდი 13).

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობა

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს სალიზინგო კომპანიის წინაშე მდგარ ყველაზე არსებით რისკს, ვინაიდან სალიზინგო კომპანია მეტწილად ტრადიციულ საკრედიტო საქმიანობაშია ჩართული. კომპანიის მომხმარებლები არიან იურიდიული და ფიზიკური პირები.

საკრედიტო რისკი უკავშირდება მომხმარებლის ან მესამე პირის მხრიდან სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობას, რაც მოიცავს გადაუხდელო თანხების დაფარვას შეთანხმებულ ვადებში. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კომპონენტია სავალუტო რისკი, რომელიც არაპუჯირებულ მომხმარებლებზე გაცემულ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ლიზინგს უკავშირდება. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს. ეს არის სალიზინგო პორტფელის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებული რისკი. ის შესაძლოა წარმოიშვას დიდი ზომის პორტფელის შექმნიდან ერთ საწარმოსთან ან დაკავშირებულ საწარმოებთან, ან პორტფელის კონცენტრაციიდან კონკრეტულ დარგებში. ზარალი შესაძლოა ასევე კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო.

კოვიდ-19-ით გამოწვეულმა გლობალურმა კრიზისმა გაზარდა გაურკვევლობა და მნიშვნელოვანი ეკონომიკური დაღმასვლა გამოიწვია მრავალ სექტორში, კონკრეტულად მომსახურების ისეთ ინდუსტრიებში, როგორც არის ფიტნეს-ცენტრები, სასტუმროების და დასვენების, უძრავი ქონების მართვის და დეველოპმენტის სფეროები. ამგვარი ეკონომიკური დაღმასვლა მოიცავს მომხმარებლების ფინანსური პირობების გაუარესების რისკს და მზარდ საკრედიტო რისკს.

ორგანიზაციაში საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი სტრუქტურა არსებობს, საკრედიტო ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო განაწილებით. კრედიტის შეფასების პროცესი განსხვავდება სეგმენტებისა და ინდივიდუალური პროდუქტების მიხედვით, რათა სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. დაკრედიტების წესები შეიმუშავა რისკების განყოფილებამ, რომლებიც ლიზინგისა და ბიზნესის განვითარების სტრუქტურული ერთეულებისგან დამოუკიდებელი განყოფილებაა. კორპორაციული და საშუალო ზომის ბიზნეს-მომხმარებლების შემთხვევაში, ლიზინგის დაფინანსების განხილვის პროცესი ხორციელდება კონკრეტული სექტორული ერთეულების მიერ, რომლებშიც აკუმულირდება შესაბამისი სექტორული განვითარების შესახებ საფუძვლიანი ცოდნა.

კომპანია იყენებს პორტფელის მონიტორინგის სისტემას, პორტფელის გაუარესების შემთხვევაში სწრაფი რეაგირების მიზნით. ეს მონიტორინგის სისტემა საკრედიტო პორტფელში არსებული სისუსტეების გამოვლენის შესაძლებლობას იძლევა, რის შემდეგაც მიიღება გადაწყვეტილებები რისკის მართვის მიმართულებით. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ მიმართულებებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სასესიო დავალიანებების მონიტორინგს, პორტფელის საერთო მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის რისკის პროფილზე. ამასთან, კომპანია იყენებს პორტფელის მონიტორინგის კომპლექსურ სისტემას შესუსტებული მახასიათებლების მქონე კრედიტების გამოსავლენად და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების მისაღებად.

კომპანიის სალიზინგო პორტფელი სტრუქტურულად დივერსიფიცირებულია მომხმარებელთა ტიპების, პროდუქტის ტიპებისა და დარგობრივი სეგმენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი. 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ბიზნესის სეგმენტი მთლიანი პორტფელის 81%-ს მოიცავდა, ხოლო საცალო სეგმენტი 8%-ს შეადგენდა, რაც ავტო ლიზინგსაც სრულად მოიცავს. 2023 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სეგმენტის პორტფელში სამი ტოპ-სექტორია: მშენებლობის, მომსახურების და სოფლის მეურნეობის სექტორები, რომლებშიც კონცენტრაცია შესაბამისად ასე ნაწილდება: 25%, 15% და 14%.

სალიზინგო ვალდებულების საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია თანაგადახდა, რომელიც უნდა განახორციელოს ლიზინგის მიმღებმა ხელშეკრულების გაფორმებისას. ამავდროულად საკრედიტო რისკის მართვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტია დაფინანსებული სალიზინგო აქტივის ეფექტური მართვა, რაც ფიზიკური და ტექნიკური გაუფასურების მოსალოდნელი რისკის თავიდან აცილებას უწყობს ხელს. ამასთან, სალიზინგო ხელშეკრულებების უზრუნველყოფა შესაძლოა იყოს: უძრავი ქონება, საბალანსო აქტივების და წილების იპოთეკა, მესამე მხარის თავდებობა და გამოსყიდვის ოფციონი, რომელსაც მომწოდებელი გასცემს.

„თიბისი ლიზინგის“ მთლიანი პორტფელი უზრუნველყოფილია ინდუსტრიის ყველა სეგმენტში, სადაც უზრუნველყოფის საგანი თავად დაფინანსებული სალიზინგო აქტივია. 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანიის პორტფელის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი 155%-ით განისაზღვრა. დაფინანსებულ აქტივებში თანამონაწილეობის თანხის სწორედ განსაზღვრება უზრუნველყოფს ვალდებულების დაფარვის მაღალ მაჩვენებელს.

ამასთან, „თიბისი ლიზინგი“ აქტიურად ატარებს სტრესულ ტესტირებებს და სცენარულ ანალიზს სხვადასხვა სტრესული ვითარებების მიმართ მომხმარებლების მოქნილობის შესაფასებლად. სტრესული ტესტირება მოიცავს დაშვებებს ადგილობრივი ვალუტის გადაფასების, მშპ-ის ზრდის, სექტორული ზრდის, ინფლაციის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების, უძრავი ქონებისა და საქონლის ფასების შესახებ. „თიბისი ლიზინგი“ ინტენსიურ ფინანსურ მონიტორინგს ახორციელებს მომხმარებლების შესუსტებული ფინანსური და ბიზნეს-პერსპექტივების ამოსაცნობად, მათთვის ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული რესტრუქტურის გეგმის შეთავაზების მიზნით.

სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი

„თიბისი ლიზინგი“ დგას სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის წინაშე, რადგან კომპანიის პორტფელში დაფინანსებული თანხების დიდი ნაწილი გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში და ლარის პოტენციური მნიშვნელოვანი გაუფასურება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე, პორტფელში არსებული უცხოური ვალუტის მაღალი წილის გამო. არაჰეჯირებულ მსესხებლებს შეიძლება ვალის ტვირთი უფრო მეტად დააწვეთ, როდესაც გაიზრდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატული მათი ვალდებულებები.

„თიბისი ლიზინგი“ პორტფელის მნიშვნელოვანი ნაწილი უცხოურ ვალუტაში - მეტწილად აშშ დოლარსა და ევროშია გამოხატული, რაც 2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 67%-ს შეადგენდა. იმ მომხმარებლების უმეტესობას, რომლებსაც სალიზინგო ხელშეკრულება გაფორმებული აქვთ უცხოურ ვალუტაში, შემოსავლები ეროვნულ ვალუტაში აქვთ, რის გამოც ისინი არ არიან დაცულები ლარის გაცვლითი კურსის მერყეობისგან.

კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს, რადგან მისი სესხების დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული. ვალუტის გაუფასურება ხშირად არის მონიტორინგის საგანი იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სამოქმედო გეგმა საჭიროების შემთხვევაში ოპერატიულად შესრულდეს. კონკრეტული გაცვლითი კურსის გაუფასურების მიმართ მდგრადობაც გათვალისწინებულია საკრედიტო სტანდარტებში, რომლებშიც განსაზღვრულია ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერი არაჰეჯირებული მომხმარებლებისთვის.

„თიბისი ლიზინგი“ იყენებს კონსერვატორულ დაკრედიტების სტანდარტებს არაჰეჯირებული მომხმარებლების მიმართ, რომელთა დაფინანსებული თანხები უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათ შეძლონ გაცვლითი კურსის კონკრეტულ დონესთან და დაფინანსების პროცესში გატარებულ ღონისძიებებთან გამკლავება.

სალიზინგო კომპანიებზე, მათ შორის „თიბისი ლიზინგზე“ მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა 2019 წლის იანვარში სებ-ის მიერ შემოღებულ ახალ რეგულაციას, რომლითაც უცხოური ვალუტით დაფინანსებაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შესამცირებლად დასაფინანსებელი სუბიექტის ზედა ლიმიტი 200,000 ლარამდე გაიზარდა, რის ფარგლებშიც დასაფინანსებელი თანხის გაცემა უნდა მოხდეს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში.

კონცენტრაციის რისკი

„თიბისი ლიზინგი“ გასწევს კონცენტრაციის რისკს, რომელიც განისაზღვრება, როგორც პორტფელის ხარისხის პოტენციური გაუარესება სუბიექტებზე ან სექტორებზე დიდი ოდენობით დაფინანსების გაცემის გამო.

როგორც წესი, განვითარებად ბაზარზე მოქმედი სალიზინგო კომპანიების წინაშე თავს იჩენს კონცენტრაციის რისკები, როგორც ცალკეულ მომხმარებლებზე, ისე - სექტორებზე. „თიბისი ლიზინგი“ აფინანსებს იურიდიულ და ფიზიკური პირების, რომელთა პოტენციური დეფოლტი გულისხმობს გაზრდილ საკრედიტო დანაკარგებსა და გაუფასურების რეზერვის მაღალ ხარჯს. „თიბისი ლიზინგის“ პორტფელი კარგად დივერსიფიცირებულია სექტორების მიხედვით, რაც განაპირობებს სექტორული კონცენტრაციის რისკის ზომიერ ნიშნულს. თუმცა, მთავარი რისკების მატარებლების მთლიანი სესხის ზრდის შემთხვევაში, რისკებიც შესაბამისად გაიზრდება.

კომპანია ფლობს საშუალებებს კონცენტრაციის რისკის, კერძოდ კი, პორტფელში ცალკეული პირებისა და სექტორების კონცენტრაციის ეფექტური მართვისათვის. „თიბისი ლიზინგს“ აქვს კონცენტრაციის ლიმიტები ცალკეული სუბიექტებისა და სექტორებისთვის, ასევე კონცენტრირებულია ამ პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის ოპტიმიზაციაზე. ამასთან, ჩვენ გვაქვს რისკების დასაშვები დონე 60%-20 მსესხებლისთვის, რომლებიც ყოველთვიური მონიტორინგის საგანს წარმოადგენენ. „თიბისი ლიზინგი“ მუდმივად აკონტროლებს რისკის კონცენტრაციას ინდივიდუალური მსესხებლების, სექტორებისა და მნიშვნელოვანი რისკის მატარებლებისთვის და განსაზღვრავს ლიმიტებს რისკის შესამცირებლად. რისკის დასაშვები დონის ჩარჩოს ფარგლებში, კომპანია განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური, ისე - სექტორული კონცენტრაციებისთვის. რისკის დასაშვები დონის კრიტერიუმი წელიწადში ერთხელ გადაიხედება წარმომოხილი კონცენტრაციის რისკის შესამცირებლად. ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ეფექტური მონიტორინგის საშუალებები.

უკრაინის ომით გამოწვეული რისკი

იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველოს ეკონომიკაში ფულადი ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა კვლავ მოწყვლადია რეგიონში მიმდინარე გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების მიმართ. კერძოდ, უკრაინაში რუსეთის შეჭრას, შედეგად რუსეთისთვის დაწესებულ სანქციებს და აქედან გამომდინარე გაურკვევლობის ზრდას უარყოფითი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკაზე. ამავდროულად, ზუსტად ისე, როგორც მიგრაციის ეფექტმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა 2022 წელს ეკონომიკურ ზრდაში, ნებისმიერმა საგრძნობმა გადინებამ შეიძლება გააუარესოს ბიზნესგარემო. საპირისპირო შეიძლება მოხდეს კონფლიქტის სწრაფად გადაჭრის სცენარის შემთხვევაში, რაც რეგიონში ისეთ დადებით ეფექტებს შექმნიდა, როგორცაა რუსეთსა და უკრაინაში სწრაფი აღმავლობა, რაც ასევე გასათვალისწინებელია.

თაღლითობის რისკი

გარე და შიდა თაღლითობის რისკები „თიბისი ლიზინგის“ საქმიანობის თანდაყოლილი საოპერაციო რისკის განუყოფელი ნაწილია. ოპერაციების მზარდი სირთულის და მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, საბანკო სექტორის

დიგიტალიზაციასთან ერთად იზრდება თაღლითობის რისკებიც. პრაქტიკული მართვის გარეშე თაღლითობის შემთხვევებმა შეიძლება არსებითი ზეგავლენა მოახდინონ კომპანიის მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე.

კომპანიის საწინააღმდეგოდ განხორციელებული გარე თაღლითობა შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებიდან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია საბანკო ბარათებთან და ნაღდ ფულთან. შიდა თაღლითობა შეიძლება მომდინარეობდეს კომპანიის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებიდან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება. არცერთ ამგვარ შემთხვევას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის მოგება-ზარალის ანგარიშზე.

კომპანია აქტიურად აკონტროლებს, მართავს და აღკვეთს თაღლითობასთან დაკავშირებულ რისკებს. ძირითადი მიმართულება რისკის მინიმიზაციაა პროცედურებში ორმაგი კონტროლის და სხვა პრევენციული მექანიზმების დანერგვის გზით. იქმნება მუდმივი მონიტორინგის პროცესები უჩვეულო მოქმედებების დროულად დაფიქსირების მიზნით. რისკის და კონტროლის თვით-შეფასების პროცესი მიმართულია იმ საბაზისო პროცესების ნარჩენ რისკებზე, რომელთა გამოსწორებაც შესაძლებელია. თაღლითობის რისკების მონიტორინგსა და შერბილებაზე ჩვენი მუდმივი ძალისხმევის შედეგად, შიდა პროცესების სირთულის მიუხედავად, კომპანია უზრუნველყოფს თაღლითური ქმედებების დროულად აღმოჩენას და კონტროლს.

ორგანიზაციის რისკის მართვა

ორგანიზაციის რისკის მართვის (ERM) ცენტრალიზებული განყოფილება უზრუნველყოფს რისკის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის ეფექტურად შემუშავებას, კომუნიკაციას და დანერგვას კომპანიის მასშტაბით. ორგანიზაციის რისკის მართვის განყოფილება ხელს უწყობს რისკის ჯვარედინ ღონისძიებებს, როგორებიც არის აგრეგირება, ანალიზი და რეპორტირება და ეხება ისეთ პრობლემებს, რომლებიც არ ახასიათებს რომელიმე ერთი ტიპის რისკს. ორგანიზაციის რისკის მართვა უზრუნველყოფს პროცესების ჰარმონიზაციას ოპტიმალური დაცვის მექანიზმების დასაწერად, ამარტივებს მიმართულებებს შორის მმართველობითი საკითხების ლოგიკურ და ეფექტურ მოძრაობას, ამარტივებს ისეთი საკითხების მოგვარებას, რომლებიც სხვადასხვა განყოფილებების ჩართულობას საჭიროებს.

სტრესული ტესტირება რისკის იდენტიფიცირების, შეფასებისა და შემსუბუქების ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია. „თიბისი ლიზინგი“ ჯგუფის დონეზე მაკროეკონომისტების მიერ შემუშავებულ საპროგნოზო სცენარებს ეყრდნობა და აანალიზებს მათ შესაძლო შედეგების გათვალისწინების და კომპანიაში ადეკვატური კაპიტალის უზრუნველყოფის მიზნით.

რისკების მართვის პრაქტიკების თანამიმდევრულობა ორგანიზაციის რისკის მართვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პრაქტიკაა. თანამიმდევრულობის უზრუნველყოფისკენ მიმართული რისკების მართვის ფუნქცია, რისკების ოპტიმალური გზით იდენტიფიცირებას, შეფასებას და მართვას ახორციელებს.

რისკზე ადეკვატური უკუგების გამომუშავებას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ბიზნეს-მოდელის მდგრადობისთვის. რისკების გათვალისწინება ფასწარმოქმნის პროცესში ისე ხდება, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ჭარბი ოდენობით რისკის აღება და კომპანიამ გარანტირებულად აილოს ადეკვატური საფასო რისკები.

საკრედიტო რისკის მართვა

საკრედიტო რისკის მართვის მთავარი მიზანია კომპანიაში არსებობდეს გამართული პროცესები, რომლებიც უზრუნველყოფს ინდივიდუალური ტრანზაქციების დონეზე მიღებული გადაწყვეტილებების მისაღები რისკის დონესთან შესაბამისობას, საკრედიტო რისკის მართვის მიზანია, ასევე ინფორმირებულ რისკის აღებისთვის კრედიტის დამტკიცების პროცესის დანერგვა და რისკის ეფექტური იდენტიფიკაციის, მონიტორინგისა და გაზომვისთვის შესაბამისი პროცედურების დანერგვა.

ლიზინგის დამტკიცება

„თიბისი ლიზინგის“ მიზანია უზრუნველყოს სალიზინგო დაფინანსების ჯანსაღი პროცესის არსებობა, ლიზინგის გაცემის კრიტერიუმების მკაფიოდ ჩამოყალიბებისა და მომხმარებლის რისკის პროფილის შეფასების ეფექტური პროცესის დანერგვის მეშვეობით. „თიბისი ლიზინგში“ საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი სტრუქტურა არსებობს დაფინანსების ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო დანაწილებით. დაფინანსების შეფასების პროცესი განსხვავდება სემინტებისა და ინდივიდუალური პროდუქტების მიხედვით, იმისათვის რომ სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. კორპორაციული, მცირე და საშუალო საწარმოების და მსხვილი საცალო და მიკრო ლიზინგების შეფასება ინდივიდუალურ დონეზე ხორციელდება. ლიზინგის მიმღებების მოთხოვნების საფუძვლიანად შეფასების შემდეგ საკრედიტო განყოფილება ამზადებს პროექტს, რომელშიც ასახულია პოტენციურ მსესხებელთან დაკავშირებული კონკრეტული მნიშვნელოვანი ინფორმაცია და განსახილველად წარუდგენს მას საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილებას. რისკების მენეჯერი ატარებს პროექტის ანალიზს და უზრუნველყოფს, რომ ყველა რისკი და შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორი იყოს იდენტიფიცირებული და ადეკვატურად გათვალისწინებული.

საკრედიტო კომიტეტის სტრუქტურა მრავალდონიანია და დამტკიცების უფლებამოსილებები განსხვავებულია ლიზინგის მიმღებების ჯამური დავალიანების შესაბამისად. აღნიშნული კომიტეტები პასუხს აგებენ საკრედიტო განცხადებების განხილვასა და დამტკიცებაზე სხვადასხვა კომიტეტებთან ერთად. ლიზინგის მოცულობის და რისკის საფუძველზე. ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტში მონაწილეობენ: გენერალური დირექტორი, კომერციული დირექტორი და რისკების დირექტორი. ამასთან, თუ მსესხებლის საკრედიტო განაცხადის თანხა აღემატება „თიბისი ლიზინგის“ კაპიტალის 15%-ს, მოითხოვება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის კომიტეტის მიერ განხილვა და დამტკიცება. მიკრო, მცირე, საშუალო და საცალო ლიზინგის დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება, სადაც განაცხადს კომიტეტი წინასწარ განსახილველი ლიმიტების ფარგლებში განიხილავს. გადაწყვეტილების მიღებისთვის გამოიყენება შიდა სქორინგის მოდელები და საკრედიტო ბიუროს მიერ წინასწარ წარმოდგენილი რეიტინგები. სქორინგის მოდელები განსხვავებულია პროდუქტის ტიპებისა და მსესხებლების საკრედიტო პროფილის მიხედვით, და ითვალისწინებს სხვადასხვა ტიპის შიდა და გარე მონაცემებს. სქორინგის მოდელების მონიტორინგი ყურადღებით ხორციელდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მიღებული გადაწყვეტილებების წინასწარ განსახილველი რისკის ლიმიტებთან შესაბამისობა.

ლიზინგის მონიტორინგი

„თიბისი ლიზინგის“ რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები ისეა შემუშავებული, რომ დროულად გამოვლინდეს და განაღობდეს სხვადასხვა ტიპის რისკები და საიმედო და დროულ მონაცემებზე დაყრდნობით განხორციელდეს წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი. „თიბისი ლიზინგი“ მნიშვნელოვან რესურსებს გამოყოფს სხვადასხვა ინდუსტრიულ სემინტებში არსებული საკრედიტო რისკების ზუსტად შესაფასებლად. კომპანია იყენებს მონიტორინგის გამართულ სისტემას, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება მაკრო და მიკრო მოვლენებზე, საკრედიტო პორტფელში სისუსტეების იდენტიფიკაცია და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება რისკის მართვის კუთხით. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია დარგობრივ სემინტებზე და მოიცავს ინდივიდუალური დაფინანსების მონიტორინგს, პორტფელურ მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე.

რესტრუქტურისაცია და თანხების ამოღება

„თიბისი ლიზინგი“ იყენებს პორტფელის მონიტორინგის კომპლექსურ სისტემას შესუსტებული მასსიათებლების მქონე კრედიტების გამოსავლენად და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი ზომების მისაღებად. შიდა კომიტეტის განხილვის ფორმატში პროცესების დეტალური განხილვა 30 კალენდარული დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში ხდება: როდესაც მსესხებელი არ აკმაყოფილებს გადახდის შეთანხმებულ პირობებს ან მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა შესუსტდება, რაც პოტენციურად საფრთხეს უქმნის სალიზინგო საზღაურის დაფარვას. შესაბამისი რესტრუქტურისაციის და თანხების ამოღების განყოფილებები ახორციელებენ იმ მსესხებლების მართვას, რომელთა ფინანსური მდგომარეობა გაუარესებულია, ბიზნეს-სემინტებზე და ინდივიდუალური დავალიანების კატეგორიებზე მორგებული ამოღებისა და ანაზღაურების სტრატეგიებით. რესტრუქტურისაციის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და ლიზინგის ისევ სტანდარტულ კატეგორიაში გადაყვანა. რეაბილიტაციის პროცესის სირთულე და კომპლექსურობა ლიზინგის ტიპზე და სიდიდეზეა დამოკიდებული. კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნეს-მსესხებლები პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებას გადაეცემა, როდესაც არსებობს კომპანიის შემოსავლების მკვეთრად გაუარესების, გადახდისუუნარობის, გაკოტრების, აქტივების მნიშვნელოვანი გაუფასურების ან მსგავსი ცვლილების ძლიერი ალბათობა. სესხის ამოღების გეგმები შეიძლება მოიცავდეს სესხის ამოღების ყველა ხელმისაწვდომ რესურსს, მაგალითად მსესხებლის აქტივების გაყიდვას, უზრუნველყოფის რეალიზაციას ან გარანტიების/თავდებობების გამოყენებას.

სალიზინგო დავალიანების ამოღების პროცესში, პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილების მიზანია გადახდის სტრატეგიის შემუშავება და მსესხებელთან შეთანხმება შეძლებისდაგვარად მაქსიმალური ოდენობით თანხის გადახდაზე ან სალიზინგო ვალდებულების გადახდის შეთანხმება უზრუნველყოფის გაყიდვის ან დასაკუთრების გზით.

რეაბილიტაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილება ახორციელებს ვადაგადაცილებული მსესხებულების ფინანსურ მონიტორინგს, ამზადებს შესაბამის პროექტებს, წარუდგენს მათ კომიტეტებს და დგამს საჭირო ნაბიჯებს დამატებითი ვადების დამტკიცების ან მოთხოვნის შემდეგ. მათი ძალისხმევა, როგორც თავად განყოფილების რესურსებით, ისე აღმასრულებლის ჩართულობით, მიმართულია სალიზინგო ვალდებულების მაქსიმალურად გაუქმებისკენ.

სალიზინგო ვალდებულების დაფარვის სტრატეგიები განისაზღვრება ლიზინგის თანხის, ბიზნესის სპეციფიკის და კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის გათვალისწინებით. ინდივიდუალური სტრატეგიები მორგებულია მომხმარებლების სხვადასხვა ქვეჯგუფზე და ასახავს შესაბამისი რისკის დონეებს ისე, რომ მეტი ძალისხმევა ხმარდება უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე მომხმარებლებს.

მომხმარებელი კომპანიები პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებას გადაეცემა საფუძვლიანი განხილვის საფუძველზე. განხილვა იწყება 45 დღით ვადაგადაცილების თარიღიდან, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს დროული ზომების მიღება და მოხდეს პოტენციური ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა.

პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებაზე გადაცემის შემდეგ, როდესაც კომპანიას არ შეუძლია მისაღები პირობებით მსესხებელთან მოლაპარაკების წარმოება, სალიზინგო კომპანიას შეუძლია დაიწყოს უზრუნველყოფის დასაკუთრების პროცესი, რაც ჩვეულებრივ სტანდარტული პროცესია მცირე იურიდიული გართულებებით, რამაც შეიძლება მოიცვას სასამართლო, საარბიტრაჟო ან სანოტარო პროცედურებიც. რეაბილიტაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებებში მუშაობენ კვალიფიციური მოქმედი ექსპერტები და იურისტები სასამართლო და ქონების დასაკუთრების პროცესების ეფექტურად განხორციელების მიზნით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

სხვადასხვა ბიზნეს მიმართულებებსა თუ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება, მონიტორინგი და ანალიზი სტრატეგიის მთავარი კომპონენტებია.

„თიბისი ლიზინგი“ იყენებს დარეზერვების მეთოდოლოგიას ფასს (IFRS) 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად, რაც მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას მაკროეკონომიკური სცენარების და საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებისთვის კომპანია ოთხ კომპონენტს იყენებს: (i) დეფოლტის ალბათობა (PD), (ii) დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD), (iii) დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და (iv) დისკონტირების განაკვეთი (DF). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია მიმართავს სამი სტადიის მოდელს და თავის მსესხებულებს მიაკუთვნებს სამ სტადიას:

- I სტადია – კომპანია თავის კრედიტის ოდენობას პირველ სტადიას მიაკუთვნებს, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ გაუარესებულა და ინსტრუმენტი არ იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული თავდაპირველი აღიარებისას;
- II სტადია – კრედიტის ოდენობა მეორე სტადიას მიეკუთვნება, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირდა საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ მიიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- III სტადია – კრედიტის ოდენობა, რომელზეც გამოვლენილია საკრედიტო რისკით გაუფასურების ნიშნები, მიეკუთვნება მესამე სტადიის ინსტრუმენტებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა განსხვავდება კრედიტის ოდენობის ერთ-ერთი სტადიისთვის მიკუთვნების მიხედვით:

- I სტადიის ინსტრუმენტები – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეკუთვნოს საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დამდგარ დეფოლტის მოვლენებს.
- II სტადიის ინსტრუმენტები – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ანუ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება მიეკუთვნოს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის ვადის განმავლობაში. როგორც წესი, არსებობის ვადა უდრის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას. ისეთი ფაქტორები, როგორცაა ხელშეკრულების მიხედვით დაფარვის გრაფიკის არსებობა, დაფარვის ვადის გაგრძელების უფლებები და მონიტორინგის პროცესები კომპანიის მხრიდან მოქმედებს ვადის განსაზღვრაზე.
- III სტადიის ინსტრუმენტები – დეფოლტის მოვლენა უკვე დამდგარია და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თანხების მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

კომპანია აქტიურად განიხილავს და აკონტროლებს ფასს (IFRS) 9 მოდელიდან წარმოებულ შედეგებს, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შესაბამისი შედეგები ადეკვატურად მოიცავდნენ მოსალოდნელ ზარალს.

ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტიტუტების მთავარი მიზანია მომგებიანობის ზრდა, რისი მიღწევაც კომპანიას გაზრდილი რისკის პირობებში შეუძლია. შესაბამისად, „თიბისი ლიზინგისთვის“ განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ამ რისკების ეფექტურ მართვას. სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, „თიბისი ლიზინგი“ ფინანსურ რისკებს გასწევს, განიცდის სერიოზულ გავლენას, რაც მნიშვნელოვანწილად უკავშირდება ლიზინგის, როგორც მომსახურების და ეკონომიკური მოდელის მახასიათებლებს.

კომპანია გასწევს რისკს შიდა და გარე ფაქტორების გამო. სწორედ ამ რისკების დადგენის შედეგად არსებითი ზარალის თავიდან აცილებას ან შემცირებას ემსახურება ნებისმიერი ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც „თიბისი ლიზინგში“ ყოველდღიურად გამოიყენება.

„თიბისი ლიზინგი“ დასახული მიზნების მისაღწევად მოქმედებს წინასწარ შემუშავებული პრინციპების ფარგლებში, რომლებიც უფრო დეტალურად ქვემოთ არის განხილული.

ლიკვიდურობის რისკი

„თიბისი ლიზინგისთვის“ ლიკვიდურობის რისკი პირველხარისხოვნად წარმოადგენს გადახდისუუნარობას ან გადახდისუნარიანობას, მხოლოდ მაღალი ღირებულების დანახარჯებით. ვინაიდან კომპანიის მთავარი საქმიანობა ლიზინგის დაფინანსებაა. მისი მიზანია მხარეთა დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა მოსალოდნელი მოთხოვნის შესაბამისად და ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერა. რისკის მასშტაბის განსაზღვრის და იდენტიფიცირების გზით, კომპანიას საჭირო ღონისძიებების სასწრაფო წესით გატარების შესაძლებლობა ეძლევა, დაფინანსების გეგმის შემუშავებით დესტრუქციულ და გაუთვალისწინებელ დამატებით ვითარებებში, ადგილობრივ ბანკებთან და უცხო ქვეყნის ფინანსურ ინსტიტუტებთან წარმატებული პარტნიორობის გამოცდილების და მხარდაჭერის საფუძველზე.

„თიბისი ლიზინგი“ ლიკვიდურობის რისკის, მათ შორის ლიკვიდური აქტივების და ფულადი ნაკადების შეფასების რამდენიმე მეთოდს იყენებს. ინდივიდუალური და კომბინირებული შეფასების შედეგად ხდება ფულადი სახსრების მოძრაობის მოკლევადიან, საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში გადინების შემოდინებასთან შესაბამისობაში მოყვანა, სადაც გაითვალისწინება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული რესურსი - ლიზინგის ხელშეკრულების დაფარვებიდან და კომპანიისათვის ხელმისაწვდომი დაფინანსებიდან. ლიკვიდური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია მარტივად ხელმისაწვდომ საბალანსო აქტივებს ითვალისწინებს, რომლებიც შეიძლება იყოს თავისუფლად განკარგავადი. მაგალითად, ამგვარი აქტივები კომპანიისათვის არის სხვადასხვა ბანკში განთავსებული ვადიანი ანაბრები, სადეპოზიტო ხელშეკრულებები და სხვა ინსტრუმენტები.

წინასწარ განსაზღვრული შიდა ინსტიტუციური და გარემოსდაცვითი პირობების საფუძველზე, კომპანია ატარებს ლიკვიდურობის სტრესულ ტესტირებას ნაკადების მოძრაობის მამოძრავებელი ძალების და ბიზნეს-ლანდშაფტის ანალიზის გზით და პროგნოზირების შედეგად განსაზღვრავს სტრატეგიულ ალტერნატივებს მსუბუქი, სისტემატური და ძლიერი იმპულსების საფუძველზე. ამასთან „თიბისი ლიზინგი“ ატარებს ლიკვიდურობის ტესტირებას მომსახურების ან დაფინანსების არასტაბილურობაზე, ასევე სეზონური მოთხოვნის მერყეობას გარკვეული ლიზინგების პროდუქტებისთვის.

სხვაობების ანალიზთან ერთად, კომპანია აფასებს და უზრუნველყოფს რისკის შესაბამისობის კონტროლს 3 თვიდან 1 წლამდე პერიოდში ისეთი ფინანსური ინდიკატორებით, როგორც არის – ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი.

„თიბისი ლიზინგის“ პორტფელის საშუალო დაფარვის ვადაა 50 თვე, რითაც მისი დადებითი ლიკვიდურობის პორტფელის მოკლე და საშუალო ვადებში შენარჩუნება ხდება. კომპანიამ უკვე დაიწყო ახალი პროდუქტების დანერგვა 72-120-თვიანი დაფარვის ვადით, რის შედეგადაც ლიკვიდურობის სხვაობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა გრძელვადიანი ერთეულებისთვის.

არსებული და შესაძლო პროგნოზებისთვის ლიკვიდურობის კოეფიციენტები ანგარიშის სახით წარედგინება კომპანიის ხელმძღვანელობას, სამეთვალყურეო საბჭოს, დამფუძნებელ კომპანიას და კრედიტორებს.

„თიბისი ლიზინგი“ ჩვეულებრივ ზღუდავს ფულადი სახსრების დონეს მაქსიმალური მომგებიანობის მიღების და არსებულ აქტივებზე ეფექტური უკუგების უზრუნველყოფის მიზნით. პანდემიის დროს ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული კრიზისის თავიდან აცილების მიზნით, ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ კომპანიას შეენარჩუნებინა ლიკვიდურობის მაღალი დონე (მთლიანი აქტივების 10%-ზე მეტი). მაჩვენებლები ადასტურებენ, რომ ამ გადაწყვეტილებას მინიმალური უარყოფითი გავლენა ჰქონდა კომპანიის ფინანსურ სიმტკიცესა და მომგებიანობაზე. პოსტპანდემიურ გარემოში კომპანიამ უკვე დაიწყო ფულადი სახსრების დონეების დაწვეა ისტორიულ ნორმალურ დონემდე, რაც დაახლოებით 3%-ია.

რისკის გულდასმით შეფასება, ფულადი ნაკადების დეტალური პროგნოზირება და დივერსიფიცირებული საინვესტიციო სტრატეგია კომპანიას გრძელვადიანი ორგანიზაციული და ფინანსური მიზნების მიღწევაში ეხმარება.

კაპიტალის რისკი

კომპანია კაპიტალის რისკს გასწევს, რაც გულისხმობს იმას, რომ ის ვერ დააკმაყოფილებს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალურ მოთხოვნებს, რამაც შესაძლოა კომპანია „დეფოლტირებული“ გახადოს, ხოლო კრედიტორებმა შესაძლებელია მოითხოვონ არსებული სესხების ვადაზე ადრე დაფარვა.

ლიზინგი საქართველოში არ არის რეგულირებული საქმიანობა და შესაბამისად სალიზინგო კომპანიები არ ექვემდებარებიან ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული მინიმალური სახედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებს. თუმცა, ზოგადად სალიზინგო ბიზნესს ახასიათებს დავალიანების მაღალი და კაპიტალიზაციის დაბალი დონე. მიუხედავად ამისა, კომპანიას აქვს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნები საერთაშორისო და ადგილობრივი კრედიტორებისგან, რომელთაგან ყველაზე მაღალია 9% პირველადი კაპიტალისთვის და 18% პირველადი და მეორადი კაპიტალისთვის. იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიის აქტივების 67% უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული, არსებობს რისკი იმისა, რომ ლარის მოულოდნელი გაუფასურების შემთხვევაში, შესაძლოა დაირღვეს დადგენილი ლიმიტები. უნდა აღინიშნოს, რომ ლარის 10%-იანი გაუფასურებისას მოსალოდნელია კაპიტალის ადეკვატურობის ლიმიტის 0.93 პროცენტული პუნქტით შემცირება.

კომპანია მუდმივად ატარებს სტრესულ და მგრძობებულობის ანალიზებს მოთხოვნილი კაპიტალის ბუფერების პროაქტიურად იდენტიფიცირებისა და შექმნისათვის. ამავდროულად, კომპანია ფლობს ხელმისაწვდომ წინასწარ დამტკიცებულ დამატებით აქციონერულ კაპიტალს 2,5 მილიონი ლარის ოდენობით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში იქნება გამოყენებული.

კაპიტალის ადეკვატურობა ყოველდღიურად მოწმდება. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიზანია კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება კომპანიის ბიზნესის უზარველოდ განხორციელების უზრუნველყოფის და კრედიტორების მიერ დაწესებული მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობების, ასევე ამ აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მანასიათებლების გამო.

2022 წლის განმავლობაში „თიბისი ლიზინგმა“ თავის მომხმარებლებს შესთავაზა ადგილობრივი ვალუტაში ცვალებადი და ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ლიზინგი. ხელშეკრულებები ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით ინდექსირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ე.წ. მონეტარული პოლიტიკის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთთან. მყარ ვალუტაში – აშშ დოლარსა და ევროში გამოხატული ხელშეკრულებებისთვის, შესაბამისად, გამოიყენება SOFR და EURIBOR განაკვეთები. ლიზინგები ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით კომპანიის მიერ შეძენილი ცვალებადგანაკვეთიან სასესხო ვალდებულებებს შეესაბამება, მის მიერ მოზიდული ცვალებადგანაკვეთიანი ინვესტიციებით, რომლებიც ფინანსდება სალიზინგო ხელშეკრულებებით ინდექსირებული საპროცენტო განაკვეთებით. შედეგად მიღწეულ იქნა სამართლიანი თანაფარდობა – ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი იცვლება დაფინანსების ხარჯების შესაბამისად, ხოლო სალიზინგო გადასახადები საბაზრო განაკვეთის შემცირების შესაბამისად უმცირდებათ მომხმარებლებს, ამ მიდგომის წყალობით კომპანიას მიეცა საშუალება გაეუმჯობესებინა მნიშვნელოვანი შეფასების საკვანძო ინდიკატორები.

საპროცენტო განაკვეთებს შორის სხვაობის ანალიზი დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების დაფარვის ვადების შეფასებას ეფუძნება. კომპანიის მიზანია შეინარჩუნოს მომგებიანობის ნორმალური მრუდი, რაც გრძელვადიანი და მოკლევადიანი შემადგენელი შესატყვისი კომპონენტების ჰეჯირებით მიიღწევა.

გარდა ჰეჯირების მიდგომისა, საკრედიტო რისკების მართვასთან ერთად კომპანია ინარჩუნებს დივერსიფიკაციის სტრატეგიას და უზრუნველყოფს ინდუსტრიის მიხედვით პორტფელის გამრავალფეროვნებას.

სავალუტო რისკი

„თიბისი ლიზინგი“ ფლობს აქტივებს და ვალდებულებებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული, ამრიგად, იგი ფუნქციონირებს ცვალებადი სავალუტო კურსის ბაზარზე. სავალუტო კურსის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კომპანიის უცხოურ ვალუტაში გაცხადებულ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. სავალუტო რისკები წარმოიშობა უცხოური აქტივების და ვალდებულებების შეუსაბამო პოზიციიდან, რის შედეგადაც უცაბედმა მერყეობამ და არასტაბილურობამ შესაძლოა წარმოშვას რისკი და გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი მიუღებელი მოგება. ამის აღსაკვეთად რისკის დასაშვები დონის დაცვით რისკის მართვა ყოველდღიურად ხორციელდება.

იმის გამო, რომ „თიბისი ლიზინგი“ სავალუტო რისკებს გასწევს, მას გავლენაზე რეაგირებისთვის კორპორაციული პოლიტიკები და პროცედურები აქვს. პოლიტიკის სწორად განსაზღვრად და ადეკვატური ზომების მისაღებად მნიშვნელოვანი ეტაპია რისკების გამოვლენა და იდენტიფიცირება სწორ დროს, რადგან ფინანსური რისკების მართვა შეუძლებელია ამ რისკების გაზომვის შესაბამისი მეთოდოლოგიისა და პრაქტიკის გარეშე, რომელსაც კომპანიაში საფუძვლად ედება ყველა არსებული ფაქტი და მოსალოდნელი დაშვება.

ამ მეთოდოლოგიის თანახმად, მთავარი საოპერაციო ვალუტების – ევროსა და აშშ დოლარის ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი ინდივიდუალურად და კოლექტიურად ხორციელდება. პოზიციებთან დაკავშირებით გამოიყენება ადეკვატური შეზღუდვები და მათი შესრულების მაჩვენებლები კომპანიის ხელმძღვანელობის და გუნდის დონეზე აღირიცხება.

კომპანიაზე სავალუტო რისკის გავლენის ხარისხს მაკონტროლებელი მხარეები აფასებენ ინდივიდუალური სავალუტო რისკის კოეფიციენტების, მთლიანი სავალუტო რისკის კოეფიციენტების და ღია სავალუტო პოზიციის კოეფიციენტების გათვალისწინებით. კომპანია სავალუტო რისკს ზღუდავს თავისი მთლიანი კაპიტალის საფუძველზე, აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიციისთვის მაქსიმალური რეზერვის 10%-ის ოდენობით განსაზღვრის გზით.

არასტაბილურობამ ყოველდღიურ საქმიანობებსა და ვალუტაში შესაძლოა გამოიწვიოს დანაკარგი, რომელიც სავალუტო რისკის მართვის და მოლოდინების და ჰეჯირების შეფასების გზით აღმოიფხვრება. კომპანიის მიზანია დაზღუდული პოზიციის შენარჩუნება, რისთვისაც ის წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს იყენებს. ჰეჯირების ოპერაციები კომპანიის ჰეჯირებისა და რისკის მართვის სტრატეგიის მიხედვით ხორციელდება და ის გულისხმობს ფორვარდული ოპერაციების, სვოპ-ხელშეკრულებების, სპოტ-კონვერტაციებისა და საქართველოს სავალუტო ბაზარზე ხელმისაწვდომი სხვა ფინანსური პროდუქტების გამოყენებას. ფინანსური საქმიანობა, სალიზინგო პორტფელის ცვლილება და მოზიდული უცხოური ინვესტიცია შესაძლოა ჰეჯირების საგანი იყოს შესაბამის ურთიერთობაში შესვლის მომენტიდან.

შედეგად, დაზღუდული სავალუტო პოზიცია კომპანიას არასასურველი მერყეობებისგან იცავს და ეხმარება მას პოტენციური დანაკარგების თავიდან აცილებაში ლარის გაუფასურების ან გამყარების დროს.

ბოლო წლებში „თიბისი ლიზინგმა“ შეინარჩუნა ჰეჯირების პოზიცია სავალუტო რისკების ჰეჯირებისთვის, მთლიანი საკუთარი კაპიტალის საშუალოდ 4%-ის ფარგლებში მერყევი აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიციით.

არაფინანსური რისკის მართვა

საოპერაციო რისკის მართვა

კომპანიის წინაშე არსებული რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის შიდა და გარე თაღლითობის შემთხვევების, არაადაეკვატური პროცესების ან პროდუქტების, ბიზნესის დესტაბილიზაციის და სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების ან აქტივების დაზიანების რისკი. საოპერაციო რისკი ასევე მოიცავს იურიდიული, რეპუტაციული, შესაბამისობის ან კიბერუსაფრთხოების რისკებით გამოწვეულ ზიანს.

კომპანია გასწევს მრავალი სახის საოპერაციო რისკს, მათ შორის: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარისგან კიბერშეტევები მიზნობრივი მომხმარებლებისთვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმიუწვდომლობის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, საფრთხის ქვეშ აყენებს დაფულ ინფორმაციასა და ფინანსურ ოპერაციებს.

გარდა ამისა, კომპანია გასწევს ისეთ რისკებს, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც მის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება. ამგვარი მოვლენებია: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან მომხმარებელთა მომსახურების შენელება ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ სიტუაციებზეც, როდესაც კომპანია მომსახურებას გარე მომწოდებლებისგან იღებს. სწრაფად ცვალებადი გარემოს, ასევე საბანკო მომსახურების და პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით, იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს კომპანიის მიერ ზარალის მიღების რისკი. რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების მნიშვნელოვანი მექანიზმი (RCSA), რომელიც მიმართულია ოპერაციებსა და პროცესებში პოტენციური გადახრების იდენტიფიცირებაზე შესაბამისი დაცვის საშუალებების შესატავაზებლად, რაც მოიცავს, როგორც პროცესების და პროცედურების სრულყოფას, ისე სადაზღვევო კომპანიებთან თანამშრომლობას რისკების გადაცემისთვის.

საოპერაციო რისკის შემთხვევის იდენტიფიცირების ანგარიშგება ხდება მშობელი კომპანიის დონეზე, ტარდება მათი სისტემური ანალიზი და განისაზღვრება მომავალი პრევენციული და მიმდინარე დაცვის საშუალებები.

ჩვენი გარემოს მართვის სისტემა

თიბისი ჯგუფში შემუშავებულია გარემოსდაცვითი პოლიტიკა. ჩვენი გარემოს დაცვის სისტემა ამ პოლიტიკას ეფუძნება. იგი უზრუნველყოფს ჩვენს შესაბამისობას გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომის მოქმედ რეგულაციებთან და საუკეთესო პრაქტიკის განხორციელებას, ასევე სათანადო ზომების მიღებას იმისათვის, რომ ჩვენი მომხმარებლები ასრულებდნენ გარემოსდაცვით და სოციალურ პასუხისმგებლობებს. გარემოსდაცვითი პოლიტიკა სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან, კერძოდ, „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონთან და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე: www.tbclearing.ge).

ვინაიდან კომპანია შედარებით მცირე მასშტაბისაა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის როლი ერთდროულად აკისრიათ ორგანიზაციული რისკის განყოფილებისა და საკრედიტო რისკის განყოფილების თანამშრომლებს. ორივე სტრუქტურული ერთეული ანგარიშვალდებულია კომპანიის რისკის დირექტორის წინაშე. 2020 წლის განმავლობაში თიბისი ლიზინგის რისკის და კომერციულმა ოფიცრებმა თიბისი ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდის მიერ ჩატარებული ინტენსიური ტრენინგი გაიარეს. ტრენინგმა მოიცვა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, მათი მართვის გზები და ამ პროცესში დაგროვილი პრაქტიკული გამოცდილება.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML)

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML) კომპანიას აქვს ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის (ALM/CTF) მაღალი სტანდარტი და თავისი ყველა თანამშრომლისა და ხელმძღვანელი პირისგან მოითხოვს ამ სტანდარტების დაცვას, „თიბისი ლიზინგის“ პროდუქტების და მომსახურებების ფულის გათეთრების/ტერორიზმის დაფინანსების შემთხვევებისგან დასაცავად. კომპანიის ALM/CTF პროგრამა მოქმედ სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებს ეფუძნება, რომლებიც შეესაბამება დანაშაულებრივი გზით მოპოვებულ შემოსავალთან ბრძოლის საერთაშორისო ორგანიზაციის (FATF) რეკომენდაციებს, ევროკავშირის რეგულაციებს და საუკეთესო პრაქტიკებს. კომპანიას დანერგილი აქვს შიდა პოლიტიკები, პროცედურები და დეტალური ინსტრუქციები, რომელთა მიზანია არ დაუშვას კომპანიის გამოყენება ან ჩართვა ფულის გათეთრებაში, ტერორიზმის დაფინანსებაში ან სხვა უკანონო ქმედებებში, როგორცაა ქრთამი, კორუფცია ან გადასახადებისგან თავის არიდება.

კომპანიის მიერ განხორციელებული AML/CTF შესაბამისობის პროგრამა მოიცავს წერილობით პოლიტიკას, პროცედურებს, შიდა კონტროლის მექანიზმებს და სისტემებს, მათ შორის, შეუზღუდავად: პოლიტიკას და პროცედურებს AML კანონებთან და რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისთვის; „იციოდნე შენს კლიენტს“ (KYC) და მომხმარებლის კომპლექსური შემოწმების პროცედურებს; მომხმარებლების იდენტიფიცირებისა და ვერიფიკაციის წესებს; მომხმარებლების რისკების კლასიფიცირებას და რისკების კატეგორიებს; მომხმარებლის შემოწმებას ტერორისტების და განსაკუთრებული კატეგორიის და აკრძალულ პირთა ჩამონათვალის მიხედვით; ფინანსური და სხვა სანქციების ჩამონათვალს; გარიგებების/ტრანზაქციების

მონიტორინგს; კომპანიის მომხმარებლების საეჭვო საქმიანობების მონიტორინგის და ანგარიშგების პროცედურებს; პერსონალის რეგულარულ ტრენინგს და ცნობადობის ამაღლებას.

დამატებითი დაცვის სახით, იურიდიული დეპარტამენტი, რომელიც AML და შესაბამისობის უზრუნველყოფის ფუნქციებს ასრულებს, უზრუნველყოფს რისკების მართვას კომპანიის მიერ განსაზღვრული რისკის დასაშვები დონის შესაბამისად და ხელს უწყობს რისკის ძლიერი კულტურის განვითარებას ორგანიზაციის მასშტაბით.

კომპანიას შემუშავებული და დამტკიცებული აქვს AML/CFT ჩარჩო პოლიტიკა, რომელიც სრულად შეესაბამება როგორც ქართულ, ისე საერთაშორისო სამართლებრივ მოთხოვნებს და რეგულაციებს. ახალი რეგულაცია აფართოებს პოლიტიკურად აქტიური პირის (PEP) მნიშვნელობას, და დამატებით მოთხოვნებს აწესებს „იცოდე შენს კლიენტს“ (KYC) პრევენციულ ღონისძიებებზე.

იურიდიული რისკი

კომპანიის იურიდიული დეპარტამენტი მართავს კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე ყველა იურიდიულ და დაკავშირებულ საკითხს. მისი მისიის შესასრულებლად, რაც გულისხმობს იმის უზრუნველყოფას, რომ საქმიანობა სრულად შეესაბამებოდეს ყველა მოქმედ კანონმდებლობას და რეგულაციას, იურიდიული გუნდი პროფესიონალური იურიდიული მომსახურებების ფართო სპექტრს ახორციელებს: ის (i) ურთიერთობს შიდა და გარე მომხმარებლებთან, გარე იურისტებთან, მთავრობებსა და მარეგულირებელ უწყებებთან; (ii) გასცემს შენიშვნებს და მოსაზრებებს; (iii) ქმნის სტანდარტული და ინდივიდუალური ხელშეკრულებების პროექტებს; (iv) ამახადებს კორპორაციულ დადგენილებებს; (v) გასცემს მარეგულირებელ განახლებებს და (vi) წარმოადგენს კომპანიას სასამართლოებში და დაკავების განხილვის სხვა დაწესებულებებში სხვა მესამე პირების წინაშე. სხვადასხვა ცოდნის და გამოცდილების მქონე იურისტებისგან შემდგარი იურიდიული გუნდი შემდეგი განყოფილებებისგან შედგება: იურიდიული მხარდაჭერის და ადმინისტრაციის; ლიზინგის სახელშეკრულებო გუნდის; ინვესტირებთან ურთიერთობების / ტრანსსასაზღვრო ტრანზაქციების; კორპორაციული მართვის, AML / შესაბამისობის განყოფილებები. თითოეული განყოფილება მოქმედებს მკაფიო და კონკრეტული თანამდებობრივი ინსტრუქციების ფარგლებში, მისი წევრების ცოდნის, უნარების და შესაძლებლობების გათვალისწინებით. განყოფილება უზრუნველყოფს თავისი მოვალეობების ეფექტურ განხორციელებას სხვადასხვა პროცესებით და პროცედურებით.

კომპანიის მთავარი იურისტ-კონსულტანტი (იურიდიული დეპარტამენტის უფროსი) მართავს იურიდიულ დეპარტამენტს. ის განსაზღვრავს ყველა იურიდიული გუნდის ძირითად ამოცანებს, პოლიტიკას და ხედვას და უზრუნველყოფს თანამშრომელთა მიერ თავიანთი მოვალეობების სათანადოდ შესრულებას. იგი ანგარიშვალდებულია რისკის მართვის დირექტორის წინაშე იურიდიული რისკების განვითარების, მათი შემსუბუქების სტრატეგიების და ეფექტური მართვის მიმართულებით.

თანამშრომლებთან დაკავშირებული რისკი

ქვევის რისკი

ქვევის რისკი განიმარტება, როგორც ობიექტური შედეგების მიწოდების რისკი მომხმარებლებისა და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის.

„თიბისი ლიზინგის“ ქვევის კოდექსში განსაზღვრულია მაღალი ეთიკური სტანდარტები ყველა თანამშრომლისთვის. ეს სტანდარტები თითოეულმა თანამშრომელმა უნდა დაიცვას.

თანამშრომლები ზედმიწევნით ასრულებენ მათზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობებს. იმისთვის, რომ შენარჩუნებული იყოს კომპანიის ოპერაციებისადმი ნდობა და დამაჯერებლობა, როგორცაა: ნდობა, ერთგულება, წინდახედულობა და სიფრთხილე, თანამშრომლებს გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს, რომ ის ანგარიშვალდებულია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინვესტორების წინაშე და საჭიროებს წესების და მექანიზმების შემუშავებას მომხმარებლების დასაცავად, ინვესტორის და ფინანსური ბაზრის ნდობის შესანარჩუნებლად. კომპანიის დირექტორები ცდილობენ დანერგონ სწორად ქვევის პრინციპები და ამ მიმართულებით ჰქონდეთ აქტიური კომუნიკაცია თანამშრომლებთან.

„თიბისი ლიზინგის“ რისკის დეპარტამენტი, საოპერაციო განყოფილება და HR განყოფილება ერთად მუშაობენ ქვევის რისკის გაერთიანებული ჩარჩოს შესაქმნელად და ბიზნეს-მიმართულებების და სხვა განყოფილებების დასახმარებლად:

- პოლიტიკებისა და პროცედურების დანერგვასა და მართვაში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს შესაბამისი განყოფილებებისა და ინდივიდუალური თანამშრომლების მიერ მარეგულირებელი დებულებების, ქვევის კოდექსის, ეთიკის კოდექსისა და კომპანიის წესების დაცვა.
- თანამშრომლების მიერ მომხმარებლებისთვის პროდუქტის შესახებ მიწოდებული ინფორმაცია იყოს ზუსტი და სრული, ეს ინფორმაცია მიეწოდოს მარტივ და გასარკვევ ენაზე (როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით), მომხმარებლის კატეგორიის შესაბამისად.
- მნიშვნელოვანია ამგვარი საუბრების და ელექტრონული ფოსტით კომუნიკაციის წარმოება მომხმარებლებთან; გაყიდვებთან დაკავშირებული ინფორმაციის აღრიცხვა, მათ შორის ინფორმაციისა მომხმარებლების მოზიდვის და არსებული და პოტენციური მომხმარებლებისთვის კომპლექსური პროდუქტების შეთავაზების შესახებ.

- ახალი თანამშრომლებისთვის შესაბამისი ქცევის შესახებ შესავალი ტრენინგის დროულად ჩატარება. მნიშვნელოვანია თანამშრომლებს პერიოდულად ჩაუტარდეთ ტრენინგი შესაბამისი შემუშავებული და განახლებული სტანდარტების შესახებ;
- ჯანსაღი კორპორაციული კულტურის შექმნა, რომელიც ხელს უწყობს თანამშრომელთა გახსნილობას და ღიად საუბარს. კონკრეტულად ეს ნიშნავს პროცესების დანერგვას ინტერესთა კონფლიქტის პრევენციისა და აღმოჩენისათვის, ეთიკური ინიციატივების და ბონუსების ფორმულების შექმნას, და მოტივირებისა და დისციპლინური პრაქტიკების მიღებას.
- ზემოაღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს, რომ ქცევის რისკის მართვა მხოლოდ რისკის მართვის ქვედანაყოფებით არ შემოიფარგლებოდეს, არამედ სრულად მოიცავდეს გაყიდვების განყოფილებებს, ამასთან სრულად ახდენდეს სათანადო ქცევის ინტეგრირებას მუშაობისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებში. ქცევის რისკის მართვის მიმართულებით, კვარტალში ერთხელ, თანამშრომლების დასტურის საფუძველზე მონიტორინგს ვუწევთ თანამშრომელთა აზარტულ თამაშებთან დაკავშირებულ აქტივობებს. კერძოდ, მონიტორინგს ვუწევთ საბანკო ანგარიშებს. გამოვლენის შემთხვევაში, ვიყენებთ პრევენციულ ზომებს განმეორების თავიდან ასაცილებლად. ასევე, დავწერეთ ინციდენტების მართვის პოლიტიკა, სადაც თანამშრომლებს შეუძლიათ ანონიმურად შეატყობინონ სამუშაო ადგილზე მომხდარი ინციდენტის შესახებ (შევიწროება, თაღლითობა, გადაცდომა და ა.შ.). ამ პოლიტიკის მიზანია ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა და ეთიკური ქცევის წახალისება.

თანამშრომელთა ბრუნვა

2021 წლის პოსტპანდემიურმა პერიოდმა ნათლად დაგვანახა, როგორ მოქმედებს მიმდინარე კრიზისები და გარე ფაქტორები ადამიანების ქცევაზე. დასაქმებულებისა და სამსახურის მაძიებლების დამოკიდებულება დამსაქმებლებისადმი სრულად შეიცვალა. შესაბამისად ჩვენს დავდეგით გამოწვევის წინაშე რომ შეგვეცვალა გარკვეული მიდგომები და განგვეხორციელებია ანალიზი სხვადასხვა ჭრილში თანამშრომელთა ემოციური მდგომარეობისა და დამოკიდებულებების კიდევ უფრო ღრმად გასარკვევად,

წინა წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად შემცირდა გადინების მაჩვენებელი და გაიზარდა კმაყოფილებისა და ბედნიერების ინდექსი, ასევე, გაუმჯობესდა პოტენციური სამუშაო ძალის კომპეტენციის მაჩვენებელი. რაც მეტყველებს იმაზე, რომ კომპანიის მიერ გატარებული ინიციატივები იყო ქმედითი.

კორპორაციული მართვა

სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში უმსხვილესი კომერციული ბანკის, სს „თიბისი ბანკის“ უდიდესი შვილობილი კომპანია, ხოლო თიბისი ბანკი (შემდგომში „ბანკი“, თავის მხრივ, წარმოადგენს ლონდონის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტზე განთავსებული კომპანიის, TBC Bank Group PLC-ის, ძირითად შვილობილ კომპანიას. ბანკის კორპორაციული მართვა შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის 2018 წლის 26 სექტემბრის კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის (შემდგომში - „კოდექსი“) მოთხოვნებს. ამავდროულად, ბანკი აკმაყოფილებს დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსით დადგენილ კორპორაციული მართვის უმაღლეს სტანდარტებს. თავის მხრივ, კომპანიის კორპორაციული მართვა შესაბამისობაშია ყველა მოქმედ კანონთან და რეგულაციასთან, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის 2021 წლის 07 დეკემბრით დათარიღებული კორპორაციული მართვის კოდექსის (შემდგომში „კოდექსი“) მოთხოვნებთან, რომლებიც ვრცელდება საჯაროდ შეთავაზებული ფასიანი ქაღალდების გამომშვებ საწარმოებზე.

გარდა ამისა, კომპანიას დანერგილი აქვს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა, რათა უზრუნველყოს ზუსტი და სარწმუნო ფინანსური ანგარიშგება. კომპანიას აქვს ანგარიშვალდებულების და უფლებამოსილების დელეგირების კარგად ჩამოყალიბებული სისტემა, ასევე პოლიტიკა და პროცედურები, რაც მოიცავს ფინანსურ დაგეგმვას და ანგარიშგებას, ყოველთვიური მმართველობითი აღრიცხვის მოზადებას, პროექტის მართვას, ინფორმაციის უსაფრთხოებას და წლიურ ანგარიშში გამჟღავნებული ინფორმაციისა და შესაბამისი პოტენციური მომხმარებლების ანგარიშების გადახედვას, წლის განმავლობაში ყველა აქტუალური მოვლენის სათანადოდ გამჟღავნებას და უტყუარი და სამართლიანი წარდგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.

კომპანიის აღმასრულებელი ორგანოებია აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო (დირექტორატი).

აქციონერთა საერთო კრება არის კომპანიის უმაღლესი მმართველი ორგანო. კომპანიის ერთპიროვნული აქციონერი არის თიბისი ბანკი, საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება, რომელიც კომპანიის აქციების 100%-ს ფლობს. თიბისი უმსხვილესი კომერციული ბანკია საქართველოში. აქციონერთა უფლებები წარმოდგენილია კომპანიის წესდებაში და რეგულირდება „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით“. საერთო კრება გადაწყვეტილება უნარიანია, თუ მას პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით ესწრებიან ხმის უფლების მქონე საწესდებო კაპიტალის 50%-ზე მეტის მფლობელები. აქციონერთა საერთო კრებას უძღვება სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე. თავმჯდომარის მოადგილის არყოფნისას აქციონერთა საერთო კრებას თავმჯდომარეობს დირექტორი. ამ უკანასკნელის არყოფნის შემთხვევაში, აქციონერთა საერთო კრება თავმჯდომარეს ირჩევს ხმათა უბრალო უმრავლესობით. აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა არ არის საჭირო, თუ ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელები მიიღებენ შესაბამის გადაწყვეტილებას. ასეთი გადაწყვეტილება ეკვივალენტური უნდა იყოს აქციონერთა საერთო კრების ოქმებისა და ჩაითვლება კრების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებად.

სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება ხუთი წევრისგან, განსაზღვრავს კომპანიის პოლიტიკას და მეთვალყურეობს კომპანიის საქმიანობას წესდებისა და აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებების საფუძველზე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ირჩევს აქციონერთა საერთო კრება ოთხი წლის ვადით. მათი უფლებამოსილება გრძელდება სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი შემადგენლობის არჩევამდე. აქციონერთა საერთო კრება უფლებამოსილია ვადაზე ადრე ხელახლა აირჩიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ერთდროულად არ შეიძლება იყვნენ კომპანიის დირექტორატის წევრები. სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარეს და თავმჯდომარის მოადგილეს თავისი წევრებიდან ხმათა უბრალოდ უმრავლესობით. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე (და მისი არყოფნის შემთხვევაში, მისი მოადგილე) უფლებამოსილია მოიწვიოს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა და გაუძღვეს მას. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა ქმედითი იქნება თუ მისი წევრების 50%-ზე მეტი სხდომას პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით დაესწრება.

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს იმას, რომ კომპანიის მმართველობითი სტრუქტურა იძლეოდეს ადეკვატური ზედამხედველობის და ანგარიშვალდებულების, ასევე მოვალეობების მკაფიო განაწილების საშუალებას. მმართველობის ყველა დონის ჩართვა რისკის მართვაში, უფლებამოსილების მკაფიო გამიჯვნა და სხვადასხვა მიმართულებებს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს დასახული სტრატეგიების გამჭვირვალობას დადგენილი რისკის აპტიტის, რისკის ბიუჯეტისა და რისკის მართვასთან დაკავშირებული ამოცანების შესრულებას. კომპანიის ცენტრალიზებული რისკის მართვის (კომპანიის რისკის მართვა) განყოფილება (ERM) უზრუნველყოფს მთელ კომპანიაში რისკის სტრატეგიების და რისკის დასაშვები დონის ეფექტურ შემუშავებას, გავრცელებას და განხორციელებას.

დირექტორთა საბჭო („დირექტორატი“) კომპანიის გადაწყვეტილების მიმღები მთავარი ორგანოა და ერთობლივად აგებს პასუხს კომპანიის მიზნების, კულტურის, ღირებულებების გავრცელებაზე, წარმატების გრძელვადიან სტრატეგიაზე და აქციონერისთვის მდგრადი ღირებულებების შექმნაზე კომპანიის კურსის განსაზღვრით და მისი მეთვალყურეობით. დირექტორთა საბჭო წარმოდგენილი უნდა იყოს მინიმუმ ერთი წევრით. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს დირექტორს, რომელიც არის კომპანიის იურიდიული და სრულუფლებიანი წარმომადგენელი მესამე მხარეებთან. კომპანიას ჰყავს დირექტორის მოადგილეები, რომლებიც დირექტორთა საბჭოს წევრები არიან.

გარდა ამისა, კომპანიის საქმიანობას ზედამხედველობს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც სრულად არის პასუხისმგებელი კომპანიის სტრატეგიული მართვისთვის სათანადო გარემოს შექმნაზე და მიზნებთან შესაბამისობის მეთვალყურეობაზე, ხოლო დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობაა კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების მართვა და ზედამხედველობა.

ამ ანგარიშის გამოშვების თარიღისთვის, კოდექსით დადგენილი „დამოუკიდებლობის“ კრიტერიუმების მიხედვით, სამეთვალყურეო საბჭო ერთი დამოუკიდებელი წევრისგან შედგება, კომპანიის პოლიტიკის შესაბამისად სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე არის არა დამოუკიდებელი წევრი, არამედ სს თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე გიორგი თხელიძე, ასევე დანარჩენი სამი წევრიც დაკომპლექტებულია ბანკის დირექტორატის და მენეჯმენტის შემდეგი წევრებისგან: ნინო მასურაშვილი (საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე); თორნიკე გოგიჩაიშვილი და მერი ჩაჩანიძე; ზურაბ ფიჩხაია (დამოუკიდებელი წევრი/აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე);

სამეთვალყურეო საბჭომ დააფუძნა ქვეკომიტეტი – აუდიტის კომიტეტი, რომელიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან; „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, დამოუკიდებელი წევრი აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა. აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე კომიტეტის საქმიანობის შესახებ ანგარიშს წარადგენს სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ რეკომენდებულ საკითხებს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი წევრები არ ფლობენ კომპანიაში წილს.

კომპანია აღიარებს მრავალფეროვნების მნიშვნელობას და თავისი ბიზნესისთვის სერიოზულ უპირატესობად მიიჩნევს სამეთვალყურეო საბჭოს და მმართველობითი გუნდის ყოლას, რომელიც დაკომპლექტებულია სხვადასხვა ბიოგრაფიისა და გამოცდილების მქონე პირებითვისინაიდან მათი ღირებული კომპეტენცია, გამოცდილების მრავალფეროვნება და განსხვავებული თვალთახედვა ხელს უწყობს საბჭოს განხილვებზე გადაწყვეტილებების მიღების ეფექტურობას და მიღებული გადაწყვეტილებების ხარისხის გააუმჯობესებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს ორი წევრი ქალია. გარდა ამისა, კომპანიაში წამყვანი პოზიციები ბევრ ნიჭიერ ქალს უკავია, რომლებიც პირდაპირ კომპანიის გენერალური დირექტორისა და კომპანიაში დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრების წინაშე არიან ანგარიშვალდებულნი. 2023 წლის 30 ივნისის სამეთვალყურეო საბჭოში წარმოდგენილია ორი ქალი წევრი. ხოლო საშუალო რგოლის მენეჯერების 41%-ს და კომპანიაში დასაქმებულთა მთლიანი რაოდენობის 61%-ს ქალები შეადგენდნენ.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები და ძირითადი მოვალეობები

გიორგი თხელიძე – სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

გიორგი 2016 წლის ნოემბერში დაინიშნა მიმდინარე პოზიციაზე ბანკში და ხელმძღვანელობს კორპორაციულ და საინვესტიციო საბანკო საქმეებს. 2021 წლის იანვრიდან იგი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის დაგროვილი ქონების მართვისა და ლიზინგის მიმართულებებზე. თიბისის შემოუერთდა 2014 წელს, როგორც აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე და რისკების მართვის დირექტორი.

გიორგის 20 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება აქვს გლობალურ ფინანსურ სერვისებში. თიბისიში მოსვლამდე მუშაობდა ბარკლის საინვესტიციო ბანკიდან, სადაც იყო ევროპის, შუა აზიის და აფრიკის რეგიონის (EMEA) ფინანსური ინსტიტუტების ჯგუფის ვიცეპრეზიდენტი. მანამდე კი იყო ბარკლის სასესხო დაფინანსების და რესტრუქტურისაციის ჯგუფების ასოცირებული დირექტორი. თავისი კარიერის მანძილზე ბარკლიში, ლონდონში, მუშაობდა და წარმატებით განახორციელა არაერთი შერწყმისა და შთანთქმის გარიგება, სასესხო და კაპიტალის ბაზრის ტრანზაქციები ევროპის ფინანსურ დაწესებულებებთან. კარიერის დასაწყისში საქართველოს წამყვანი სადაზღვევო კომპანია ალდაგის გენერალური დირექტორის იყო; ხოლო მანამდე ეკავა მზარდი თანამდებობები ამავე კომპანიაში.

გიორგი არის სტენფორდის აღმასრულებელი პროგრამის (SEP) კურსდამთავრებული, ფლობს ლონდონის ბიზნეს სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხს და ნოტინჰემის უნივერსიტეტის სამართლის მაგისტრის ხარისხს (LLM) საერთაშორისო კომერციულ სამართალში.

ნინო მასურაშვილი – სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

ნინო სს „თიბისი ბანკის“ რისკების მართვის დირექტორად 2020 წელს დაინიშნა. ბანკს შემოუერთდა 2000 წელს და ეკავა ეტაპობრივად მზარდი თანამდებობები. 2006 წელს დაინიშნა ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ და უძღვებოდა თიბისის საცალო და მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურებას. პარალელურად, წარმოგენილია თიბისის ძირითადი შვილობილი კომპანიების სამეთვალყურეო საბჭოებში, მათ შორისაა: თიბისი უზბეკეთი, თიბისი ლიზინგი და Space International – თიბისის ციფრული საბანკო პლატფორმა.

აქვს 25 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება საქართველოში ფინანსური მომსახურებისა და საბანკო საქმიანობის სფეროში. კარიერის დასაწყისში იკავებდა სხვადასხვა ხელმძღვანელ და მენეჯერულ პოზიციებს სს „თბილკომ ბანკსა“ და ბარნეც ჯგუფში. ნინო ფლობს ევროპის მენეჯმენტის სკოლის (ESM) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს.

თორნიკე გოგიჩაიშვილი – სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თორნიკეს აქვს ფინანსური მომსახურებისა და ოპერაციების მართვის 20 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება საქართველოსა და ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში. თიბისიში მოსვლამდე მუშაობდა საქართველოს ბანკის ჯგუფში გენერალური დირექტორის მოადგილედ და ოპერაციების მართვის დირექტორად. მანამდე ამავე ჯგუფში სხვადასხვა მნიშვნელოვან თანამდებობაზე საქმიანობდა. 2008-2010 წლებში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა BG Bank Ukraine-ში (საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია). კარიერის დასაწყისში, იყო საქართველოს სადაზღვევო კომპანია „ალდაგის“ გენერალური დირექტორი, მუშაობდა UEDC PA საკონსულტაციო კომპანიაში ფინანსური დირექტორის თანამდებობაზე და ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი თანამდებობა BCI Insurance-ში.

თორნიკე ფლობს კავკასიის ბიზნესის სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს და ოქსფორდის უნივერსიტეტის საიდის ბიზნესის სკოლის აღმასრულებელ დიპლომს.

მერი ჩაჩანიძე – სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მერი ჩაჩანიძე თიბისი ბანკის გუნდს 2017 წელს შემოუერთდა კორპორაციული და საინვესტიციო ბიზნესის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე. თავდაპირველად ის ბანკის მსხვილ, კორპორაციულ კლიენტებს ხელმძღვანელობდა. 2020 წლის თებერვალში კი თიბისი კაპიტალის მმართველ დირექტორად დაინიშნა. თიბისიში მოსვლამდე 10 წლის განმავლობაში SEAF-ის (გლობალური საინვესტიციო კომპანია, რომლის სათავე ოფისიც ვაშინგტონში მდებარეობს) საინვესტიციო დირექტორი იყო, სადაც მისი კურატორობით ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე 20-ზე მეტი საინვესტიციო ტრანზაქცია განხორციელდა. მერი ევროპის მენეჯმენტის სკოლის ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხებს ფლობს. ასევე არის სერტიფიცირებული ფინანსური ანალიტიკოსის (CFA) სტატუსის მფლობელი.

ზურაბ ფიჩხაია – სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი / აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე

ზურაბი არის საქართველოში თიბისი ლიზინგის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. ზურაბი ანაკლიის განვითარების კონსორციუმის და ლისი დეველოპმენტის ფინანსური დირექტორის თანამდებობას იკავებდა. იგი ასევე თიბისი ბანკში რისკების მართვის დირექტორის მოადგილის თანამდებობას იკავებდა და საწარმოო რისკების მართვასა და სტრატეგიული პროექტების განხორციელებას ხელმძღვანელობდა. ასევე მუშაობდა თიბისი ბანკის ფინანსური დირექტორის მოადგილედ, სადაც მის მოვალეობებში შედიოდა ბანკის ფინანსური რისკის მართვის ზედამხედველობა, მოგებიანობის ანალიზი და ანგარიშგების ფუნქციები. კარიერის საწყის ეტაპზე, ფიჩხაია იკავებდა სხვადასხვა თანამდებობას საკრედიტო, სადაზღვევო და შიდა აუდიტის სფეროებში ვითიბი ბანკი ჯორჯიაში, ბანკი რესპუბლიკა სოსიეტე ქენერალის ჯგუფში და პრივატბანკ საქართველოში.

ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხს ეკონომიკის განხრით და მაგისტრის ხარისხს ბიზნესის ადმინისტრირებაში. გარდა ამისა, ფლობს პენსილვანიის უნივერსიტეტის უორტონის ბიზნესის სკოლის ხარისხს ბიზნესის ადმინისტრირებაში, ფინანსების მიმართულებით.

მოვალეობების განაწილება

როგორც თავმჯდომარე, გიორგი თხელიძე პასუხისმგებელია იმაზე, რომ მთლიანი სამეთვალყურეო საბჭო სრულად და კონსტრუქციულად ასრულებდეს თავის როლს კომპანიის სტრატეგიის და საერთო კომერციული მიზნების შემუშავებასა და განსაზღვრაში. იგი ასევე ზედამხედველობს საბჭოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს. მაშინ, როცა თავმჯდომარე განსაზღვრავს სტრატეგიულ მიზნებსა და ამოცანებს, საბჭოს სხვა წევრების მოვალეობაა ლიდერის ფუნქციის შესრულება ოპერაციების ეფექტური ზედამხედველობით და გადამოწმებით. ისინი ადგენენ კომპანიის რისკის დასაშვებ დონეს, მონიტორინგს უწევენ საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებს და ანგარიშგებას, უზრუნველყოფენ, რომ კომპანია ადეკვატურად იყოს აღჭურვილი ეფექტური კონტროლებით და ანაზღაურების პოლიტიკით, და ამოწმებენ, რომ სახელმძღვანელო პოზიციებისთვის რეზერვი სათანადოდ იყოს დაგეგმილი.

საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი და აუდიტის კომიტეტის უფროსი ზურაბ ფიჩხაია ხელმძღვანელობისგან დამოუკიდებლად მოქმედებს აქციონერების წინაშე თავისი ნდობითი ვალდებულების შესასრულებლად და იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათი ინტერესები სათანადოდ იყოს დაცული ეფექტური შიდა კონტროლებით, ფინანსური ანგარიშგებით და გარე აუდიტორებთან სათანადო ურთიერთობით. ქვემოთ წარმოდგენილია მისი მთავარი მოვალეობები:

- კომპანიის შიდა ფინანსური კონტროლების და სხვა შიდა კონტროლების გადამოწმება, რათა უზრუნველყოს შიდა კონტროლების სტრუქტურის ეფექტურობა და განიხილოს მათში ცვლილებების შეტანის შესახებ რეკომენდაციები;
- კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებების მთლიანობის მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოს, რომ ისინი აკმაყოფილებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებს;
- შიდა აუდიტის საქმიანობის ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის და გარე აუდიტორებთან მისი ურთიერთობის განხილვა.

კომპანიის ხელმძღვანელ პირთა ბიოგრაფიები და მთავარი მოვალეობები

გაიოზ გოგუა – გენერალური დირექტორი

გაიოზ (გაგა) გოგუა 2017 წლიდან თიბისის ლიზინგის გენერალური დირექტორია. საბანკო სექტორში მუშაობის 18 წლიანი გამოცდილება მან თიბისის ბანკში სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობისას დააგროვა გაგამ კარიერა თიბისის გუნდში 2001 წელს, კრედიტ ოფიცრის თანამდებობაზე მუშაობით დაიწყო. 2003-2004 წელს ის საკრედიტო განყოფილების უფროსის პოსტს იკავებდა, ხოლო შემდეგ წლებში თბილისისა და რეგიონებში თიბისის ბანკის სხვადასხვა ფილიალის დირექტორად მუშაობდა. 2005-2008 წლებში გაგა თიბისის მარკეტინგის კომიტეტის წევრად დაინიშნა. 2008 წლიდან 2016-მდე, ის სხვადასხვა ფილიალის რეგიონულ დირექტორად მუშაობდა, შემდეგ კი, 2017 წელს, რეგიონული მართვის უფროსად დაინიშნა. გაგას დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. ფლობს ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხს ფიზიკის მიმართულებით, ასევე TACIS Tbilisi-ს ბაკალავრის ხარისხს მენეჯმენტის მიმართულებით და თავისუფალი უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრატურის ხარისხს.

როგორც გენერალური დირექტორი, გაგა გოგუა პასუხს აგებს კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე და, თავმჯდომარესთან და სამეთვალყურეო საბჭოსთან კონსულტაციებით, ხელმძღვანელობს სტრატეგიისა და საერთო კომერციული მიზნების შეთავაზებას, შემუშავებას და დანერგვას.

ნუგზარ ლოლაძე – ფინანსური დირექტორი

ნუგზარ ლოლაძე თიბისის ლიზინგის გუნდს ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე 2014 წელს შემოუერთდა. პარალელურად, 2017-2018 წლებში ის კომპანიის რისკების მართვის ხელმძღვანელიც იყო. თიბისის ლიზინგში გადმოსვლამდე, 2008 წელს მან აუდიტორულ კომპანია EY-ში, აუდიტის მიმართულებით დაიწყო მუშაობა და უფროსი აუდიტორის პოზიციაზე დაწინაურებამდე იკავებდა სხვადასხვა პოზიციას აღნიშნული მიმართულებით. 2012 წლიდან ამავე კომპანიაში გადაინაცვლა დსთ-ის ქვეყნების ტრანზაქციების საკონსულტაციო მიმართულების ხელმძღვანელად. აღნიშნულ პოზიციებზე მუშაობისას ის ხელმძღვანელობდა და მონაწილეობას იღებდა შემდეგი მსხვილი კომპანიების პროექტებში: „ბი თი ეი ჯორჯია“, „კითიბი ჯორჯია“, „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“, „ტავ ურბან საქართველო“, „საქართველოს ეროვნული ბანკი“, „საქართველოს ბანკი“, „ჰაიდელბერგცემენტი“, „ყაზტრანსგაზი“, „V-Tell“ და სხვა. ნუგზარი ფლობს კავკასიის ბიზნესის სკოლის ბაკალავრის ხარისხს ფინანსური მიმართულებით.

ნუგზარს უკავია ფინანსური დირექტორის თანამდებობა და უძღვება კომპანიის ფინანსურ და საოპერაციო განყოფილებებს. იგი ზედამხედველობს ხაზინის, დაფინანსების, ბიუჯეტირების, ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, პროექტების მართვის და შესყიდვების გუნდების ყოველდღიურ ოპერაციებს. ფინანსური დირექტორი პასუხს აგებს და უშუალოდ არის ჩართული შიდა კონტროლის სისტემების დანერგვასა და შემოღებაში, პროცესების და ტრანზაქციების გამჭვირვალობის უზრუნველყოფაში, კომპანიის სტრატეგიული და ფინანსური მიზნების მიღწევაში.

ზურაბ გუგუშვილი – კომერციული დირექტორი

ზურაბ გუგუშვილი სს „თიბისი ლიზინგის“ კომერციულ დირექტორად 2021 წლის მარტში დაინიშნა. თიბისი ლიზინგში გადმოსვლამდე, 2018 წლიდან, ზურაბი სადაზღვევო კომპანია „უნისონის“ კომერციული დირექტორის პოზიციას იკავებდა. სადაზღვევო სფეროში მოღვაწეობამდე, ზურაბი 12 წლის განმავლობაში თიბისი ჯგუფის წევრი იყო და 2006 წლიდან სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა. 2008 წლიდან ზურაბის საქმიანობა, ექსპერტების ზედამხედველობის მაგივრად, მოზიდვებმა და იურიდიულ პირთა მომსახურებამ შეცვალა. თიბისიში ყოფნის ბოლო 9 წლის განმავლობაში ზურაბ გუგუშვილი კორპორაციული სექტორის მსხვილ მიმართულებებს განაგებდა. მისი ძირითადი მიმართულება საცალო ვაჭრობასა და ავტონდრუსტიკას ეხებოდა, თუმცა პერიოდულად ებარა განათლების, მასპინძლობის, კომერციული უძრავი ქონებისა და სხვა სექტორების ზედამხედველობა. 2016 წლიდან, ჯგუფის გაზრდასთან ერთად, ზურაბი დაინიშნა სექტორის უფროსად და კორპორაციული ბიზნესის დაახლოებით 20% მისი დირექტორიის ქვეშ მოექცა.

ზურაბ გუგუშვილი კომერციული დირექტორია და მართავს შემოსავლის წარმომქმნელ ერთეულებს. ახალი მომხმარებლების მოზიდვა და არსებულების შენარჩუნება კომერციული დირექტორის მთავარი ამოცანაა. ახალი პროდუქტების შექმნით და არსებული პროდუქტების დახვეწით, ზურას მთავარი მიზანი ჯანსაღი გრძელვადიანი სალიზინგო პორტფელის შექმნაა.

გიორგი მაისურაძე – რისკების მართვის დირექტორი

გიორგი მაისურაძე თიბისის ლიზინგის გუნდს 2018 წელს შემოუერთდა – რისკების მართვის დირექტორის თანამდებობაზე. გიორგი მაისურაძის გამოცდილება ფინანსური სექტორში ჯამში 19 წელს ითვლის, აქედან მეცხრე წელია, რაც ის რისკების მიმართულებით მუშაობს. მისი კარიერა Baker Tilly-ს კომპანიაში დაიწყო აუდიტის მენეჯერის პოზიციაზე. შემდეგ მან გამოცდილება დააგროვა საქართველოში მოქმედ სხვადასხვა ბანკში: თიბისი ბანკი, საქართველოს ბანკი, ბანკი რესპუბლიკა, პროკრედიტ ბანკი, პრივატ ბანკი და ბაზის ბანკი. 2010-2014 წლებში გიორგი მუშაობდა ეროვნულ ბანკში საკრედიტო რისკების მართვისა და საბანკო ზედამხედველობის განყოფილებების წამყვანი სპეციალისტად და შემდგომ საკრედიტო რისკების მართვის მთავარ სპეციალისტად; 2015-2018 წლებში ის წამყვან ხელმძღვანელ თანამდებობებს იკავებდა ბაზის ბანკში. მას განათლება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე აქვს მიღებული – ფლობს ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხს მაკროეკონომიკის მიმართულებით.

როგორც რისკების დირექტორი, გიორგი ზედამხედველობს საკრედიტო რისკების, საწარმოს რისკის მართვის, პრობლემური აქტივების მართვისა და იურიდიულ განყოფილებებს. იგი ახორციელებს სხვადასხვა კონტროლის სისტემას, რათა უზრუნველყოს ჯანსაღი სალიზინგო პორტფელი ანდერაიტინგის ეფექტური პროცესებით და დავალიანების ამოღების ჯანსაღი ღონისძიებებით.

პასუხისმგებელი პირების განცხადება

მმართველობითი ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მოქმედი კანონებისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ჩვენ ვადასტურებთ, რომ:

- ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება სრულად, ზუსტად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის აქტივებს, ვალდებულებებს, შემოსავალსა და ხარჯებს, ფინანსურ მდგომარეობას, მოგებასა და ზარალს და ფულად ნაკადებს.
- მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს ბიზნესისა და კომპანიის პოზიციის განვითარების, საქმიანობის შედეგებისა და პირობების სამართლიან მიმოხილვას, ძირითადი რისკებისა და განუსაზღვრელობების აღწერას.
- მმართველობითი ანგარიშგება და ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები და უზრუნველყოფს აქციონერებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას კომპანიის მდგომარეობის, საქმიანობის შედეგებისა და ბიზნესსტრატეგიის შესაფასებლად.

პასუხისმგებელი პირების განცხადება დამტკიცებულია კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს მიერ.

გიორგი თხელიძე

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2023 წლის 3 აგვისტო

გაიოზ გოგუა

გენერალური დირექტორი

2023 წლის 3 აგვისტო

სს „თიბისი ლიზინგი“ შუალედური ფინანსური ანგარიშგება

30 ივნისი 2023

სარჩევი

ფინანსური ანგარიშგება

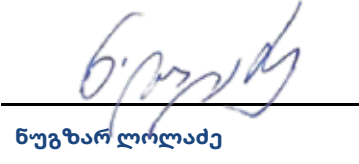
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	50
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	51
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	52
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	53
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	54
1. შესავალი.....	54
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	55
3. კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას.....	62
4. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	64
5. გადახდილი ავანსები.....	64
6. სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები.....	64
7. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები.....	65
8. ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები.....	70
9. მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები.....	70
10. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.....	71
11. სუბორდინირებული სესხები.....	71
12. სემენტური ანგარიშგება.....	72
13. პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები.....	75
14. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	75
15. ფინანსური რისკის მართვა.....	75
16. კაპიტალის მართვა.....	82
17. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები.....	83
18. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები.....	84

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4	48,974	45,846
გადახდილი ავანსები	5	3,857	4,750
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		6,187	6,468
სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	6	22,288	29,530
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	7	306,311	282,464
ძირითადი საშუალებები		2,931	3,403
არამატერიალური აქტივები		2,670	2,829
საინვესტიციო ქონება		2,837	2,837
ლიზინგის მიზნით შესყიდული აქტივები		267	1,010
ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები		3,723	17,766
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	17	501	81
სხვა ფინანსური აქტივები		29,320	10,276
სხვა აქტივები		5	10
სულ აქტივები		429,871	407,270
ვალდებულებები			
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	8	189,558	211,481
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	9	16,572	17,933
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	10	103,470	58,580
სუბორდინირებული სესხები	11	43,357	32,357
სხვა ვალდებულებები		7,461	23,854
სულ ვალდებულებები		360,418	344,205
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი		3,659	3,659
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		7,550	7,550
გაუნაწილებელი მოგება		57,284	50,765
ფულადი ნაკადების ჰეჯირების რეზერვი		960	1,091
სულ კაპიტალი		69,453	63,065
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		429,871	407,270

გაიოზ გოგუა
გენერალური დირექტორი

ნუგზარ ლორლაძე
ფინანსური დირექტორი

2023 წლის 3 აგვისტო

54-84 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	HY 2023	FY 2022	HY 2022
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან		33,737	57,795	26,841
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან		576	1,489	811
საპროცენტო ხარჯი		(14,776)	(23,288)	(12,033)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	13	(5,933)	(9,336)	(4,605)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი		13,604	26,660	11,014
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე საკრედიტო ზარალის (რეზერვი)/ამოღება		(1,025)	(576)	(868)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		12,579	26,084	10,146
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის		(2,015)	(4,590)	(1,032)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან		-	452	21
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან		10,583	10,753	6,238
გაყიდული დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება		(10,829)	(10,829)	(6,282)
დასაკუთრებული აქტივების რელიზინგიდან მიღებული ზარალი		162	-	8
შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების თავდაპირველი აღიარებიდან		(593)	607	(14)
დასაკუთრებული აქტივების ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე		678	(1,504)	(85)
წმინდა ზარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	17	911	(1,398)	254
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა ზარალის გამოკლებით/(ზარალი შემოსულობის გამოკლებით)		(1,431)	(599)	(325)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	14	(5,404)	(9,426)	(4,460)
სხვა შემოსავალი		1,878	4,692	2,159
მოგება		6,519	14,109	6,628
სხვა სრული შემოსავალი:				
მუხლები, რომლებიც შესაძლებელია რეკლასიფიცირდეს მოგება-ზარალში:				
შემოსულობა ფულადი ნაკადების ჰეჯირებიდან		(131)	1,059	668
მთლიანი სრული შემოსავალი		6,388	15,168	7,296

54-84 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	ფულადი ნაკადების ჰეჯირების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,659	7,550	32	36,656	47,897
წლის წმინდა მოგება	-	-	-	14,109	14,109
სხვა სრული შემოსულობა	-	-	1,059	-	1,059
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	1,059	14,109	15,168
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,659	7,550	1,091	50,765	63,065
წლის მოგება	-	-	-	6,519	6,519
სხვა სრული მოგება	-	-	(131)	-	(131)
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	(131)	6,519	6,388
ნაშთი 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	3,659	7,550	960	57,284	69,453

54-84 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასობით ლარში	შენიშვნა	HY 2023	FY 2022
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		90,597	175,108
ანაბრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები (მოთხოვნები ბანკების მიმართ)		18,442	58,190
ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ფულადი სახსრები ლიზინგის დაწყებამდე		7,349	15,137
დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრები		9,894	12,789
შეწყვეტილი სალიზინგო ხელშეკრულებებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		1,400	6,089
მიმდინარე ანგარიშებიდან მიღებული პროცენტი		1,774	1,468
ანაბრებიდან მიღებული პროცენტი		61	80
ფინანსური ლიზინგის მიზნებისთვის აქტივების შესასყიდად გადახდილი ფულადი სახსრები		(109,665)	(173,796)
ანაბრებზე გადახდილი ფულადი სახსრები (მოთხოვნები ბანკების მიმართ)		(7,500)	(32,812)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(11,156)	(11,257)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(2,589)	(4,898)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(2,844)	(4,599)
ფულადი ნაკადების გადინება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		(912)	(397)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		(5,150)	41,102
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებულ სესხებზე გადახდილი პროცენტი		(7,796)	(10,969)
გამოშვებული სავალ ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტი		(10,107)	(8,172)
სუბორდინირებულ სესხებზე გადახდილი პროცენტი		(1,137)	(2,821)
გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(2,261)	(18,666)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(26,652)	474
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრები		-	1,334
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებში გადახდილი ფულადი სახსრები		-	(1,390)
ძირითადი საშუალებების შესყიდვები		(16)	(29)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(157)	(333)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,72)	(418)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან სესხების მიღება		70,231	121,149
მიღებული სუბორდინირებული სესხები		11,805	16,186
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების დაფარვა		(98,938)	(92,433)
დაფარული სუბორდინირებული სესხები		-	(13,577)
ლიზინგთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაფარვა		(326)	(370)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		31,838	30,955
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,885)	(1,930)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		3,128	29,081
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	4	45,846	16,765
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	4	48,974	45,846

54-84 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შესავალი

წინამდებარე ნახევარ წლიური ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს სააქციო საზოგადოება თიბისი ლიზინგის 2023 წლის პირველი 6 თვის არააუდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებასა და საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას.

სს „თიბისი ლიზინგი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2003 წელს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც შეზღუდულია აქციებით. იგი შეიქმნა საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად და რეგისტრირებულია ვაკე-საბურთალოს რაიონული სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 205016560.

კომპანიას 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ჰყავს 145 თანამშრომელი და ოპერირებს სათაო ოფისში და სამ საცალო ვაჭრობის ფილიალში.

კომპანიის აქციონერი არის სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“), რომელსაც, 2023 წლის 30 ივნისის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეკუთვნის კაპიტალის 100%-იანი წილი. თავის მხრივ, საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ არის გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) სააქციო კაპიტალის 99.88%-ს (2021 წ.: 99.88%) ფლობდა საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“, ამრიგად წარმოადგენდა „თიბისი ლიზინგის“ საბოლოო მშობელ საწარმოს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ და მისი შვილობილი საწარმოები მოიხსენიებიან, როგორც „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ ან „ჯგუფი“.

2023 წლის 30 ივნისის და 2022 წლის 31 დეკემბერს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აქციები კოტირებული იყო ლონდონის საფონდო ბირჟაზე და არ ჰყავს საბოლოო ბენეფიციარული მფლობელი.

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია: ჭავჭავაძის გამზ. 76მ, თბილისი 0160, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში („ლარი“) თუკი სხვა რამე არ არის მითითებული.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ნახევარ წლიური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებულია იგივე სააღრიცხვო პოლიტიკა, რაც წლიური აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელიც მომზადდა 2022 წლის დასრულებული წლისთვის.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი მაჩვენებელი აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასია. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, სადაც აქტივისა თუ ვალდებულების გარიგებები ისეთი სიხშირითა და მოცულობით დგება, რომ ფასწარმოქმნის შესახებ ინფორმაცია მუდმივად არსებობდეს. აქტიურ ბაზარზე მიმოქცევაში მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის ნამრავლი საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს იმ შემთხვევაშიც ასეა, თუ ბაზრის ნორმალური დღიური სავაჭრო მოცულობა არ არის საკმარისი, რომ შთანთქას ფლობილი რაოდენობა და ერთიანი ოპერაციით პოზიციის გასაყიდად შეკვეთების განთავსებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კოტირებულ ფასზე.

გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომელთა ფასების შესახებ არ მოიპოვება გარე საბაზრო ინფორმაცია, გამოიყენება შეფასების ისეთი მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდები ან გაშლილი ხელის პრინციპით შემდგარი ბოლოდროინდელი გარიგებებისა თუ ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინების მეთოდები. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე - ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე - ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ე. ი. შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან არაემპირულ ამოსავალ მონაცემებს). სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეებს შორის გადატანა ჩაითვლება განხორციელებულად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

გარიგების დანახარჯები არის ზღვრული ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შესყიდვას, გამოშვებას ან გასხვისებას. ზღვრული ხარჯი ისეთი ხარჯია, რომელიც არ გაიწეოდა, გარიგება რომ არ შემდგარიყო. გარიგების დანახარჯებში შედის აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილი საკომისიო, მარეგულირებელი ორგანოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მოსაკრებლები და აქტივების გადაცემისთვის დაწესებული გადასახადები და მოსაკრებლები. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალ მონაცემების პრემიებსა თუ დისკონტებს, ფინანსურ დანახარჯებსა თუ შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის ღირებულება, რომლითაც შეფასდა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად გადასახდელი თანხები, დამატებული დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს იმ გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების დროს მომდევნო პერიოდზე გადატანილი და ვადამოსული თანხის ყოველგვარი პრემიასა თუ დისკონტს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დარიცხული კუპონი, ისე ამორტიზებული დისკონტი და პრემია (წარმოქმნისას შემდგომ პერიოდზე გადატანილი საკომისიოს ჩათვლით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ არის ინდივიდუალურად წარმოდგენილი და არ აისახება შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების (სამომავლო საკრედიტო ზარალების გამოკლებით) დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ვადაზე ან, თუ მართებულია, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, ფინანსური ინსტრუმენტის საერთო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღამდე, გარდა პრემიისა თუ დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის ცვალებად განაკვეთზე ან სხვა ცვალებადზე, რომლებიც საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ კორექტირდება. ასეთი პრემიებისა და დისკონტების ამორტიზაცია ხდება ინსტრუმენტის მთლიან მოსალოდნელ ვადაზე. დისკონტირებული (დღევანდელი) ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ თუ მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს. შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება. სამართლიანი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით. სამართლიან ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას ყველაზე ზუსტად ასახავს გარიგების ფასი. თავდაპირველ აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების ყველა ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საწარმო ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს შემდეგი შეფასების კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუძლია თავისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სალიზინგო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გარეშე. სალიზინგო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების შემთხვევაში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკე ანაღვრების აღიარება ვალდებულების სახით.

კომპანია იყენებს გაუფასურების სამი სტადიის მოდელს, რომელიც ეფუძნება საწყისი აღიარების შემდეგ ცვლილებებს საკრედიტო ზარალში.

- 1-ელი სტადია: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საწყისი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მიეკუთვნება 1-ელ სტადიას. 1-ელ სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება იმ ოდენობით, რომელიც უდრის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელსაც განაპირობებს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულების დაფარვის თარიღამდე (რომელიც უფრო ხანმოკლე ვადაა) შესაძლო დეფოლტის მოვლენა („12-თვიანი საკრედიტო ზარალი“).
- მე-2 სტადია: თუ კომპანია გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას საწყისი აღიარების შემდეგ, აქტივი გადავა მე-2 სტადიაზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების გათვალისწინებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ განსაზღვრავს კომპანია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, აღწერილია 15-ე შენიშვნაში.
- მე-3 სტადია: თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ ფინანსური აქტივი არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, აქტივი გადავა მე-3 სტადიაზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება, როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანიის მიერ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების განმარტება და დეფოლტის განმარტება ახსნილია 15-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გამოიყენება არა მხოლოდ ლიზინგში ინვესტიციებისთვის, არამედ სხვა ფინანსური აქტივებისთვისაც. 15-ე შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამოსავალი მონაცემების, დაშვებების და წინასწარი შეფასების ხერხების თაობაზე, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, მათ შორის ახსნილია, როგორც იყენებს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი

ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიცირება. კომპანია ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობების რესტრუქტურირებას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. კომპანია აფასებს,

არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არსებითი, რა დროსაც, სხვა ფაქტორებთან ერთად, მხედველობაში იღებს შემდეგსაც: ნებისმიერი ახალი სახელშეკრულებო პირობა, რომელიც არსებითად მოქმედებს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგ. მოგების წილი ან კაპიტალზე უკუგება), მნიშვნელოვანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთში, ვალუტაში გამონატვის

ცვლილება, ახალი უზრუნველყოფის საგანი ან საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესება, რომელიც საგრძნობლად მოქმედებს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე ან ლიზინგის მნიშვნელოვნად გახანგრძლივება, როდესაც მსესხებელს არ აქვს ფინანსური სიძნელებები.

თუ მოდიფიცირებული პირობები არსებითად განსხვავებულია, თავდაპირველი აქტივიდან ფულად ნაკადებზე უფლება შეწყდება და კომპანია შეწყვეტს თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას და ახალ აქტივს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებებით. რესტრუქტურირების თარიღად მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღი გაუფასურების შემდგომი გამოთვლის მიზნებისათვის, მათ შორის იმის განსაზღვრისთვის, ადგილი ჰქონდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. კომპანია შეაფასებს ასევე ახალი ლიზინგი ან სავალ ინსტრუმენტი აკმაყოფილებს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდის („SPPI“) კრიტერიუმს. შეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალი, მნიშვნელოვნად მოდიფიცირებული აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობა მოგება-ზარალში აღიარდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს განსხვავება მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალურ ოპერაციას.

ისეთ ვითარებაში, როდესაც რესტრუქტურირება გამოწვეული იყო პარტნიორის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უზნარობით, კომპანია შეადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ ფულად ნაკადებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებულია თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიცირების შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, მაშინ მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტას არ გამოიწვევს. კომპანია ხელახლა გამოითვლის საერთო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის („POCI“ აქტივები)) და მოდიფიცირების შემოსულობას ან ზარალს მოგება-ზარალში აღიარებს.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ეხება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემქმნის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სალიზინგო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების

დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც

დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან

მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალურ ოპერაციას.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის მუხლები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადი ნაღდი ფულის წინასწარ ცნობილ ოდენობად და რომლებსაც აქვს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. ფულადი სახსრები, რომლებიც შეზღუდულია განთავსებიდან სამ თვეზე მეტი ხნის ვადით, არ შედის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში, როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ისე ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ვინაიდან: (i) მათი ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, და (ii) ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

მოთხოვნები ბანკის მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე მეტია და შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენება არ არის შესაძლებელი ამ ნაშთებზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე. საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და მოიცავს შემოსავალს საბანკო ანაბრებიდან და ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებიდან. საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრიდან აღიარებულია, როგორც სხვა შემოსავალი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ლიზინგის დასაწყისი. ლიზინგის დასაწყისად მიიჩნევა ლიზინგის ხელშეკრულების თარიღსა და ვალდებულებების აღების თარიღს შორის უფრო ადრინდელი. ამ განმარტების მიზნით, ვალდებულება უნდა იყოს წერილობითი, ხელმოწერილი გარიგებაში ჩართული მხარეების მიერ და მკაფიოდ უნდა აყალიბებდეს გარიგების ძირითად პირობებს.

ლიზინგის ვადის დასაწყისი. ლიზინგის ვადის დასაწყისი არის თარიღი, როდესაც ლიზინგის მიმღებს ეძლევა ლიზინგით მიღებული აქტივის გამოყენების უფლება. ეს არის ლიზინგის თავდაპირველი აღიარების თარიღი.

ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები. თუ კომპანია არის ლიზინგის გამცემი ისეთ ლიზინგში, რომელიც გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს ლიზინგის მიმღებს, ლიზინგით გადაცემული აქტივები აისახება, როგორც ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები და აღირიცხება სამომავლო სალიზინგო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება საწყისი თარიღით (როდესაც იწყება ლიზინგის ვადა) ლიზინგის გაფორმების თარიღით (სალიზინგო ხელშეკრულების ვადასა და მხარეების მიერ ლიზინგის მთავარი პირობების შესრულების ვალდებულების აღების თარიღს შორის უადრესი) დადგენილი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

სხვაობა მთლიან მოთხოვნებსა და მის დღევანდელ ღირებულებას შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელი ფინანსურ შემოსავალს. ამ შემოსავლის აღიარება ხდება ლიზინგის ვადის განმავლობაში ლიზინგში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ლიზინგზე მოლაპარაკებას და ლიზინგის გაფორმებას, აისახება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს სალიზინგო ვადის განმავლობაში შემოსავლის ოდენობას. ლიზინგებიდან ფინანსური შემოსავალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ზოგადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები და ავანსები და აღიარდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა მოთხოვნების წმინდა საბალანსო ღირებულება ჩამოიწეროს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე, რომელიც დისკონტირებულია ფინანსურ ლიზინგებში

ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადები ასახავს იმ ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას ლიზინგს დაქვემდებარებული აქტივების მიღებიდან და გაყიდვიდან.

საოპერაციო ლიზინგი. თუ კომპანია გამოდის ლიზინგის გამცემად ისეთ სალიზინგო ურთიერთობაში, რომელშიც არ ხდება საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემა კომპანიისგან ლიზინგის მიმღებზე, მისაღები სალიზინგო გადახდები აღიარდება, როგორც ლიზინგიდან შემოსავალი ლიზინგის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ლიზინგის ვადა არის უცვლადი დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ლიზინგის მიმღებს ლიზინგით აქვს მიღებული აქტივი, დამატებითი ვადების გათვალისწინებით, რომელთა განმავლობაშიც ლიზინგის მიმღებს შეუძლია განაგრძოს აქტივის ლიზინგი, დამატებითი გადასახადით ან მის გარეშე, როდესაც ლიზინგის დასაწყისში საკმარისად სარწმუნოა, რომ ლიზინგის მიმღები აღასრულებს აღნიშნულ ოფციონს. საოპერაციო ლიზინგის აქტივების აღრიცხვის პოლიტიკა განსაზღვრულია ქვემოთ, ძირითადი საშუალებების ნაწილში.

ლიზინგის აღრიცხვა კომპანიის, როგორც ლიზინგის მიმღების მიერ. კომპანიის ლიზინგი აღიარდება აქტივის გამოყენების უფლებით და როგორც შესატყვისი ვალდებულება იმ თარიღით, როდესაც ლიზინგით გადაცემული აქტივი კომპანიის მიერ გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომია. ყოველი სალიზინგო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებას და საფინანსო ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები ლიზინგის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ისე უნდა განაწილდეს, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებების ნაშთის მიმართ. აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და ლიზინგის ვადას შორის უფრო ხანმოკლე პერიოდზე.

ლიზინგის წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე. ლიზინგის ვალდებულებები შედგება ქვემოთ მოყვანილი სალიზინგო გადახდების წმინდა დისკონტირებული ღირებულებისგან:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), მიღებული წამახალისებელი სალიზინგო გადახდების გამოკლებით;
- ცვლად სალიზინგო გადახდებს, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ ლიზინგის მიმღები გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ლიზინგის მიმღები აღასრულებს ამ ოფციონს, და
- ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ ლიზინგის ვადა ასახავს ლიზინგის მიმღების მიერ ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულებას.

სალიზინგო გადახდების დისკონტირება ხდება სალიზინგო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა შეუძლებელია, გამოიყენება ლიზინგის მიმღების ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც წარმოადგენს განაკვეთს, რომელსაც ლიზინგის მიმღები გადაიხდის მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის ანალოგიურ ეკონომიკურ გარემოში ანალოგიური პირობებით.

- სალიზინგო აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:
- სალიზინგო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა;
- ნებისმიერი სალიზინგო გადახდა, გადახდილი ლიზინგის დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული მიღებული ნებისმიერი სალიზინგო წამახალისებელი გადახდებით;
- ყოველგვარი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები, და
- აღდგენის დანახარჯები.

ზემოაღნიშნულიდან გამონაკლისის სახით, კომპანია მოკლევადიან ლიზინგებს და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ლიზინგებს აღრიცხავს სალიზინგო გადახდების აღიარებით საოპერაციო ხარჯად დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

ლიზინგის პირობის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც განაპირობებს ლიზინგის ვადის გაგრძელების ოფციონის აღსრულების და არა ლიზინგის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს.

სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები. სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები წარმოადგენს საავანსო გადახდებს სალიზინგო აქტივების შესასყიდად, რომლებიც გადადის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებში სალიზინგო ხელშეკრულების გაფორმების თარიღით.

შეწყვეტილი ლიზინგებიდან მისაღები თანხები. კომპანია შეწყვეტილი ხელშეკრულებებიდან მისაღებ თანხებს აღიარებს სალიზინგო ხელშეკრულების შეწყვეტის მომენტში. მოთხოვნები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემული სესხები. შეწყვეტილი ლიზინგებიდან მისაღები თანხები რეკლასიფიცირდება ლიზინგის მიმღებებისთვის გაცემულ სესხებში გარკვეულ შემთხვევებში, როდესაც მისაღები თანხები ვადაგადაცილებულია და ყოფილ ლიზინგის მიმღებსა და კომპანიას შორის არსებობს შეთანხმება ძირითადი თანხის გადახდაზე დარიცხულ პროცენტთან ერთად. სესხების აღიარება თავდაპირველად ხდება მისაღები დავალიანების თვითღირებულებით, რასაც

აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და შემდეგ ამორტიზებული ღირებულებით, რომელსაც აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები ძირითადად შედგება სალიზინგო აქტივების დასაზღვევად, საოპერაციო ლიზინგით გადასაცემი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსებისგან და სხვა წინასწარი გადახდებისგან. გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. თუ წინასწარი გადახდის ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია მის საბალანსო ღირებულებაზე, წინასწარი გადახდის საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. სხვაობა წარმოადგენს გაუფასურების ზარალს, რომელიც აღიარდება ხარჯის სახით იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ის წარმოიქმნა. წინასწარი გადახდების გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად.

სხვა მოთხოვნები. სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგ, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, და აკლდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით განსაზღვრული ზარალის რეზერვი.

ლიზინგის შეწყვეტის შედეგად დასაკუთრებული აქტივები. ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგის

ხელშეკრულებების შეწყვეტის შედეგად დაბრუნებული აქტივები ითვლება ისეთ აქტივებად, რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ან ხელახლა გადაიყოს ლიზინგით. როდესაც აქტივები საოპერაციო ლიზინგით გაიცემა, მისაღები სალიზინგო გადახდების აღიარება ხდება ლიზინგიდან შემოსავლად წრფივი მეთოდით ლიზინგის მთელ პერიოდზე. ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულებების შემთხვევაში, კომპანია ამ აქტივების სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს შესაბამისი სალიზინგო ხელშეკრულების შეწყვეტის თარიღით შიდა შემფასებლის მიერ ჩატარებული შეფასების საფუძველზე. კომპანია წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას განსაზღვრავს საანგარიშგებო თარიღისთვის, როგორც გასაყიდ ფასს, რომელიც შემცირებულია გაყიდვის ოპერაციისთვის საჭირო ყველა სავარაუდო დანახარჯით. სამართლიანი ღირებულება და გასაყიდი ფასი განისაზღვრება შიდა და გარე შემფასებლების მიერ საბაზრო შედარების, დანახარჯებისა თუ ამონაგების მიდგომებით.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ხელმძღვანელობა თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აისახება წლის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აღიარებულია აქტივისათვის წინა წლებში, შებრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას გაანგარიშებებში, რომლებიც გამოყენებული იქნა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით.

შეწყვეტის დროისთვის საოპერაციო ლიზინგით გადაცემული ავტომობილების აღწერა წარმოდგენილია **Error! Reference source not found.** შენიშვნაში. შეწყვეტილი ლიზინგიდან დასაკუთრებული აქტივები. ძირითადი საშუალებების აღიარების შეწყვეტით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოიანგარიშება კლებადი ნაშთის მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, გარდა ავტომობილებისა, რომლებიც გადაცემულია საოპერაციო ლიზინგით, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მოცემულია ცხრილში:

	წელი
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები და საოპერაციო ლიზინგით გადაცემული ავტოტრანსპორტი	5
აკვეჯი და მოწყობილობები	5
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	6.5
აქტივის გამოყენების უფლება	3

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ბანკი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისაა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივის ნარჩენი ღირებულება ნულია თუ კომპანია მოელის აქტივის გამოყენებას მისი ფიზიკური მომსახურების ვადის ბოლომდე. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა და, ძირითადად, მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერული პროგრამულ უზრუნველყოფას და ლიცენზიებს.

შექნილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის და ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია ამ პროგრამული უზრუნველყოფის შესაქენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად.

საწარმოს კონტროლის ქვეშ მყოფ იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამული უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები აღირიცხება, როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ მოსალოდნელია, რომ შემოდინებული ზღვრული ეკონომიკური სარგებელი გადააჭარბებს ხარჯებს. კაპიტალიზებული ხარჯები მოიცავს პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების ჯგუფში შემავალი პერსონალის ხარჯებს და შესაბამის ზედნაღებ ხარჯებს. ყველა სხვა ხარჯი, რომელიც კომპიუტერების პროგრამულ უზრუნველყოფას უკავშირდება, მაგ. მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, აღირიცხება მათი გაწევის დროს.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	წელი
საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (ERP) პროგრამული უზრუნველყოფის ლიზინგით გადაცემა	10
სხვა არამატერიალური აქტივები	5-7

გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება შემცირდება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის კომპანიის მიერ სალიზინგო შემოსავლის მიღების ან კაპიტალის ღირებულების ზრდის მიზნით ფლობილი ქონება, რომელიც კომპანიას არ აქვს დაკავებული. საინვესტიციო ქონების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში.

აქტიურ ბაზარზე მიმდინარე ფასების არარსებობის გამო კომპანია ინფორმაციას სხვადასხვა წყაროდან იღებს, მათ შორისაა:

- (ა) აქტიურ ბაზარზე განსხვავებული ხასიათის, მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის მქონე ქონების საბაზრო ფასი, რომელიც კორექტირდება, რათა ასახოს ეს განსხვავებები;
- (ბ) მსგავსი ქონების ბოლოდროინდელი ფასები ნაკლებად აქტიურ ბაზრებზე, კორექტირებებით, რომლებიც ასახავს ყოველგვარ ცვლილებას ეკონომიკურ პირობებში ამ ფასებით შემდგარი ოპერაციების თარიღის შემდეგ; და
- (გ) დისკონტირებული პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები, სამომავლო ფულადი ნაკადების სარწმუნო შეფასებაზე დაყრდნობით, რაც ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე ლიზინგის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და (როდესაც ეს შესაძლებელია), ისეთ გარე ინფორმაციას, როგორიცაა იმავე ადგილმდებარეობისა და პირობების მქონე მსგავსი ძირითადი საშუალებების მიმდინარე საბაზრო ქირა. ასეთ დროს გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის განუსაზღვრელობის მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს.

კომპანიის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები. ლიზინგის მიმღებებისგან მიღებული ავანსები წარმოადგენს ლიზინგის ვადის დასაწყისამდე მიღებულ გადახდებს და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. ამგვარი ავანსები გაიქვითება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებთან მომხმარებლის მიერ პირველი სალიზინგო გადახდის თარიღისთვის.

სხვა ვალდებულებები. სვაპრო და სხვა ვალდებულებები დაირიცხება მაშინ, როდესაც კონტრაქტმა შეასრულა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობები და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები. ბანკებიდან მიღებული სესხები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. ამის შემდეგ ვალდებულებები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებული სესხები. სუბორდინირებული სესხები მოიცავს ბანკებისგან მიღებულ გრძელვადიან სესხებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული სესხის დაფარვა ხდება მას შემდეგ, რაც ყველა დანარჩენი კრედიტორის მოთხოვნები დაკმაყოფილდება.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს კომპანიის მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ კომპანია შეისყიდის საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებს, მათ ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საზღაურს შორის აისახება ვალის დაფარვის შედეგად მიღებულ შემოსულობაში.

ანარიცხები. რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მისაღები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები და გამოსყიდვის უფლების არმქონე პრივილეგირებული აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საზღაური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებების აღიარება არ ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში, თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ საჭირო გახდება რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად და თუ არ შეიძლება სარწმუნო პროგნოზის გაკეთება. პირობითი აქტივი

არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში, თუმცა მასზე ინფორმაცია წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება მათი სამართლიანი ღირებულებით. კომპანია ასევე თავის კონტრაქტულ ბანკებთან მიმართებაში ახდენს ანაბრების გაქვითვას ვალუტის გადაცვლის მიზნით. ასეთი ანაბრები იურიდიულად განცალკევებულია, მაგრამ არის აგრეგირებული და აღირიცხება ერთიანი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის სახით (სავალუტო სვოპი) ნეტოს საფუძველზე, როდესაც (i) ანაბრების განთავსება ხდება ერთსა და იმავე დროს და ერთმანეთის გათვალისწინებით, (ii) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაქტები, (iii) აქვთ ერთი და იგივე რისკი, და (iv) არ არსებობს ოპერაციების განცალკევების მიზანი, რომლის მიღწევაც არ შეიძლება ერთიანი ოპერაციით. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება. შემოსავლის და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და გამოითვლება ეფექტური შემოსავლიანობის მეთოდით. ნასესხებ სახსრებზე და მიღებულ სესხებზე გადახდილი სესხის გაცემის საკომისიო, თუ მნიშვნელოვანია, გადავადდება (მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებთან ერთად) და აღიარდება, როგორც სესხის ეფექტური შემოსავლიანობის კორექტირება. საკომისიო შემოსავალი/ხარჯი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“). უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ქართულ ლარში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული შესაბამისი სპოტ გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები აღირიცხება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსებით. ამ ოპერაციებიდან წარმომდგარი მოგება და ზარალი აისახება წმინდა შემოსულობაში სავალუტო ოპერაციებიდან.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, უცხოურ ვალუტაში ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული სავალუტო კურსი იყო: 1 აშშ დოლარი = 2.6177 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარი; 2022 წლის 30 ივნისი 1 აშშ დოლარი = 2.9289 ლარი); 1 ევრო = 2.8591 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1 ევრო = 2.8844 ლარი; 2022 წლის 30 ივნისი: 1 ევრო = 3.0821).

თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები და შესაბამისი შენატანები. ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი, ასევე აქციებზე დაფუძნებული გადახდების ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებული ნაწილი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

3. კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

დეფოლტის შემთხვევაში, და ასევე მაკროეკონომიკურ სცენარებს. კომპანია რეგულარულად გადახედავს და ამტკიცებს ამ სცენარებს, რათა შემცირდეს ყოველგვარი სხვაობა დეფოლტის ალბათობასა და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების პარამეტრებს შორის, რომლებიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამომწვევი ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია.

დეფოლტის განმარტებაში გამოყენებული კრიტერიუმების განსაზღვრისას გამოყენებული განსჯა. კომპანია დეფოლტს განმარტავს როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი კრიტერიუმების გამოყენებით. კლიენტი კლასიფიცირდება, როგორც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი, თუ: ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვები 90 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული, თუ დავალიანება რეკლასიფიკაციისას მიიჩნევა ფინანსურად დასუსტებულად, ან ინდივიდუალურად შეფასებული კლიენტების შემთხვევაში, სხვა ფაქტორები მიუთითებს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. დაწვრილებითი ინფორმაცია მეთოდოლოგიის შესახებ წარმოდგენილია 15-ე შენიშვნაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის განსაზღვრისას გამოყენებული განსჯა. კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს სამ მაკროეკონომიკურ სცენარში, რათა გამოთვალოს ობიექტური და ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ეს სცენარებია საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო შედეგი) და ორი ნაკლებად სავარაუდო სცენარი, რომელთაც ეწოდება ოპტიმისტური (საბაზოზე უკეთესი) და პესიმისტური (საბაზოზე უარესი) სცენარები.

საბაზო მაკროეკონომიკური სცენარის მისაღებად, კომპანია ითვალისწინებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები – რათა უზრუნველყოს საბაზო მოლოდინების კონსენსუსი. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება ჯგუფის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით. კომპანია იყენებს სტატისტიკურ მოდელებს და სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის ისტორიულ ურთიერთქმედებას და დეფოლტზე დაკვირვებებს, რათა გააკეთოს საპროგნოზო კორექტირებები. იმ შემთხვევაში, თუ ეს მოდელები არ იძლევა გონივრულ შედეგებს სტატისტიკური ან ბიზნესის თვალსაზრისით, ჯგუფმა შეიძლება გამოიყენოს ექსპერტის განსჯა ან მიმართოს ალტერნატიულ მეთოდს.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანია იყენებს იმავე მიდგომებს, რომლებსაც იყენებდა 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის. საპროგნოზო ინფორმაცია ჩართულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურ შეფასებაში.

4. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	48,974	45,846
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	48,974	45,846

ზემოაღნიშნული ნაღდი ფულის ნაშთები მოიცავს 5,102 ათას ლარს (2022 წ.: 22,234), რომელიც დაგირავდა ბანკებისგან და ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი შემდგენიარად შეიძლება შეჯამდეს:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
მიმდინარე ანგარიშები "BB-"-დან "BB+"-მდე რეიტინგის მქონე ბანკებში	26,138	37,111
მიმდინარე ანგარიშები "B-"-დან "B+"-მდე რეიტინგის მქონე ბანკებში	17,733	3,318
მიმდინარე ანგარიშები რეიტინგის არმქონე ბანკებში	5,103	5,417
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	48,974	45,846

5. გადახდილი ავანსები

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა სალიზინგო აქტივებზე	2,145	2,964
ფინანსური ლიზინგით გადაცემულ აქტივებზე გადახდილი ავანსები.	1,633	1,706
სხვა გადახდილი ავანსები	79	80
სულ გადახდილი ავანსები	3,857	4,750

6. სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები

სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით შეადგენდა 22,288 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 29,530 ათასი ლარი). სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსებიდან ყველა არის მიმდინარე და წარმოშობს ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, როგორც წესი, საანგარიშგებო თარიღიდან ერთიდან სამ თვემდე ვადაში.

7. ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები

მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში და ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ბრუტო ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	424,147	389,649
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(109,292)	(99,504)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები (მთლიანი)	314,855	290,145
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(8,544)	(7,681)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები	306,311	282,464

ცხრილში წარმოდგენილია მთლიანი და წმინდა ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში ვადიანობის მიხედვით:

ათას ლარში	1 წლის ვადით	1-დან 2 წლამდე ვადით	2-დან 3 წლამდე ვადით	3-დან 4 წლამდე ვადით	4-დან 5 წლამდე ვადით	5 წელზე მეტი ვადით	სულ
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	155,059	90,622	62,869	38,626	24,415	52,555	424,147
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(38,273)	(25,030)	(15,593)	(9,460)	(5,533)	(15,404)	(109,292)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,169)	(1,780)	(1,283)	(791)	(512)	(1,008)	(8,544)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	113,617	63,813	45,993	28,375	18,370	36,143	306,311
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	143,901	89,358	59,846	33,393	20,458	42,693	389,649
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(36,810)	(23,301)	(13,857)	(7,707)	(4,356)	(13,475)	(99,504)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,835)	(1,749)	(1,217)	(680)	(426)	(773)	(7,681)
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	104,256	64,308	44,772	25,006	15,676	28,445	282,464

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსურ ლიზინგში მთლიანი ინვესტიციების გადანაწილება დაფარვის ვადის შესაბამისად:

ათას ლარში	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ლი სტადია (არსე-ბობის)	მე-2 სტადია (მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	სულ	1-ლი სტადია (არსე-ბობის)	მე-2 სტადია (მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	მე-3 სტადია (მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი)	სულ
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,655	1,462	2,564	7,681	237,281	34,689	18,175	290,145

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ლი სტადია (12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსე-ბოზის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე-ბოზის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკით გაუფასურების შედეგად)	სულ	1-ლი სტადია (12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსე-ბოზის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე-ბოზის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რისკით გაუფასურების შედეგად)	სულ
ათას ლარში								
შიდა გადაცემები:								
- 12-თვიანი საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	289	(198)	(91)	-	4,576	(3,990)	(586)	-
- არსე-ბოზის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(264)	540	(276)	-	(17,883)	18,377	(494)	-
- საკრედიტო რისკით გაუფასურებულში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(614)	(537)	1,151	-	(16,104)	(9,894)	25,998	-
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი ჩამოწერილი პერიოდის განმავლობაში ნაწილობრივი დაფარვა	1,477	-	-	1,477	99,224	-	-	99,224
ცვლილებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის დაშვებებში	(460)	(371)	(1,113)	(1,944)	(27,893)	(7,848)	(7,167)	(42,908)
უცხოური ვალუტის ეფექტი	-	-	-	-	(19,850)	(5,585)	(4,226)	(29,661)
ჩამოწერა სხვა მოძრაობა	(30)	368	1,863	2,201	-	-	-	-
უცხოური ვალუტის ეფექტი	(246)	(117)	(346)	(709)	(17,786)	(2,158)	(2,472)	(22,416)
ჩამოწერა სხვა მოძრაობა	-	-	(162)	(162)	14,183	5,141	1,309	20,633
	-	-	(162)	(162)	-	-	(162)	(162)
2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	3,807	1,147	3,590	8,544	255,748	28,732	30,375	314,855

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				მთლიანი საბალანსო ღირებულება			
	1-ლი სტადია (12-თვიანი აკრე-დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსე-ბობის მანძილზე მოსალოდ-ნელი საკრე-დიტო ზარალი საკრე-დიტო რისკის მნიშვნე-ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე-ბობის მანძილზე მოსალოდ-ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ-რების შედეგად)	სულ	1-ლი სტადია (12-თვიანი აკრე-დიტო ზარალი)	მე-2 სტადია (არსე-ბობის მანძილზე მოსალოდ-ნელი საკრე-დიტო ზარალი საკრე-დიტო რისკის მნიშვნე-ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსე-ბობის მანძილზე მოსალოდ-ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ-რების შედეგად)	სულ
ათას ლარში								
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,408	1,297	3,604	7,309	187,445	38,713	27,594	253,752
შიდა გადაცემები:								
- 12-თვიანი საკრედიტო ზარალში (მე-2 და მე-3 სტადიებიდან 1-ელ სტადიაში)	204	(193)	(11)	-	7,767	(7,654)	(113)	-
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (1-ელი და მე-3 სტადიებიდან მე-2 სტადიაში)	(983)	1,397	(414)	-	(21,329)	28,081	(6,752)	-
- საკრედიტო რისკით გაუფასურებულში (1-ელი და მე-2 სტადიებიდან მე-3 სტადიაში)	(752)	(134)	886	-	(14,401)	(4,662)	19,063	-
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი	3,610	-	-	3,610	173,350	-	-	173,350
ალიარების შეწყვეტა პერიოდის განმავლობაში	(712)	(623)	(2,632)	(3,967)	(50,262)	(13,689)	(17,224)	(81,175)
ნაწილობრივი დაფარვა	-	-	-	-	(36,184)	(5,121)	(3,863)	(45,168)
უცხოური ვალუტის ეფექტი	(82)	(24)	(136)	(242)	(8,228)	(955)	(1,217)	(10,400)
ცვლილებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის დაშვებებში	(38)	(258)	1,471	1,175	-	-	-	-
ჩამოწერები	-	-	(204)	(204)	-	-	(204)	(204)
სხვა მოძრაობა	-	-	-	-	(877)	(24)	891	(10)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,655	1,462	2,564	7,681	237,281	34,689	18,175	290,145

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულებებს ისე აყალიბებს, რომ ლიზინგის მიმღები იხდის მინიმალურ ავანსს აღჭურვილობის შესყიდვის ფასის 20%-ის ოდენობით ლიზინგის ვადის დასაწყისში. კომპანია საკუთრების უფლებს

ფლობს სალიზინგო აქტივებზე ლიზინგის ვადის განმავლობაში. აქტივზე საკუთრების უფლება ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულების ფარგლებში ლიზინგის მიმღებს გადაეცემა სახელშეკრულებო ვადის დასასრულს, სალიზინგო ვალდებულებების სრულად დაფარვის შემდეგ. ლიზინგის ვადა, ზოგადად, ხუთ წლამდეა.

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- სალიზინგო აქტივები (მარაგები და აღჭურვილობა)
- წინასწარი შენატანი
- უძრავი ქონება

უზრუნველყოფის საგნის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების ცალ-ცალკე წარმოდგენით (i) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგნის და საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებები უტოლდება ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (ii) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასრულად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

			ზედმეტად		არასრულად	
			უზრუნველყოფილი აქტივები		უზრუნველყოფილი აქტივები	
			აქტივების	უზრუნველყოფის	აქტივების	უზრუნველყოფის
			საბალანსო	საგნის	საბალანსო	საგნის
			ღირებულება	სამართლიანი	ღირებულება	სამართლიანი
			ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება
ათას ლარში						
მთლიანი	ინვესტიცია	ფინანსურ	253,706	437,747	61,150	51,810
ლიზინგში						

უზრუნველყოფის საგნის ეფექტი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

			ზედმეტად		არასრულად	
			უზრუნველყოფილი აქტივები		უზრუნველყოფილი აქტივები	
			აქტივების	უზრუნველყოფის	აქტივების	უზრუნველყოფის
			საბალანსო	საგნის	საბალანსო	საგნის
			ღირებულება	სამართლიანი	ღირებულება	სამართლიანი
			ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება	ღირებულება
ათას ლარში						
მთლიანი	ინვესტიცია	ფინანსურ	244,814	425,458	45,331	33,421
ლიზინგში						

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციის საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ
ათას ლარში	(12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)			
ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	218,603			218,603
- დაბალი	37,145	1,284		38,429
- საშუალო		21,659		21,659
- მაღალი		5,789		5,789
- ვალდებულების შეუსრულებლობა			30,375	30,375
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	255,748	28,732	30,375	314,855
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,807)	(1,147)	(3,590)	(8,544)
საბალანსო ღირებულება	251,941	27,585	26,785	306,311

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციის საკრედიტო ხარისხის ანალიზი ასეთია:

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკის მნიშვნე- ლოვანი ზრდის შედეგად)	მე-3 სტადია (არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო რისკით გაუფასუ- რების შედეგად)	სულ
ათას ლარში	(12-თვიანი საკრედიტო ზარალი)			
ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	211,433			211,433
- დაბალი	25,848	6,982		32,830
- საშუალო		7,781		7,781
- მაღალი		19,926		19,926
- ვალდებულების შეუსრულებლობა			18,175	18,175
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	237,281	34,689	18,175	290,145
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,655)	(1,462)	(2,564)	(7,681)

საბალანსო ღირებულება	233,626	33,227	15,611	282,464
-----------------------------	----------------	---------------	---------------	----------------

8. ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები

ცხრილში წარმოდგენილია ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
უცხოური ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	167,729	179,585
ქართული ლარი	26,391	37,330
აშშ დოლარი	75,426	91,011
ევრო	65,912	51,244
ადგილობრივი ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	21,829	31,896
ქართული ლარი	10,011	22,443
აშშ დოლარი	2,629	9,453
ევრო	9,189	-
სულ ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	189,558	211,481

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით დარიცხული საპროცენტო დავალიანება, რომელიც შედიოდა ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებულ სესხებში, შეადგენდა 1,356 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1,880 ათასი ლარი).

9. მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები შეადგენდა 16,572 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 17,933 ათასი ლარი). კომპანია მომხმარებლებისგან ითხოვს ლიზინგით გაცემული აქტივის ღირებულების მინიმუმ 20%-ის ავანსად ამ თანხების ამოღება ხდება კომპანიის მომხმარებლებისგან წინასწარ, სალიზინგო ხელშეკრულებების გაფორმებისთანავე და გამოიყენება სალიზინგო აქტივის ღირებულების ნაწილის დასაფინანსებლად მისი შექენისას და ნარჩუნდება ბუფერის სახით მანამ, სანამ სალიზინგო აქტივები გადაეცემა მომხმარებელს. სალიზინგო აქტივების ფიზიკური გადაცემის შემდეგ, მომხმარებლებისგან ავანსად მიღებული თანხები კრედიტდება ლიზინგში წმინდა ინვესტიციასთან მიმართებით, რომელიც მისაღებია იმავე მომხმარებლისგან. 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 14,193 ათასი ლარი (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 15,902 ათასი ლარი) წარმოადგენს მომხმარებლებისგან წინასწარ მიღებულ საგარანტიო შენატანს, ხოლო ნაშთის დარჩენილი ნაწილი წარმოადგენს წინასწარ მიღებულ სალიზინგო გადახდებს და დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვისთვის მიღებულ ავანსებს.

10. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	30 ივნისი 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული ობლიგაციები	ლარი	20.03.2023	-	58,580
ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული ობლიგაციები	ლარი	20.03.2026	88,588	-
ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული ობლიგაციები	ლარი	27.06.2026	14,882	-
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები			103,470	58,580

2023 წლის 30 ივნისის მდომარეობით, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების კუპონის საპროცენტო განაკვეთი იყო ცვლადი 2.75% დამატებული თბილისის 3 თვიანი ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 14.40%), ხოლო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 15.19% მათ საემისო ფასზე დაყრდნობით, გარიგების დანახარჯების გამოკლებით.

2023 წლის 30 ივნისის დარიცხული საპროცენტო დავალიანება, რომელიც შედიოდა გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებში, შეადგენდა 367 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 234 ათას ლარს).

11. სუბორდინირებული სესხები

ათას ლარში	საპროცენტო განაკვეთები	დაფარვის თარიღი	30 ივნისი 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
სუბორდინირებული სესხები თიბისიდან	18%	31.07.2023	2,449	2,489
სუბორდინირებული ობლიგაციები	9,5%	31.03.2028	15,806	29,871
სუბორდინირებული ობლიგაციები	9%	31.03.2028	17,116	-
სუბორდინირებული სესხები უცხოური ბანკებიდან	9,5%	15.04.2028	7,986	-
სულ სუბორდინირებული სესხები			43,357	32,357

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო დავალიანება, შეადგენდა 615 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 358 ათას ლარს)

12. სეგმენტური ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტები არის ბიზნესსაქმიანობაში ჩართული კომპონენტები, რომლებმაც შეიძლება წარმოქმნას შემოსავლები ან გაწიოს ხარჯები. საოპერაციო სეგმენტები შემდგენიად განისაზღვრა:

- ბიზნესი – იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე გაცემული ყველა ლიზინგი, სადაც დაფინანსებული აქტივი არ წარმოადგენს ავტომობილს
- საავტომობილო – იურიდიულ პირებზე ან საწარმოების ჯგუფზე გაცემული ყველა ლიზინგი, სადაც დაფინანსებული აქტივი არის ავტომობილი
- საცალო – ფიზიკური პირები, რომლებიც არ წარმოადგენენ ბიზნესს;
- კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები – მოიცავს ხაზინას და ფინანსური რისკის მართვის ერთეულს

კომპანიის ხელმძღვანელობა აფასებს საოპერაციო სეგმენტების შედეგებს წლის მთლიანი სრული შემოსავლის/(ზარალის) მიხედვით.

საანგარიშგებო სეგმენტები იგივე საოპერაციო სეგმენტებია.

კომპანიის შემოსავლები საქართველოზე მოდის.

არაპირდაპირი ხარჯების განაწილება, თუ შესაძლებელია, ხდება თითოეული ტიპის დანახარჯისთვის განსაზღვრული გამომწვევი ფაქტორების საფუძველზე. თუ რომელიმე ტიპის ხარჯისთვის/ხედნადები ხარჯისთვის გამომწვევი ფაქტორის განსაზღვრა შეუძლებელია, ეს ხარჯები სეგმენტებს შორის ნაწილდება იმავე ლოგიკის საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება ანალოგიური ხასიათის ხარჯებისთვის.

ქვემოთ წარმოდგენილია 2023 წლის ივნისისა და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის საანგარიშგებო სეგმენტების შეჯამება (ახალი სეგმენტაციის მიხედვით):

ათას ლარში	ბიზნესი	საავტო- მობილო	საცალო	კორპორა- ტიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	25,772	3,623	4,342	-	33,737
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან	-	576	-	-	576
საპროცენტო ხარჯი	(11,062)	(1,719)	(1,995)	-	(14,776)
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	(3,971)	(1,349)	(613)	-	(5,933)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი	10,739	1,131	1,734	-	13,604
საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციისთვის	(881)	(84)	(60)	-	(1,025)
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	9,858	1,047	1,674	-	12,579
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(1,005)	(127)	(883)	-	(2,015)
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	-	-	-	-	-
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვით დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება	6,850	2,335	1,398	-	10,583
დასაკუთრებული აქტივების რელიზინგიდან მიღებული ზარალი	(7,104)	(2,335)	(1,390)	-	(10,829)
შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების თავდაპირველი აღიარებიდან	162	-	-	-	162
დასაკუთრებული აქტივების ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	(593)	-	-	-	(593)
წმინდა ზარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	678	-	-	-	678
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა ზარალის გამოკლებით/(ზარალი შემოსულობის გამოკლებით)	-	-	-	911	911
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	-	(1,431)	(1,431)
სხვა შემოსავალი	(3,578)	(971)	(408)	(447)	(5,404)
სხვა შემოსავალი	(40)	-	-	1,918	1,878
მოგება	5,228	(51)	391	951	6,519
სხვა სრული შემოსავალი: მუხლები, რომლებიც შეიძლება შემდგომში რეკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:					
შემოსულობა ფულადი ნაკადების ჰეჯირებიდან	-	-	-	(131)	(131)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	5,228	(51)	391	820	6,388
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	(48,974)	(48,974)
ლიზინგის ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	(20,107)	(1,502)	(679)	-	(22,288)
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	(241,010)	(41,667)	(32,179)	-	(314,856)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	7,600	337	608	-	8,545
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	15,837	571	164	-	16,572

ათას ლარში	ბიზნესი	საავტო- მობილო	საცალო	კორპორა- ტიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	41,758	7,104	8,933	-	57,795
ამონაგები საოპერაციო ლიზინგიდან	-	1,489	-	-	1,489
საპროცენტო ხარჯი	-17,292	-2,815	-3,181	-	-23,288
პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები	-5,743	-2,078	-1,515	-	-9,336
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი	18,723	3,700	4,237	-	26,660
საკრედიტო ხარალის რეზერვი ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციისთვის	-660	-40	124	-	-576
წმინდა სალიზინგო შემოსავალი მოსალოდნელი საკრედიტო ხარალის შემდეგ	18,063	3,660	4,361	-	26,084
საკრედიტო ხარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის	-4,367	-136	-87	-	-4,590
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	452	-	-	-	452
ამონაგები დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	7,020	2,335	1,398	-	10,753
გაყიდული დასაკუთრებული აქტივების თვითღირებულება	-7,104	-2,335	-1,390	-	-10,829
დასაკუთრებული აქტივების რელიზინგიდან მიღებული ხარალი	-133	-	-	-	-133
შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების თავდაპირველი აღიარებიდან	607	-	-	-	607
დასაკუთრებული აქტივების ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	-1,504	-	-	-	-1,504
წმინდა ხარალი შემოსულობის გარეშე წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	-	-	-1,398	-1,398
ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებული შემოსულობა ხარალის გამოკლებით/(ხარალი შემოსულობის გამოკლებით)	-	-	-	-599	-599
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-6,174	-1,814	-722	-716	-9,426
სხვა შემოსავალი	-7	-	-	4,699	4,692
მოგება	6,853	1,710	3,560	1,986	14,109
სხვა სრული შემოსავალი:					
მუხლები, რომლებიც შეიძლება შემდგომში რეკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ხარალში:					
შემოსულობა ფულადი ნაკადების ჰეჯირებიდან	-	-	-	1,059	1,059
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	6,853	1,710	3,560	3,045	15,168
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	45,846	45,846
სალიზინგო ხელშეკრულებებზე გადახდილი ავანსები	27,679	804	1,047	-	29,530
ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	229,709	33,543	26,893	-	290,145
საკრედიტო ხარალის რეზერვი	6,877	257	547	-	7,681
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	16,589	780	564	-	17,933

13. პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები

ცხრილში ნაჩვენებია პირდაპირი სალიზინგო დანახარჯები 2023 წლისა და 2022 წლისთვის, შესაბამისად:

ათას ლარში	HY 2023	FY 2022	HY 2022
სადაზღვევო ხარჯები	2,752	4,859	2,593
ქონების გადასახადი სალიზინგო აქტივებზე	3,128	4,393	1,976
სხვა სალიზინგო დანახარჯები	53	84	36
სულ პირდაპირი სალიზინგო ხარჯები	5,933	9,336	4,605

14. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათას ლარში	HY 2023	FY 2022	HY 2022
თანამშრომლებზე გაწეული დანახარჯები	3640	5502	2863
ცვეთისა და საამორტიზაციო დანარიცხი	642	1338	654
პროფესიული მომსახურება	238	625	189
ლიცენზიის და გამოწერის ხარჯი	172	175	102
საბანკო მომსახურების საზღაური	163	221	151
სარეკლამო ხარჯები	123	234	78
აქტივების ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურების ხარჯები	90	115	40
მიწისა და შენობა-ნაგებობების ტექნიკური მომსახურება	73	126	1
ქონების დაზღვევის სხვა ხარჯები	56	136	71
ქირა და იჯარის ხარჯი	30	84	38
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	0	450	1
სხვა ხარჯები	177	420	272
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	5,404	9,426	4,460

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით პროფესიული მომსახურება მოიცავდა 96 ათას ლარს ფინანსური აუდიტისთვის (FY 2022 წ.: 139 ათასი ლარი; HY 2022 წ.: 93 ათასი ლარი) და 15 ათას ლარს საგადასახადო აუდიტისთვის (FY 2022 წ.: 20 ათასი ლარი; HY 2022 წ.: 8 ათასი ლარი). ხარჯები გადასახადის გარეშეა წარმოდგენილი.

15. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის რისკის მართვის ფუნქცია მუშაობს ფინანსურ რისკებზე (საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები (სავალუტო და საპროცენტო რისკების ჩათვლით), გეოგრაფიულ, საოპერაციო რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაცვანად.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია მგრძობელობა საკრედიტო რისკის მიმართ, რაც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს

მიაყენებს. საკრედიტო რისკის კომპანიას ექმნება ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულებების გაფორმებისა და კონტრაქტებთან სხვა ოპერაციების გამო, რაც იწვევს ფინანსური აქტივების წარმოქმნას. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხდება უფლებამოსილების ფარგლებში მშობელი საწარმოს საკრედიტო კომიტეტისა და კომპანიის დირექტორთა საბჭოს მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები მონაწილეობენ 1,500,000 აშშ დოლარზე მეტი ღირებულების ლიზინგთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებში. საკრედიტო კომიტეტისთვის ან კომპანიის დირექტორთა საბჭოსთვის განაცხადის წარდგენამდე, სალიზინგო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (ლიზინგის მიმღებისთვის დამტკიცებული ლიმიტები ან სალიზინგო ხელშეკრულებებში შესული ცვლილებები და სხვა) განიხილება და მტკიცდება რისკის მენეჯერის ან საკრედიტო განყოფილების მიერ.

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულებებს ისე აყალიბებს, რომ ლიზინგის მიმღები იხდის ავანსს აქტივების შესყიდვის ფასის 20%-ის ოდენობით ლიზინგის ხელშეკრულების დასაწყისში. კომპანია საკუთრების უფლებს ფლობს სალიზინგო აქტივებზე ლიზინგის ვადის განმავლობაში. ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულებით გადაცემულ აქტივებზე საკუთრების უფლება ამ სახელშეკრულებო ვადების დასრულების შემდეგ, როდესაც სრულად დაიფარება ვალდებულება, ლიზინგის მიმღებებს გადაეცემა.

სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკები, როგორცაა სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული დაზიანება, ქურდობა და სხვა ყოველთვის დაზღვეულია. ხელმძღვანელობა პერიოდულად აფასებს ლიზინგის მიმღებების ფინანსურ მდგომარეობას მათი ფინანსური ანგარიშების გაანალიზებით. მთავარი ფაქტორები, რომლებსაც კომპანია ითვალისწინებს იმის დასადგენად, ლიზინგი გაუფასურებულია თუ არა, არის მისი ვადაგადაცილებული სტატუსი, ლიზინგის მიმღების ფინანსური შედეგები და ლიკვიდურობა და სალიზინგო აქტივის ღირებულება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციისთვის შექმნილი ანარიცხები საკმარისია იმისათვის, რომ შეიწოვოს საანგარიშგებო თარიღისთვის სალიზინგო პორტფელში არსებული პოტენციური ზარალი.

ხელმძღვანელობა ასევე აფასებს სხვა ფინანსური აქტივების ამოღებადობას კვარტალურად, მოვალეების ფინანსურ მდგომარეობაზე და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, როგორცაა სასამართლო დავების შედეგები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სხვა ფინანსური აქტივებისთვის შექმნილი ანარიცხები საკმარისია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

საკრედიტო ხარისხი: ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება საკრედიტო ხარისხის კატეგორიებად, ერთდროულად შიდა და გარე საკრედიტო ხარისხის ინფორმაციის გათვალისწინებით (მაგ. ვადაგადაცილება). კომპანია განსაზღვრავს საკრედიტო ხარისხის შემდეგ კატეგორიებს:

- ძალიან დაბალი რისკი – რისკები ასახავს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ძლიერ უნარს;
- დაბალი რისკი – რისკები ასახავს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების საკმარის უნარს;
- საშუალო რისკი – რისკები ასახავს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების დამაკმაყოფილებელ უნარს;
- მაღალი რისკი – რისკები, რომლებიც მოითხოვს სათანადო მონიტორინგს, და
- დეფოლტი – რისკები დეფოლტისას, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის სამომავლო ფულადი სახსრების დეფიციტის დღევანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანია ეყრდნობა იყენებს ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად კომპანია მიმართავს სამი სტადიის მოდელს: კომპანია თავის ლიზინგის ოდენობას პირველ სტადიას მიაკუთვნებს, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ გაუარესებულა და ინსტრუმენტი არ იყოს საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საწყისი აღიარებისას. დავალიანების ოდენობა მეორე სტადიას მიეკუთვნება, თუ საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირდა საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ მიიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად. დავალიანების ოდენობა, რომელზეც გამოვლენილია საკრედიტო რისკით გაუფასურების ნიშნები, მიეკუთვნება მესამე სტადიის ინსტრუმენტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა განსხვავდება დავალიანების ოდენობის ერთ-ერთი სტადიისთვის მიკუთვნების მიხედვით. პირველი სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში დამდგარ დეფოლტის მოვლენებს. მეორე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ანუ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება მიეწეროს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის ვადის განმავლობაში. როგორც წესი, არსებობის ვადა უდრის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას. მესამე სტადიის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მოვლენა უკვე დამდგარია და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თანხების მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ორ მიდგომას მიმართავს - ინდივიდუალურ შეფასებას და კოლექტიურ შეფასებას. ინდივიდუალური შეფასება გამოიყენება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ლიზინგებისთვის, რომელთა სალიზინგო ვალდებულება მინიმუმ 2.5 მილიონი ლარია. გარდა ამისა, კომპანიამ შეიძლება თვითნებურად აირჩიოს გარკვეული დავალიანებების მოცულობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ინდივიდუალურად შეფასებისთვის, კომპანიის საკრედიტო რისკის მართვის ან ანდერაიტინგის განყოფილებების გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით.

კომპანია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდს იყენებს ინდივიდუალური შეფასებით ამოსაღები თანხის დასადგენად. ანაზღაურებადი ღირებულების ზუსტი შეფასების უზრუნველსაყოფად კომპანია მიმართავს სცენარული ანალიზის მიდგომას. სცენარები განისაზღვრება ინდივიდუალური მსესხებლის სპეციფიკური ინფორმაციისა და სამომავლო პროგნოზის, მსესხებლის საქმიანობის სფეროს ან უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების ცვლილების მიხედვით. კომპანია ახდენს თითოეული სცენარისთვის ანაზღაურებადი ღირებულების პროგნოზირებას და აფასებს შესაბამის ზარალებს. საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება, როგორც თითოეულ სცენარში მოსალოდნელი ზარალების საშუალო შეწონილი, რომელიც შეიწონება სცენარის დადგომის ალბათობით.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა: სალიზინგო კომპანია თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტისა და ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ (საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშანი). საკრედიტო რისკის ზრდის შეფასებისას კომპანია შემდეგი ფაქტორების მონიტორინგს ახდენს: ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რესტრუქტურისა და გამოსაცდელი ვადა დეფოლტის სიტუაციაში არსებული ლიზინგებისთვის.

ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მიერ გამოყენებული მიდგომის დეტალები:

საკრედიტო მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი	რისკის ზრდის საწყისი მდგომარეობა	საბოლოო მდგომარეობა
1. ვადაგადაცილებული 30 დღის ზღვარი	ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატებოდა 30-დღიან ლიმიტს (ვადაგადაცილებული თანხის მიუხედავად). კორპორატიული/საშუალო და მცირე ზომის მსესხებლების შემთხვევაში, თუ საწყისი მდგომარეობის პირობა დაკმაყოფილებულია მინიმუმ ერთ ხელშეკრულებაში, მსესხებლის ყველა ხელშეკრულება მიეკუთვნება მეორე სტადიას.	ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა (კლიენტის ნებისმიერ ხელშეკრულებაზე) აღემატება 30 დღეს (ვადაგადაცილებული თანხის მიუხედავად).
2. რესტრუქტურისა	ხელშეკრულება რესტრუქტურისა და მარამ რესტრუქტურისა და ვალიანება არ არის ფინანსურად დასუსტებული, ანუ დავალიანების ოდენობა არ არის დეფოლტის სიტუაციაში („კარგი“ რესტრუქტურისა)	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, რესტრუქტურისა და ვალიანების თარიღიდან
3. დეფოლტის გასვლის ვადა (დეფოლტის საცდელი ვადის გასვლა)	6 თანმიმდევრული თვე გავიდა, არაუმეტეს 30 დღით ვადაგადაცილებით, 90 დღით ვადაგადაცილების თარიღის ან „ცუდი“ რესტრუქტურისა და ვალიანების თარიღის შემდეგ	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 60-დღიანი ვადაგადაცილებით, დეფოლტის გასვლის თარიღიდან

დეფოლტის კრიტერიუმები

ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მიერ გამოყენებული მიდგომის დეტალები:

დეფოლტის კრიტერიუმები	საწყისი მდგომარეობა	საბოლოო მდგომარეობა
-----------------------	---------------------	---------------------

1. 90 ვადაგადაცილებული დღე	90-ზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დავალიანება	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებით, 90 ვადაგადაცილებული დღის ბოლო საანგარიშგებო თარიღიდან
2. ფინანსურად დასუსტებული დავალიანების რესტრუქტურისა	ფინანსურად დასუსტებულად ან „ც-უდ“ რესტრუქტურისა და კლასიფიცირებული დავალიანება	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, რესტრუქტურისა და კლასიფიცირების თარიღიდან
3. გადახდის პერსპექტივის გარეშე	ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დავალიანება, დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად ჩაითვლება, თუ კომპანიის ფინანსური სიკაჩანაღის გაუარესება დადგინდება კომპანიის მონაცემების და/ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ფინანსური ინფორმაციის გაანალიზებით	6 თანმიმდევრული თვე, არაუმეტეს 30-დღიანი ვადაგადაცილებით, მას შემდეგ, რაც დეფოლტის სიტუაციაში მყოფად ჩაითვალა გადახდის მოლოდინის არარსებობის გამო

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პარამეტრი, რომელიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნით, დროზე დამოკიდებულია, ანუ კომპანია უშვებს პარამეტრის სხვადასხვა სიდიდის გამოყენებას მომდევნო დროით პერიოდებზე დავალიანების ოდენობის არსებობის მანძილზე. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ასეთი სტრუქტურა გამოიყენება ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მიეკუთვნება პირველ და მეორე სტადიებს. მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ვექტორი შედგება ერთი ელემენტისგან, სადაც მიმდინარე დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ერთადერთი სიდიდეა.

დეფოლტის ალბათობა. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი აღწერს ინსტრუმენტის დეფოლტის დადგომის ალბათობას გარკვეული დროის პერიოდში. იგი აფასებს იმის ალბათობას, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დავალიანების დაფარვას. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი დროზე დამოკიდებულია (ანუ აქვს კონკრეტული ვადიანობის სტრუქტურა) და ვრცელდება ყველა მოქმედ (არადეფოლტირებულ) ხელშეკრულებაზე.

მოდელი ეყრდნობა მოკლევადიანი და გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასებებს. პირველი გამოთვლება წლიური დეფოლტის განაკვეთის საფუძველზე იმ პერიოდისთვის, რომელიც მოკლევადიანი დეფოლტისა და მიდრეკილების ამსახველად მიიჩნევა. ეს პარამეტრი განსხვავდება ლიზინგის მიმღების რისკის ჯგუფის მიხედვით. მეორე წარმოადგენს სალიზინგო კომპანიის კლიენტების გრძელვადიანი დეფოლტისა და მიდრეკილებას, განურჩევლად მათთვის მინიჭებული რისკის ჯგუფისა.

სალიზინგო კომპანია განსაზღვრავს რისკის ჯგუფებს ლიზინგის მიმღების ვადაგადაცილებული დღეების სტატუსის მიხედვით.) მოდელი აკეთებს დაშვებას, რომ დეფოლტის ალბათობა მომდევნო 12-თვიანი პერიოდისთვის საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ უდრის მოკლევადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასებას და დამოკიდებულია რისკის ჯგუფის მინიჭებაზე. გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება გამოიყენება საანგარიშგებო თარიღიდან ათვლილი მეოთხე წლიდან დაწყებული წლიური პერიოდისთვის, ხოლო შუალედში დაშვებულია დეფოლტის ალბათობის წრფივი ინტერპოლაცია.

გრძელვადიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასების მიზნებისთვის, სალიზინგო კომპანია იყენებს დეფოლტის განაკვეთებს. დეფოლტის განაკვეთები გამოითვლება, როგორც პერიოდის გადაუხდელი (დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი) დავალიანების მოცულობა გაყოფილი მთლიან მოქმედ კრედიტზე პერიოდის დასაწყისში.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის პარამეტრი წარმოადგენს დავალიანების მოცულობის წილს, რომელიც სამუდამოდ (ანუაზღაურებლად) დაიკარგება, თუ მსესხებელი აღმოჩნდება დეფოლტის სიტუაციაში. რაც შეეხება პირველი სტადიისა და მეორე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ფასდება თითოეული პერიოდისთვის ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე და ასახავს მოსალოდნელი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს ამ პერიოდისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის თარიღის შემდეგ. რაც შეეხება მესამე სტადიის ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების წილს საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლის ამოღება არ მოხდება ამ ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასება ხდება ისტორიული ზარალების საფუძველზე, რომლებიც კომპანიის მთავარმა ბიზნესმიმართულებებმა განიცადა დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი ლიზინგებიდან. ჯგუფი დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის თითოეული პორტფელისთვის განსაზღვრავს ამოღების დროის მონაკვეთს, დეფოლტის თარიღიდან, რომლის შემდეგაც არსებითი ამოღებები ნავარაუდევია არ არის. თანხების ამოღების ვადა განისაზღვრება მონაცემების ანალიზით და ექსპერტის განსჯით.

საპროგნოზო ინფორმაცია. მიუკერძოებელი, ალბათობით შენონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოითხოვს მასში გონივრული დანახარჯით ან ძალისხმევით მოპოვებული საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის,

კომპანია სამ მაკრო სცენარს განსაზღვრავს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც საბაზო (ყველაზე უფრო სავარაუდო), ოპტიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უკეთესი) და პესიმისტური (ყველაზე უფრო სავარაუდოზე უარესი) 50%, 25% და 25%-ით, შესაბამისი თანმიმდევრობით. საბაზო მაკროეკონომიკური სცენარის მისაღებად, კომპანია ითვალისწინებს პროგნოზებს სხვადასხვა გარე წყაროდან – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, თიბისი კაპიტალი, ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები – რათა უზრუნველყოს საბაზრო მთლიანი ინტენსივობის კონსენსუსი. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განისაზღვრება ბანკის მაკროეკონომიკური განყოფილების მიერ შემუშავებული სისტემით. კომპანია მოსალოდნელ გაუფასურების ზარალს ანგარიშობს თითოეული სცენარისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საბოლოო სიდიდის მისაღებად გამოიყენება ალბათობით შეწონილი საშუალოს მეთოდი, სადაც თითოეული სცენარის ალბათობა გამოყენებული წონის სახით. საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირება დეფოლტის ალბათობაზე გამოიყენება სამწლიანი პერიოდისთვის, იმის გათვალისწინებით, რომ მაკროეკონომიკური პროგნოზებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა შეიძლება უფრო გრძელ ვადას მოიცავდეს.

სხვა არაფინანსურ აქტივებზე შექმნილი ანარიცხები. კომპანიის ფინანსური აქტივების ყველაზე არსებითი ნაშთი, რომელიც ექვემდებარება დაზღვევებს, სალიზინგო პორტფელის მერე, არის დაუფარავი შეწყვეტილი ლიზინგები. 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წლამდე, ამ დავალიანებებზე მოსალოდნელი ზარალი გამოითვლებოდა ინდივიდუალური LGD-ების საფუძველზე – შესაბამისი სალიზინგო აქტივის ბოლოს შეფასებული ღირებულების მიხედვით. ამის მიუხედავად, დავალიანების ამოღების ვადის შემდეგ, LGD 100%-ით გაიზარდა. 2022 წლის ბოლოდან ჩვენ გარკვეული ცვლილებები შევიტანეთ ამ მიდგომაში და, შესაბამისად, მეთოდოლოგიაში, კერძოდ: დავიწყეთ შეწყვეტილი ლიზინგების ისევე აღრიცხვა, როგორც მესამე სტადიის დავალიანებებს აღვრიცხავდით აქტიურ პორტფელში და ამჟამად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისთვის ვიყენებთ სტატისტიკურ LGD-ს (გამოითვლება კონკრეტულად შეწყვეტილ ლიზინგებზე). სალიზინგო აქტივის დასაკუთრებისას ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაანგარიშება აქტივის შეფასების საფუძველზე. თუ არ ხდება სალიზინგო აქტივის დასაკუთრება, LGD თანდათან იზრდება და აღწევს 100%-ს მას შემდეგ, რაც გაივლის ვალდებულების მოსალოდნელი ამოღების ვადა შეწყვეტის თარიღიდან.

სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკი. სალიზინგო აქტივებთან დაკავშირებული რისკის სამართავად კომპანია გარკვეულ სალიზინგო საგნის მომწოდებლებთან მიმართავს გამოსყიდვის ოფციონს. თუ ასეთი თვისების მქონე ლიზინგი დეფოლტის სიტუაციაში აღმოჩნდება, სალიზინგო საგნის მომწოდებელი გადაიხდის წინასწარ განსაზღვრულ თანხას ლიზინგის გაფორმებიდან გასული დროის მიხედვით. კიდევ ერთი ინსტრუმენტი, რომელსაც კომპანია იყენებს, უკავშირდება სალიზინგო აქტივების პერიოდულ მონიტორინგს ჩვენი აქტივების მონიტორინგის განყოფილების მიერ. თუ აქტივი დაზიანებულია იმაზე მეტად, ვიდრე უნდა ყოფილიყო ნორმალური ექსპლუატაციის პირობებში, ეს საკითხი ეცნობება ლიზინგის მენეჯერებს და საკრედიტო რისკის განყოფილებას. ხდება ინდივიდუალური გადაწყვეტილების მიღება და ლიზინგის მიმღებს შეიძლება მოეთხოვოს ნაადრევი გადახდის შესრულება, რათა აანაზღაუროს აქტივის ღირებულების ნორმალურზე მეტად შემცირება.

საბაზრო რისკი. კომპანიას ახასიათებს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიციები სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების, რომელთაგან ყველაზე მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველთვიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ძირითადი ვალუტების კურსების მერყეობა.

დირექტორთა საბჭო სავალუტო რისკს აკონტროლებს ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, ქართული ლარის გაუფასურებისა და სხვა მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების შეფასებაზე დაყრდნობით, რაც კომპანიას საშუალებას აძლევს, მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული დანაკარგები.

კომპანიის სავალუტო რისკის მოცულობა 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ცხრილშია მოცემული:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
ათას ლარში					

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	41,718	67	7,185	4	48,974
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	105,789	115,197	85,324	-	306,310
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	13,630	21,641	(35,190)	-	81
სხვა ფინანსური აქტივები	3,758	19,301	6,245	-	29,304
ფინანსური აქტივები, სულ	164,895	156,206	63,564	4	384,669
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	36,402	78,055	75,101	-	189,558
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	103,470	-	-	-	103,470
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	4,881	6,114	5,578	-	16,573
სუბორდინირებული სესხები	2,449	40,908	-	-	43,357
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	668	5,517	528	-	6,713
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	36,402	78,055	75,101	-	189,558
სულ ფინანსური ვალდებულებები	147,870	130,594	81,207	-	359,671
წმინდა საბალანსო პოზიცია ეკონომიკური ჰეჯირების ეფექტამდე	17,025	25,612	(17,643)	4	24,998
ეკონომიკური ჰეჯირების ეფექტი*	9,563	6,457	13,620	-	29,640
წმინდა საბალანსო პოზიცია	26,588	32,069	(4,023)	4	54,638

*არაფულადი ავანსები, რომლებიც კონვერტირდება სალიზინგო პორტფელად ლიზინგის დაწყების თარიღისთვის. ხანმოკლე დროისა და იმის ნაკლები ალბათობის გამო, რომ ავანსები არ გარდაიქმნება უცხოურ ვალუტაში ლიზინგებად, ხელმძღვანელობა მათ ითვალისწინებს წმინდა ლია სავალუტო პოზიციის გაანალიზებისას.

კომპანიის სავალუტო რისკის რეკლასიფიცირებული მოცულობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ცხრილშია მოცემული:

ათას ლარში	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21,533	21,365	2,943	5	45,846
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	103,330	100,190	78,944	-	282,464
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	13,630	21,641	(35,190)	-	81
სხვა ფინანსური აქტივები	(3,154)	11,395	2,035	-	10,276
ფინანსური აქტივები, სულ	135,339	154,591	48,732	5	338,667
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	59,773	100,464	51,244	-	211,481
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	58,580	-	-	-	58,580
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	4,848	9,088	3,997	-	17,933
სუბორდინირებული სესხები	2,486	29,871	-	-	32,357
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	947	14,547	7,319	-	22,813
სხვა ფინანსური ვალდებულებები					
სულ ფინანსური ვალდებულებები	126,634	153,970	62,560	-	343,164
წმინდა საბალანსო პოზიცია ეკონომიკური ჰეჯირების ეფექტამდე	8,705	621	(13,828)	5	(4,497)
ეკონომიკური ჰეჯირების ეფექტი*	9,563	6,457	13,621	-	29,641
წმინდა საბალანსო პოზიცია	18,268	7,078	(207)	5	25,144

*არაფულადი ავანსები, რომლებიც კონვერტირდება სალიზინგო პორტფელად ლიზინგის დაწყების თარიღისთვის. ხანმოკლე დროისა და იმის ნაკლები ალბათობის გამო, რომ ავანსები არ გარდაიქმნება უცხოურ ვალუტაში ლიზინგებად, ხელმძღვანელობა ისინი გაითვალისწინა წმინდა ღია სავალუტო პოზიციის გაანალიზებისას.

სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს და ყოველთვიურად გადახედავს მოკლე და გრძელ სავალუტო პოზიციას ამ ლიმიტების ფარგლებში.

ვალუტის მგრძობელობის ანალიზი. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის მგრძობელობა ლართან მიმართებით აშშ დოლარის 10%-იანი ზრდის და შემცირების მიმართ (2022 წ.: 10%). 10% არის მგრძობელობის დონე, რომელიც გამოიყენება სავალუტო რისკის შიდა ანგარიშგებისთვის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წინაშე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მხრიდან სავალუტო კურსების შესაძლო ცვლილების შეფასებას. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაყვანას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების 10%-იანი ცვლილების მიხედვით.

ათას ლარში	30 ივნისი 2023 წ.		31 დეკემბერი, 2022 წ.	
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით (2022 წ.: 10%)	529	529	708	708
ევროს გამყარება 10%-ით (2023 წ.: 10%)	(715)	(715)	(21)	(21)
აშშ დოლარის გაუფასურება 10%-ით (2022 წ.: 10%)	(529)	(529)	(708)	(708)
ევროს გაუფასურება 10%-ით (2022 წ.: 10%)	715	715	21	21

16. კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის, უზრუნველყოს კომპანიის უნარი, რომ გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა შექმნას უკუგება მფლობელებისთვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის და შეინარჩუნოს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, რათა შემცირდეს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების ოდენობა, დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შემცირების მიზნით. კომპანია თავის კაპიტალს განიხილავს, როგორც საკუთარ კაპიტალს და სუბორდინირებულ სესხებს. კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც კომპანია 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მართავდა, იყო 112,810 ათასი ლარი (2022 წ.: 95,422 ათასი).

17. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია აფორმებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკების სამართავად.

სავალუტო ფორვარდები და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპები. როგორც წესი, კომპანია წარმოებული სავალუტო ინსტრუმენტებით ვაჭრობს ბირჟის გარე ბაზარზე პროფესიონალ კონტრაპენტებთან სტანდარტიზებული სახელშეკრულებო პირობებით. წარმოებულ ინსტრუმენტებს აქვს პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსების ან სხვა ცვლადი მაჩვენებლების მერყეობის გამო, მათი ვადების გათვალისწინებით. ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის მისაღები ან გადასახდელი ვალუტების სამართლიანი ღირებულებები სავალუტო ფორვარდული ხელშეკრულებების თანახმად, მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპები და კომპანიის მიერ გაფორმებული საკომპენსაციო სესხები. ცხრილში მოცემულია მთლიანი პოზიციები კონტრაპენტის პოზიციების (და გადახდების) გაქვითვამდე და მოიცავს ხელშეკრულებებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი ანგარიშსწორების თარიღებით. ხელშეკრულებები მოკლევადიანი ხასიათისაა.

	30 ივნისი 2023 წ.		31 დეკემბერი, 2022 წ.	
	ხელშეკ- რულებებ ი დადებით ი სამარ- თლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკ- რულებები უარყოფით ი სამარ- თლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკ- რულებები დადებითი სამარ- თლიანი ღირებუ- ლებით	ხელშეკ- რულებები უარყოფითი სამარ- თლიანი ღირებუ- ლებით
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები: სამართლიანი ღირებულებები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს				
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(7,853)	(13,089)	-	(6,205)
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	5,226	-	16,131	9,694
- ლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	-	(6,533)	-
- ლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	22,970	17,263	4,048	16,115
- ევრო ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	(19,728)	-	(13,265)	(23,942)
- ევრო ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	-	(4,289)	-	4,038
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების სამართლიანი ღირებულება	615	(114)	381	(300)
სავალუტო ფორვარდების და სვოპების წმინდა სამართლიანი ღირებულება	501		81	

შემოსულობა ზარალის გარეშე/(ზარალი შემოსულობის გარეშე) წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან 2023 წლის 30 ივნისისთვის შეადგენდა 911 ათას ლარს (2022 წ.: (1,398) ათასი ლარი) .

18. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე - ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე - ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ე. ი. არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას.

(ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება

სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება ისეთი შეფასებაა, რომელსაც მოითხოვს ან უშვებს სააღრიცხვო სტანდარტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონე, რომელსაც მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება, ასეთია:

ათას ლარში	30 ივნისი 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივების სამართლიანი ღირებულება								
ფინანსური აქტივები								
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	501	-	504	-	81	-	81
არაფინანსური აქტივები								
საინვესტიციო ქონება	-	-	2,837	2,837	-	-	2,837	2,837
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	-	501	2,837	3,338	-	81	2,837	2,918

შეფასების მეთოდის აღწერა და მეორე დონის შეფასებისთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების აღწერა:

ათას ლარში	30 ივნისი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.	შეფასების მეთოდი	გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები
აქტივების სამართლიანი ღირებულება				
ფინანსური აქტივები				
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	501	81	ფორვარდული ფასწარმოქმნა დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშების გამოყენებით	საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები, ოფიციალური გაცვლითი კურსი
არაფინანსური აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	2,837	2,837	საბაზრო მიდგომა უძრავი ქონების საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენების ანალიზის საფუძველზე	კვ.მ.-ის ფასი
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასება	3,338	2,918		

ცვლილებები მეორე დონის სამართლიანი ღირებულების შეფასების მეთოდში არ მომხდარა 2023 წლის 30 ივნისისთვის (2022 წ.: არა).

(ბ) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

ათას ლარში	30 ივნისი 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	48,974	-	48,974	-	45,846	-	45,846
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	-	-	292,245	306,311	-	-	280,348	282,464
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	29,170	29,320	-	-	10,125	10,276
სულ აქტივები	-	48,974	321,415	384,605	-	45,846	290,473	338,586
ფინანსური ვალდებულებები								
ბანკებიდან და ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	-	190,358	-	189,558	-	212,490	-	211,481
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	-	-	101,580	103,470	-	-	58,400	58,580
სუბორდინირებული სესხები	-	14,193	-	14,193	-	15,902	-	15,902
სუბორდინირებული სესხები	-	-	43,254	43,357	-	-	32,169	32,357
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	6,714	-	6,714	-	22,813	-	22,813
სულ ვალდებულებები	-	211,265	144,834	357,292	-	251,205	90,569	341,133

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, რაც უდრის მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას. წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში და სხვა ფინანსური აქტივები აღირიცხულია საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. ბანკებისგან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამ ფინანსური აქტივების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ თანხას, რომლის მიღებაც არის მოსალოდნელი.

მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირება ხდება მიმდინარე საბაზრო განაკვეთებით მათი სამართლიანი ღირებულების დასადგენად.

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები

შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. ცვალეზადი კურსის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა მომავალში მოსალოდნელი საპროცენტო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომლებიც

დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკებისა და დარჩენილი დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. მოთხოვნამდე ან შეტყობინების პერიოდის („მოთხოვნადი ვალდებულებები“) შემდეგ გადასახდელი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც მოთხოვნამდე გადასახდელი თანხა, რომელიც დისკონტირებულია პირველი თარიღიდან, როდესაც თანხის გადახდის მოთხოვნა შეიძლება. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები შეესაბამებოდა კომპანიის საკრედიტო რისკს და ასევე დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტასა და ვადაზე.

თბილისი უნივერსიტეტი